

100 let České
numismatické
společnosti

100 let České numismatické společnosti a historie regionálních poboček

Dne 7. března 1919 byla ve Slovanském domě založena Numismatická společnost československá. Doba byla převratná a plná nadějí a očekávání. Konec války, vznik samostatného státu, technický rozvoj (v mnohém způsobený právě skončeným konfliktem) a stejně tak i rozvoj komunikačních prostředků způsobily, že iniciativa skupinky převážně pražských sběratelů oslovila numismatiky v dalších městech. Společnost navázala spolupráci s odbornými institucemi, jejichž pracovníci byli zároveň i jejími členy. Začala vydávat odborné publikace i vlastní periodikum. Již v roce 1923 vznikla pobočka v Plzni. K ní se postupně přidávaly organizace v dalších městech. Nejmladší z nich je specializovaná virtuální pobočka Pražské groše.

Nadějný rozlet mladé republiky skončil po dvaceti letech. Německá okupace a po ní komunistický zlořád Společnost poznamenaly, ale nezničily, byť několik předních numismatiků nepřežilo nacistické vraždění. Společnost přestála i tlak normalizačních úřadů do té míry, že i v dobách nejtvrdšího socialismu pořádaly pobočky pro své členy aukce numismatického materiálu, a členství dokonce umožňovalo držení zlatých mincí i valut. Nebylo to však způsobeno benevolencí komunistických úředníků, ale spíše osobním nasazením některých numismatiků, kteří využili svého postavení ve špičkách komunistické nomenklatury a obhájili fungování Numismatické společnosti.

Česká numismatická společnost, ustavená 7. března 1971, se považuje za pokračovatele Numismatické společnosti československé a kdykoliv je to možné, navazuje na její tradice a zdůrazňuje kontinuitu. To se projevuje i obnovením vydávání Numismatického časopisu, který je dnes základním tiskovým periodikem společnosti. Část přípravy tohoto vydání Numismatických listů byla svěřena editorskému týmu ČNS, aby rozšířil její obsah o příspěvky jednotlivých poboček.

Život České numismatické společnosti a jejích členů je však mnohem bohatší, než jak jej popisují příspěvky (některé pobočky text nedodaly). Svědčí o něm řada výstav, pamětních medailí, lokálních časopisů i zpráv. Příchod nových členů-organizátorů spolkového života, autorů odborných i populárních článků a sběratelů dává naději, že druhé století existence ČNS není zdaleka jejím posledním. Všem členům děkuji za nezištnou práci pro Společnost a jejich životním protějškům za trpělivost, kterou s námi sběrateli mají.

Michal MAŠEK, předseda České numismatické společnosti

ČNS, pobočka v Brně

Jiří RYGL

NL 74, 2019, s. 125–129

Počátky brněnské pobočky České numismatické společnosti lze klást do roku 1929, kdy dr. Josef Skutil navrhl založit spolek, který by sdružoval zájemce o numismatiku z Brna a okolí. Již od samého počátku se počítalo se spoluprací s Numismatickou společností Československou (dnešní ČNS), která měla zájem o aktivizaci moravských členů a podporovala vznik regionálních „poboček“, které se nazývaly kroužky. Začátkem roku 1930 sice vydalo vedení NSČS souhlasné stanovisko, práce pobočky však nezapočala.¹ Zůstalo tak u přátelských schůzek obvykle v oddělení pravěku v budově Moravského zemského muzea, jehož byl dr. Josef Skutil pracovníkem. I to předznamenává budoucí bohatou a plodnou spolupráci s touto institucí, která trvá dodnes.

K úspěšnému pokusu o vznik organizované činnosti pobočky pak došlo až v roce 1937. Dne 4. listopadu se v hotelu Passage konala ustavující schůze, na které se sešlo devět zájemců. V čele počáteční práce byl již zmíněný dr. Skutil, neúnavný organizátor kulturního života na Moravě, Jan Halačka, první předseda brněnského kroužku, a František Nedvědický, budoucí poválečný předseda. Již na této schůzi byl deklarován zájem o prohlubování znalostí o moravské numismatice a o její popularizaci pro širší veřejnost, ale také touha po uznání ze strany oficiálních vědeckých ústavů.²

Od této doby se opravdu rozběhla pravidelná činnost kroužku a schůze pořádané dvakrát do měsíce byly natolik zajímavé, že se jich začínalo zúčastňovat více a více další zájemců o numismatiku i profesionálních pracovníků z oboru. Slibně rozjetou aktivitu však přerušilo období německé okupace.

Již 29. května 1945, velmi rychle po osvobození republiky, sešel se první výbor a brněnský kroužek svižně navázal na předválečnou práci. Novým předsedou se stal Ing. František Nedvědický a Jan Halačka pracoval dále na postu jednatele. Prohloubila se také spolupráce s Moravským zemským muzeem a díky dr. Františku Křížkovi, novému vedoucímu numismatického oddělení, se otevřela možnost studia bohatých sbírkových i knižních fondů tohoto pracoviště. Pravidelně se konaly schůze a od ledna 1948 i malé aukce určené výlučně pro členy kroužku. Slibně se také rozvíjely první pokusy o vydávání vlastního

* Jiří RYGL, jiryk@centrum.cz.

¹ HRDÝ, Josef: *Památník 1937–1987*, Brno 1989, s. 5. Dlužno podotknout, že k této informaci jsem bohužel nedohledal žádný pramen v archivu ČNS Brno. Vzhledem k tomu, že kroužek skutečnou činnost započal až po sedmi letech, je pravděpodobné, že zmíněný souhlasný přípis zůstal v držení dr. J. Skutila.

² Dopis nepřítomného dr. Skutila ze dne 2. listopadu 1937. Archiv ČNS z.s., pobočka v Brně, černý sešit *Numismatický Kroužek v Brně*.

periodika a v roce 1948 byla vydána první pobočková medaile k počtě Jana Masaryka, který téhož roku zemřel. K masarykovskému tématu se spolek vrátil ještě o dva roky později, když vydal medaili při příležitosti výročí stých narozenin T. G. Masaryka.³

Dalším důležitým mezníkem v historii brněnské pobočky ČNS je rok 1951, resp. 1952. Začátkem prosince bylo spolkovým referentem Stráže národní bezpečnosti nařízeno, aby se brněnský kroužek do konce měsíce stal oficiální pobočkou Numismatické společnosti nebo jiné masové společenské organizace (např. Revolučního odborového hnutí). V tak krátkém čase nebylo přes zvýšenou aktivitu spolku i pražského ústředí možné věc ujednat.⁴ Kroužek se rozhodl „*setrvat u Numismatické společnosti a sdílet s ní její osud: buď jako odbočka, anebo jako součást jejich členů*“.⁵ Nakonec se vše, přes rozsáhlé organizační změny, zdárně vyřídlilo a od roku 1952 tak činnost pobočky pokračuje v pevnějším sepětí s NSČS.

Roku 1955 se předsedou stává Jan Halačka, jeden ze zakladatelů předválečného kroužku. V poválečné době a pod vedením nového předsedy dochází k rychlému rozvoji brněnské pobočky. Stoupá počet členů, ve spolupráci s Moravským zemským muzeem je vydáván časopis, pořádají se pravidelné aukce s tištěnými katalogy.

Dalším předsedou se v roce 1969 stává JUDr. Jan Bobek, který pokračuje v usilovné organizátorské práci a provází brněnskou pobočku dalším úspěšným obdobím. V polovině osmdesátých let počet členů dosáhl úctyhodného čísla pět set. Sekretariát pobočky navíc spravoval rychle se rozrůstající knihovnu, která svou velikostí byla druhou největší po pražském ústředí. Předsedovi Bobkovi lze také přičítat zásluhy za rozvoj bohaté ediční činnosti.

V roce 1991 nastupuje další předseda – Ing. Arch. Petr Haimann, který se zhostil nelehkého úkolu přenést brněnskou pobočku přes obtížná devadesátá léta. V záznamech jednání výboru se objevují časté stížnosti na náročnost provozu při zvyšujících se cenách. Nedostatek financí se odrazil v nutnosti přestěhovat sekretariát na novou adresu a především v ukončení vydávání oblíbených Zpráv (Zprávy brněnské pobočky). V tomto období také došlo k rapidnímu úbytku členů (nejvíce asi v roce 1993, kdy se počet členů snížil o 101). Činnost pobočky však naopak obohatily četné výlety do dříve nedostupných destinací. V roce 1991 se z organizačních a ekonomických důvodů k brněnské pobočce připojila pobočka Medaile Brno.

V současné době je jádrem činnosti především pořádání dvou velkých aukcí ročně a pravidelné přednášky, jež se konají v prostorách Moravského zemské-

³ Přestože se komunistická nomenklatura již snažila dehonestovat osobnost T. G. Masaryka. K tomu drobná poznámka ze zápisů spolku, kdy byla v Numismatických listech ve zprávě o vydání medaile vynechána slova „*president Osoboditel*“. Archiv ČNS z.s., pobočka v Brně – *Knihy zápisů numismatického kroužku 1947–1956, Zápis o čtvrté členské schůzi ze dne 16. 3. 1950.*

⁴ Sama NSČS si nebyla jista samostatným trváním, existence mimopražských poboček nebyla ve stanovách dořešena a případ navíc nebylo možné řešit před uspořádáním valné hromady.

⁵ Archiv ČNS z.s., pobočka v Brně – *Knihy zápisů numismatického kroužku 1947–1956, Zápis o 20. členské schůzi ze dne 5. 12. 1951.*

ho muzea a na které navazuje setkávání členů (na tomto místě je třeba poděkovat Mgr. Dagmar Grossmannové, Ph.D., vedoucí numismatického oddělení MZM, která přednášky organizuje hlavní měrou). Výbor pobočky se pravidelně schází a udržuje a rozšiřuje rozsáhlou knihovnu. Každý druhý čtvrtek také dochází k výměnným a debatním schůzkám.

Dalším předsedou se v roce 2019 stává doc. Libor Kalhotka a dochází k omlazení výboru. Plánované činnosti však ochromila světová pandemie Covid-Sars19. V červnu 2020 se v rámci dočasného uvolnění opatření podařilo uspořádat 179. aukci.

Za více než osmdesát let činnosti brněnských numismatiků se podařilo zrealizovat nespočetné množství přednášek, aukcí, výstav, společenských akcí, vydat množství medailí, literatury i vlastních periodik. Vzhledem k rozsahu článku bude výčet pouze orientační.

K ediční činnosti literární. Již v roce 1949 pobočka vydává knihu jednoho z „otců zakladatelů“ Josefa Skutila: *Antické mince v počátcích československého sběratelství*. Dále velmi obsáhlé dílo Jiřího Sejbala: *Moravská mince doby husitské, Moravské mincovny* od Jaroslava Pošváře, první vydání dodnes oblíbené publikace *Vládní mincovnictví na našem území* od Ivo Halačky a *Mincovnictví olomouckých biskupů ve středověku* od předsedy Jana Bobka. Z mladších publikací je to například soupis medailí Karla Zemana či přehled *Aukční žetony ČNS pobočky v Brně* od Radima Sasínka. Mnoho prací bylo vydáváno za spoluúčasti Moravského zemského muzea, dalších poboček numismatické společnosti či jiných subjektů.

U vydávaných periodik je nutno vyzdvihnout neskutečný objem práce i mnoho překonaných problémů. V padesátých letech byla například často zmiňována nouze o papír k tisku. Již roku 1947 došlo k prvnímu pokusu v podobě cyklostylovaného časopisu, který dostal jméno *Moravskoslezský numismatik*. Záhy se však kvůli nedostatku zkušeností a ztíženým podmínkám dostavil neúspěch. Další a tentokrát úspěšný pokus proběhl roku 1956, kdy pobočka začala vydávat periodikum s názvem *Numismatické zprávy*. Po kladném přijetí došlo téhož roku k přejmenování na *Moravské numismatické zprávy* a vydávání probíhalo ve spolupráci s numismatickým oddělením MZM až do roku 1980. Tento časopis postupně nabýval na obsahu, hlavní místo si v něm vydobyly rozsáhlé vědecké články, a proto brněnská pobočka začala od roku 1972 vydávat také *Zprávy brněnské pobočky ČNS*, které více reflektovaly společenské dění v pobočce, přinášely členům záznamy pronesených přednášek a další aktuality či zajímavosti. K zániku tohoto periodika došlo z finančních důvodů až v roce 1993. Dalším nástupcem časopiseckých snah byl *Numismatik*, jehož první číslo vyšlo roku 1995. Bohužel již nevychází.

Pokud jde o vydavatelskou činnost medailérskou, má brněnská pobočka více než dvacet úspěšných realizací.⁶ Vedle již zmíněných medailí Jana a T. G. Masaryka to jsou díla významově spjatá s městem Brnem či Moravou. Z význačných osobností ztvárněných na medailích lze zmínit Jindřicha z Lipé, Jošta Lucembur-

⁶ Bližší informace viz FOUKAL, Martin: *České numismatické medaile, katalog ražeb – 1. díl*, Praha 2019.

ského, Sv. Jana Sarkandera, Jana Blažeje Santiniho, Napoleona či Martina Středu na poslední medaili Obrana Brna proti Švédům, vydané roku 2020. Samostatnou kapitolou jsou pak medaile čtyř bývalých předsedů, jejichž portrétní strany slouží jako obrazové přílohy.

Za dobu své existence má brněnská pobočka ČNS za sebou nesčíslné množství setkání a přednášek, při kterých své znalosti mohli prezentovat jak členové z Brna, tak i z jiných poboček, případně odborní pracovníci z celé České (Československé) republiky i ze zahraničí. Proběhlo několik sympózií, z nichž nejznámější jsou zřejmě první tři, které se konaly zejména zásluhou dr. Jiřího Sejbala, vedoucího numismatického oddělení a později i ředitele Moravského zemského muzea. První sympozium se konalo roku 1964 a neslo název *Dějiny peněz na Moravě*. Další, pojmenované *K problematice moravského mincovnictví 13. století*, se uskutečnilo roku 1969. Roku 1979 proběhlo třetí na téma *Ekonomicko-peněžní situace na Moravě v období vzniku a rozvoje feudalismu*. K zmíněným sympóziím vyšly i hodnotné sborníky.

●□1: **František Nedvědícký** – z medaile k 65. narozeninám Ing. Františka Nedvědíckého (Miloš Láška), 1949.

●□2: **Jan Halačka** – z medaile k 65. narozeninám Jana Halačky (Václav A. Kovanič), 1968.

●□3: **Jan Bobek** – z medaile 65. let pobočky a 90. narozeniny dr. Jana Bobka (Karel Zeman) 2002.

●□4: **Petr Haimann** – k 70. narozeninám Ing. arch. Petra Haimanna (Milada Othová), 2008.

●□5: Fotka širšího výboru. Z leva: Libor Kalhotka, Jan Vlček, Tomáš Nedbálek, Jiří Březina, Wilfried Wrühauf, Jaroslav Pospíšil, Jaroslav Jelínek, Petr Haimann, Jiří Kočnar, Jiří Oplatek, Jiří Široký, Jiří Rygl.

●□6: Páter Martin Středa / Obrana Brna proti Švédům, vydáno 2020, autor Karel Zeman.

ČNS, pobočka v České Lípě

Jiří KOBOSIL

 74, 2019, s. 130–131

Česká numismatická společnost, pobočka v České Lípě prošla v roce 2015 krizovým obdobím spojeným s generační obměnou. Staré vyhořelé vedení kompletně odstoupilo a navrhlo pobočku České numismatické společnosti v České Lípě zrušit a ustavit volné sdružení – Klub zájmové činnosti bez podpory a účasti České numismatické společnosti. Z původní 23 členné základny s tímto záměrem nesouhlasili pouze tři členové. V následujících letech se jim podařilo nejen pobočku udržet, ale postupně se členská základna rozšířila o dalších 10 členů. Je potěšující, že poslední dobou do pobočky přicházejí i mladí lidé. V současné době se schůze České numismatické společnosti v České Lípě konají ve Svárově v obchodě se starožitnictvím Antik-Svarov, ul. Partyzánská čp. 1166 každý poslední čtvrtek v měsíci od 16 do 17 hodin (s výjimkou letních prázdnin).

Naše malá, ale fungující a stabilizovaná pobočka České numismatické společnosti v České Lípě v roce 2017 oslavila 70. výročí svého vzniku (1947–2017). K tomuto výročí se rozhodla vydat repliku své nejslavnější českolipské regionální medaile Valdštejna z roku 1934, kterou vydal náš předchůdce v České Lípě – Severočeský klub pro poznání domova – pobočka numismatiky v České Lípě.

Medaile byla vydána v těchto nominálech:

10dukátová medaile Au 0,999, 35 g, 38 mm, tl. 2,5 mm, hrana hladká, číslování 1–20, počet 20 ks

2tolarová medaile Ag 0,999, 61 g, 38 mm, tl. 3 mm, hrana hladká, číslování 1–60, počet 60 ks

1tolarová medaile Ag 0,999, 30,5 g, 38 mm, tl. 6 mm, hrana hladká, číslování 1–60, počet 60 ks

2tolarová medaile Cu 0,999, 38 mm, tl. 3 mm, hrana hladká, bez číslování, počet 60 ks

1tolarová medaile Cu 0,999, 38 mm, tl. 6 mm, hrana hladká, bez číslování, počet 60 ks

* Jiří KOBOSIL, real.kobosil@tiscali.cz.

● □ 1: 1 tolarová medaile Ag 0,999, 30,5 g, 38 mm, tl. 6 mm, hrana hladká, číslování 1–60, počet 60 ks.

Číslování a punc jsou vyraženy na hraně. Součástí medailí je informační certifikát. Medaile s číslováním 1–20 jsou v luxusních dřevěných kazetách se sametem, vždy společně po pěti kusech (1 x Au, 2 x Ag, 2 x Cu). Autorem je medailér Mgr. Petr Soušek, který umístil svou signaturu PS opět do koruny v reversu, tak jako u medaile Valdštejna z roku 2014. Všechny medaile byly rozprodány členům České numismatické společnosti, pobočky v České Lípě a bude jen na nich, kolik kusů této překrásné medaile se objeví postupně k prodeji pro případné další zájemce.

ČNS, pobočka v Českých Budějovicích

Jiří CHVOJKA

NL 74, 2019, s. 132

Českokobudějovická pobočka České numismatické společnosti vznikla v r. 1952. U jejího zrodu stál Oldřich Weiss, pozdější numismatik Jihočeského muzea. K původním šesti členům rychle přibývali další, v současné době má pobočka 80 členů, kteří se kromě letních prázdnin scházejí každý týden. Na těchto schůzkách se vyměňují zkušenosti a konají drobné aukce. Každý první pátek v měsíci se koná přednáška, každý rok se koná velká aukce.

Členové pobočky se mohou pochlubit publikační činností. Několik z nich publikovalo své poznatky na stránkách *Numismatického sborníku*, *Numismatických listů* i *Numismatického časopisu*. Jako samostatné tituly vydali *Katalog odznaků 1. máje I-II*, *Katalog odznaků sokolských žup*, *Ražby poslední českokobudějovické mincovny*, *Pražské groše Ferdinanda I.* a *Medaile Českokobudějovicka*. Od roku 2005 vydává pobočka ročenku *Budějovický numismatik*. Vydala i několik medailí k výročí města i k významným výročím svého založení. Předseda pobočky Jiří Chvojka je od roku 2013 čestným členem České numismatické společnosti.

● 1: Členská aukce v roce 2006, poslední v klubovně nádraží v Českých Budějovicích.

* Jiří CHVOJKA, ludmila-chvojka@seznam.cz.

ČNS, pobočka v Domažlicích

P a v e l H A M P L

NĽ 74, 2019, s. 133–134

Domažlická pobočka patří k mladším pobočkám České numismatické společnosti. Před jejím založením působil kroužek numismatiků při městském kulturním středisku. Počátkem října 1972 se stávajících 22 členů tohoto zájmového sdružení rozhodlo pro vstup do řad České numismatické společnosti. Po dohodě s ústředním výborem společnosti byl ustaven přípravný výbor pobočky a zvolen termín ustavující schůze na 25. listopad 1972. Od té doby v Domažlicích pobočka společnosti efektivně funguje.

V průběhu 48 let své existence pořádala řadu akcí, ať už výstav zaměřených na vývoj platidel na našem území, drobných i velkých aukcí numismatického materiálu či vydání pamětních medailí. V současnosti registruje 22 řádných členů a pravidelně pořádá sezení a příležitostně i odborné přednášky.

Za dobu své existence se ve vedení pobočky vystříдалo celkem pět předsedů výboru:

1) **Zdeněk Jindřich** (1972–1980) – za jeho vedení si musel každý člen připravit krátkou přednášku či alespoň zajímavou aktualitu na numismatické téma, kterou poté přednesl kolegům na konané schůzce.

2) **Květoslav Domlátil** (1980–1998) – tento velmi znalý numismatik začal s aukční činností domažlické pobočky a později byl za svůj přínos navržen na čestné členství společnosti.

3) **Ing. Jiří Hána, Ph.D.** (1998–2006), dnes již renomovaný autor četných numismatických statí a přednášek v odborných časopisech, pokračovatel aukčního odkazu svého předchůdce. Autor monografií zaměřených především na studium grošových mincí a způsobů jejich ražby.

4) **Ing. Karel Říha** (2006–2007), zkušený numismatik, který však krátce po zvolení do čela pobočky ukončil svou činnost předsedy z důvodu pracovní vytíženosti.

5) **Ing. Pavel Hampl** (2007–dodnes), organizátor drobných aukcí s prezentací na internetu, autor a tvůrce pobočkového žetonu ke 30. výročí založení pobočky a také autor několika článků i přednášek s numismatickou tematikou.

---

* Pavel HAMPL, hampl.pavel@post.cz.

●□1: Fotografie z jedné z prvních výstav (17. 4. – 5. 5. 1979), které pobočka pořádala v prostorách České spořitelny v Domažlicích.

●□2: Fotografie z výstavy v Poběžovicích (okr. Domažlice), na které je vidět Aleš Šmejkal (současný jednatel pobočky) poslouchající dotaz návštěvníka výstavy (ukazuje něco na ubruse) a v pozadí sedí a dozoruje exponáty pan Jaroslav Kočí, autor návrhu pobočkové medaile k 10. a 40. výročí domažlické pobočky ČNS. Datum konání je kolem 14. října 1981.

●□3: Květoslav Domlátil, dlouholetý předseda pobočky, který zahájil aukční činnost pobočky společnosti v Domažlicích.

●□4: Současný výbor domažlické pobočky ČNS. Zleva předseda pobočkového výboru Ing. Pavel Hampl, uprostřed hospodářka Lenka Mikešová a vpravo jednatel Aleš Šmejkal.

ČNS, pobočka v Hradci Králové

Martin FOUKAL

 74, 2019, s. 135–136

□□□

Královéhradecká pobočka ČNS byla založena v roce 1956 z popudu Zdeňka Netrvala, který se stal poté jejím prvním předsedou. Členy prvního výboru se mimo jiné stali MUDr. Otto Herber, který zajišťoval přednáškovou činnost, Jiří Müller (starší), který se staral o aukční činnost, a Zdeněk Nechanický, který své odborné numismatické znalosti často publikoval. Za dobu své existence se ve vedení vystřídal mnoho numismatických odborníků. V současnosti pobočku vede Jiří Šretr.

Časem z cca 15 členů měla pobočka v polovině 80. let 20. století téměř 300 členů, nyní 182 členů, a to z celé republiky. Pobočka pro ně zajišťuje osvětovou činnost formou přednášek, organizovaných návštěv výstav či exkurzí. Dodnes pořádá i tematické zájezdy – největší byl v roce 1980 do tehdejšího Sovětského svazu, spojený s návštěvou leningradské Ermitáže. Aukční činnost je zajišťována od roku 1965, proběhlo již 147 velkých aukcí, od aukce č. 145 elektronickou formou na internetu.

Pro členy ČNS pobočka vydala několik publikací, vydáváme časopis *Sběratelské zprávy* (dosud 149 čísel). Dodnes bylo vydáno i 43 zajímavých medailí (chystají se další), dva odznaky a několik pamětních tisků. Organizujeme členské schůzky, kde si sběratelé mohou vyměňovat nejenom své numismatické přebytky, ale i získávat informace o svém hobby. Schůzky se konají každou první a třetí sobotu v měsíci (vyjma prázdnin – to pouze první sobotu) v přátelském prostředí. Informace o činnosti pobočky mohou členové získávat i na webové stránce internetu: <http://cns-hk.cz>. Pobočka vlastní i svou numismatickou knihovnu, která je po domluvě přístupná všem členům.

---

* Martin FOUKAL, marfou@atlas.cz.

●□1: Foto z členských schůzek pobočky (3. prosince 2005 a 2. června 2007).

●□2: Medaile vydané královéhradeckou pobočkou ČNS v roce 1981, 2014 a 2016.

ČNS, pobočka v Chebu

P a v e l M A T A L A

NL 74, 2019, s. 137–138

Dne 5. září 1969 se konala ustavující schůze chebské pobočky ČNS za účasti 11 členů. Prvním předsedou byl zvolen Václav J. Klíma. Od svého založení sdružuje pobočka členy z okresů Cheb, Sokolov, Karlovy Vary a Tachov. Již v roce 1970 uspořádala přátelské setkání numismaticů na zámku Starý Hroznatov. O rok později, v roce 1971, byly na tomto zámku uspořádány 1. chebské numismatické dny. Hlavní náplní byly přednáška, prohlídka hradu a muzea v Chebu. Od roku 1970 dodnes chebská pobočka organizuje celostátní aukce numismatického materiálu. V roce 1974 byla založena tradice vydávání *Numismatických ročenek* (NR), dosud bylo vydáno 46 ročníků. Na stránkách NR jsou publikovány kromě výroční zprávy za uplynulý rok také regionální příspěvky z oblasti historie, numismatiky apod. V roce 1975 vydala pobočka první sběratelský ceník československých mincí. Tento katalog byl sestaven kolektivem členů za redakce Julia Séma, ilustroval jej akademický malíř Ladislav Krám.

K desátému výročí v roce 1979 uspořádala pobočka 2. chebské numismatické dny a unikátní výstavu mincí a medailí v chebském muzeu. Byl zde vystaven soubor českých vládních mincí s mnoha vzácnostmi, ražby města Chebu, kompletní sbírka mincí Československa včetně všech rarit. Dále zde byla představena kolekce soukromých žetonů a početních grošů, sbírka ruských a sovětských platidel. Poprvé mohli návštěvníci zhlédnout nález rýnských zlatých, objevený v Chebu. K výstavě byl vydán katalog. Na závěr 2. chebských numismatických dnů byla proslovena řada přednášek našich předních historiků a numismaticů. V roce 1980 uspořádala chebská pobočka cyklus šesti numismatických přednášek, které v Chebu přednesli pracovníci Národního muzea. V roce 1984 pak zorganizovala již 3. chebské numismatické dny, opět s řadou přednášek.

Chebská pobočka se podílela i na vydání celé řady publikací, např. *Numismatické památky Ašska do roku 1945, Mince Marie Terezie, Mince Františka Lotrinského, Katalog medailí – Sedmdesát let České numismatické společnosti.*

Pobočka také zajišťuje členům pamětní mince a různý sběratelský materiál. Snažíme se, aby každá druhá schůzka v měsíci byla věnována přednáškám. Ty jsou zaměřené nejenom na numismatiku a další příbuzné sběratelské obory, věnujeme se také regionální historii. Je velmi obtížné získávat přednášející z vlastních řad, i když někteří členové mají zajímavé sbírky a mohli by o nich přednášet. Stejně je to se získáváním autorů, kteří jsou schopni napsat příspěvek do ročenky. V minulosti jsme pořádali dvě celostátní aukce roč-

* Pavel MATALA, pavel.matala@seznam.cz.

ně. V posledních letech jsme rádi, když se podaří uskutečnit alespoň jednu aukci. Podařilo se nám vybudovat tým, na který se můžeme spolehnout. V roce 2019, v roce 100. výročí založení ČNS, chebská pobočka oslavila 50. výročí svého založení. Ale velký problém je v získávání nových, hlavně mladých pokračovatelů. Pryč jsou doby, kdy pobočka měla téměř 190 členů. Dnes je nás cca 40, ale doufám, že o Chebu bude slyšet i v dalších letech.

● □ 1: **Václav J. Klíma** (*19. 3. 1918 Plzeň, †12. 1. 2012 Praha)
Zakladatel a první předseda ČNS pobočky v Chebu,
čestný člen ČNS a čestný předseda ČNS pobočky v Chebu.
Foto 13. října 2007.

● □ 2: **Členové pobočky** na akci ČNS, 2019.

ČNS, pobočka v Chomutově

V á c l a v P I N T A

 74, 2019, s. 139–143

Novodobá historie numismatiky na Chomutovsku začala v šedesátých letech minulého století. Do roku 1969 se většina zájemců svému koníčku věnovala individuálně, případně se zúčastňovala akcí v nejbližší pobočce Numismatické společnosti československé v Teplících. Byli mezi nimi Václav Pinta st., Václav Pinta ml., František Suchánek a Karel Cupák. Tehdejší poměrně náročné vlakové dojíždění do Teplíc nakonec vybídlo k řešení – založit numismatický kroužek v Chomutově. Základním počinem budoucího člena ČNS Václava Pinty st. (tehdejšího zaměstnance VTŽ) bylo dojednání bezplatného používání místnosti závodního klubu.

Z iniciativy Karla Cupáka a Václava Pinty st. bylo po Chomutově rozmístěno několik informačních letáků, kterými byli zájemci o numismatiku zváni na setkání v neděli 18. května 1969. Toto setkání se uskutečnilo v 9 hodin v ZK VTŽ (Městském divadle) a první schůzky se tehdy zúčastnilo deset zájemců o numismatiku: K. Cupák, V. Pinta ml., F. Suchánek, P. Moravec, V. Beňas, J. Hejda, P. Leško, F. Mráček, L. Slabihoudek a J. Kočovský. Tak vznikl základ kroužku zájemců o numismatiku při ZK VTŽ v Chomutově, který si vytkl za cíl přeměnit se v budoucnosti v pobočku Československé numismatické společnosti.

Počátky numismatického kroužku byly skromné. Bylo odsouhlaseno, že se schůzky budou konat pravidelně, a to první a třetí neděli v měsíci mimo prázdniny (červenec a srpen). Prvním předsedou kroužku byl zvolen Karel Cupák a členové numismatického kroužku se dohodli, že každý přispěje třiceti korunami na fond, ze kterého se bude nakupovat základní odborná literatura. Prvním knihovníkem byl tehdy zvolen Ing. Pavel Moravec.

Smyslem činnosti kroužku bylo hlavně navázání vzájemného kontaktu mezi sběrateli, umožnění vzájemné výměny jejich numismatického materiálu a poskytování odborných informací. Byl vypracován první celoroční plán schůzek s jednotlivými tématy přednášek a zároveň bylo dohodnuto, že na přání členů se budou konat tzv. malé aukce, kde si bude moci každý dle svého zájmu vydražit nový přírůstek do své sbírky. Ke konci roku měl kroužek již 21 členů. Není bez zajímavosti, že se z důvodu získání finančních prostředků na spolkovou činnost členové numismatického kroužku zúčastnili např. zemědělské brigády (sbírání kamenů na poli).

V roce 1972 odstoupil z funkce předsedy Karel Cupák a novým předsedou byl zvolen František Suchánek. V té době na schůzky do Chomutova již také

* Václav PINTA, v.pinta@centrum.cz.

dojížděli sběratelé z Mostu, Jirkova, Postoloprť, Žatce, Loun, ale i z jiných míst Severočeského kraje. Pamětníci této doby nemohou zapomenout hlavně na pana Jana Pěčka, předsedu numismatické pobočky v Teplících. Jeho nezištnou pomoc ve formě přednášek se mu v následných letech v teplické pobočce pokoušel vracet Václav Pinta ml.

V roce 1974 byla vydána ZK VTŽ v Chomutově, hlavně zásluhou předčasně zesnulého člena Františka Suchánka, brožovaná publikace, která poprvé informovala veřejnost o činnosti chomutovských numismatiků, *Numismatika na Chomutovsku*. Tato publikace již obsahovala první odborné články na numismatická témata.

V roce 1971, kdy docházelo k dělení ČNS na samostatnou Českou a Slovenskou numismatickou společnost, byla již na ústředním výboru ČNS v Praze podána žádost chomutovských numismatiků týkající se ustavení numismatické pobočky v Chomutově. Dne 13. května 1974 ústřední výbor ČNS v Praze žádosti o založení pobočky v Chomutově vyhověl a již 19. května 1974 na své ustanovující schůzi v Chomutově byla nová pobočka ČNS skutečně založena.

V letech 1975–1979 byl předsedou Václav Pinta ml. Mezi nejúspěšnější akce této doby se dají zařadit mimo jiné i tematické zájezdy pro členy pobočky a rodinné příslušníky. Největší úspěch měl zájezd do Kutné Hory.

Po odstoupení Václava Pinty z funkce předsedy byl do této funkce zvolen J. V. Kratochvíl, který svoji funkci vykonával šestnáct let. Členská základna se postupně rozšiřovala a v roce 1993 měla již 70 členů. Založením nové pobočky ČNS v Lounech v roce 1994 ale stav členské základny v Chomutově značně poklesl.

Náhlé úmrtí pana Kratochvíla ukončilo jeho předsednické údobí a v roce 1995 byl do čela chomutovské pobočky zvolen Marek Cajthaml. Jeho zásluhou se podařilo získat řadu sponzorských darů od firem Elektrárny Tušimice a ČEZ. Jednalo se hlavně o finanční prostředky, které byly použity na koupi odborné literatury a vydání historicky první medaile chomutovské pobočky.

V roce 1999 oslavila Česká numismatická společnost, pobočka v Chomutově 25 let své činnosti a třicet let organizované numismatiky na Chomutovsku. U příležitosti tohoto výročí vydala odbornou publikaci *Pražské groše Karla IV. (1346–1378)* autora Václava Pinty ml. Doplněnou verzi této příručky vydala pobočka ČNS ještě v roce 2005 a 2015.

K tomuto výročí svého založení a ke 150. výročí Bedřicha Bernaua nechala pobočka razit pamětní medaili. Jsou na ní prezentovány erby Chomutova, Kadaně, Klášterce nad Ohří, Žatce a Jirkova, tedy měst, z nichž pocházela většina sběratelů organizovaných v chomutovské pobočce. Ražba této medaile byla finančně podpořena firmami Elektrárny Tušimice, ČEZ a Elektrárny Pruněřov, za což jim patří velké uznání všech členů numismatické pobočky.

V roce 2013 po téměř osmnácti letech odstoupil z funkce předsedy pobočky Marek Cajthaml a novým předsedou byl zvolen Ing. Pavel Moravec, CSc., pod jehož vedením i nadále chomutovská numismatická pobočka umožňuje svým členům i hostům věnovat se své zálibě a uspokojuje jejich zájem o spolkovou činnost.

Numismatické výstavy

Jeden ze zakládajících členů chomutovské numismatiky Karel Cupák již v roce 1969 uskutečnil první výstavku numismatického materiálu s cílem zaujmout sběratele a veřejnost. Hlavním organizátorem jednorázových numismatických výstav v následujících letech byl Václav Pinta st.

Na první větší numismatické výstavě v ZK VTŽ (Divadle), konané dne 17. května 1970, se již podílelo více členů. Měla název *Vývoj platidel* a jednotliví členové kroužku zde vystavovali části svých sbírek. Návštěvníkům poskytovali odborný výklad a odpovídali na jejich otázky. Přestože tato výstava byla otevřena pouze několik málo hodin, zhlédlo ji přes 200 zájemců. Podobné krátkodobé výstavy pokračovaly i v dalších letech pod taktovkou Václava Pinty st.

Nejnáročnější akci, výstavu s názvem *Počátky a vývoj českého mincovnictví*, uspořádala numismatická pobočka ČNS v Chomutově společně se ZK VTŽ a tehdejším Okresním kulturním střediskem v týdnu od 16. až 22. ledna 1977. Jistě i proto, že se konala v reprezentativních gotických prostorách Vlastivědného muzea v Chomutově, byla celá akce velice úspěšná. Její hojnou návštěvu jednotlivců i skupin (například škol) dokumentují i mnohé pochvalné zápisy v knize návštěvníků.

Také u příležitosti 40. výročí založení pobočky ČNS v Chomutově ve spolupráci se Střediskem knihovnických a kulturních služeb v Chomutově byla ve dnech 17.–31. května 2014 uskutečněna numismatická výstava. Primátor města Chomutova Mgr. Jan Mareš ocenil Děkovným listem statutárního města Chomutova za rozvoj numismatiky na Chomutovsku pana Marka Cajthamla, Jaroslava Kotta, Jaroslava Matějku, PaedDr. Jana Micku, Ing. Pavla Moravce, CSc., Ing. Josefa Paška, Václava Pintu a Jaroslava Štulce.

Přednášková činnost členů pobočky

Již v počátcích své činnosti se členská základna rozhodla rozšiřovat si odborné znalosti hlavně přednáškami, protože odborná literatura ke studiu byla tehdy velice vzácná. Je administrativně doloženo, že z členské základny od roku 1969 do nedávné současnosti vzešlo kolem čtyř set přednášek a další ve statistikách ještě přibývají. Přednášelo se nejen pro pobočku v Chomutově, ale na požádání i pro jiné zájemce a organizace: SKKS v Chomutově, Akademii 3. věku, senior klub, SONS (organizace slabozrakých), gymnázium v Chomutově a pro další odborné školy. Dále v Praze, Chebu, Teplicích, Lounech, v knihovně v Litvínově, Žatci, Kadani i Jirkově. Na půdě pobočky ČNS v Chomutově byly ale prosloveny i odborné přednášky členů jiných poboček i pozvaných špičkových odborníků z Národního muzea v Praze, např. PhDr. J. Háskové, CSc.

Badatelská a publikační činnost členů pobočky

Chomutovská pobočka ČNS se může pochlubit i badateli a odborníky na jednotlivé úseky a údobí české numismatiky. Jedním z nich je **Václav Pinta**, který se již více jak 55 let zabývá hlavně typologií a chronologií pražských grošů Karla IV. (1346–1378). Napsal více než sedm desítek odborných i populárních článků hlavně o pražských groších a počet jeho přednášek a besed přesáhl stovku. Za významná lze považovat jeho vystoupení v Národním muzeu v Praze, na mezinárodních sympoziích a také jeho spoluautorství na výstavě *Koruna na dlani – Věčná mince království* na Pražském hradě.

Václava Pintu lze dávat do souvislosti i s povědomím o tzv. „Přísečnické“ mincovně. Pokouší se objasnit, zda skutečně mohla existovat, a tuto tematiku dokonce zpracoval i románově pod názvy *Utajená mincovna* a *Za branou do minulosti*.

Nouzové peníze a hlavně chmelové známky jako zvláštní druh platidel jsou doménou člena a dlouholetého předsedy pobočky **Marka Cajthamla**. Je mimo jiné autorem publikací *České chmelové známky* a *České chmelové známky II.*, které jsou základní pomůckou pro sběratele chmelových známek. Na toto téma napsal celou řadu odborných článků. Mimo jiné je i soudním znalcem v oboru numismatiky.

Mezi neaktivnější členy pobočky ČNS v Chomutově lze zařadit také **Ing. Pavla Moravce, CSc.**, který se zasloužil o popularizaci numismatiky v periodickém tisku, hlavně v týdeníku *Nástup*, svým seriálem o historii našeho mincovnictví. Jeho populárně odborné články můžeme také najít v *Jirkovských novinách* č. 2/2012: *Nouzová bankovka z Červeného Hrádku* nebo v časopise *Detektor revue* č. 1/2012: *Kiprové mince* a č. 2/2012 *Zlaté keltské statéry*. Moravcovu aktivitu také dokládá jeho 52 přednášek v severočeském regionu.

Velkou posilou pobočky ČNS v Chomutově se v posledních letech stal **PaedDr. Jan Micka**. Jednak jako člen výboru a také jako další publikující autor odborných textů z oblasti regionální a literární historie a numismatiky (*Numismatické listy*, PPŽ). Je autorem *Chomutovsko literární* (Chomutov 1991) a *Štůtky na turistické hole okresu Chomutov* (Oblastní muzeum v Chomutově 2017).

Poslední společnou akcí ČNS pobočky v Chomutově byla výstava nazvaná *50 let numismatiky na Chomutovsku a zmatené peníze*, konaná ve spolupráci s Oblastním muzeem v Chomutově ve dnech 29. června až 29. září 2019. Výstava byla doplněna odbornými přednáškami pana V. Pinty a P. Moravce.

Chomutovská numismatická pobočka pokračuje ve spolkové činnosti, přestože se v posledních letech potýká s ubývajícím členskou základnou. Schůzky sběratelů i pouhých zájemců o numismatiku a historii se konají jedenkrát měsíčně, a to od 9 hodin každou třetí sobotu v měsíci v přednáškovém sále pravého křídla chomutovské knihovny.

●□1: Pamětní medaile k 25. výročí založení pobočky České numismatické společnosti v Chomutově a 150. výročí narození Bedřicha Bernaua. Autorem návrhu je akademický sochař Josef Hvozdenský. Medaile o velikosti 40 mm byla ražena v Kremnici v patinovaném bronzu (100 ks) a ve stříbře (20 ks).

●□2: Pamětní medaile ražené k životnímu jubileu Václava Pinty. Autorem návrhu je Jakub Orava. Medaile o velikosti 40 mm byla ražena ve stříbře (12 číslovaných kusů) a v tombaku (30 kusů).

●□3: U příležitosti životního jubileu Václava Pinty vznikla v Atriu chomutovské knihovny fotografie členů pobočky ČNS a přátel numismatiky v Chomutově.

ČNS, pobočka v Kladně

Martin CVAK

NL 74, 2019, s. 144–147

Organizovaná numismatika na Kladensku vznikla 2. prosince 1973, kdy byl založen Klub sběratelů – obor numismatika, později Numismatický kroužek při Městském kulturním středisku. Pobočka České numismatické společnosti v Kladně vznikla na ustavující schůzi dne 17. ledna 1976 a sdružuje numismatiky z Kladenska, Slánska a Rakovnicka. V době vzniku měla 56 členů.

Na ustavující schůzi byl zvolen předseda a členové výboru. Prvním předsedou se stal MVDr. Blažej Valenta a členy výboru pánové Dalibor Gálus, Stanislav Štěpánek, Ing. Luboš Šindler, Bohumír Spíchal, Otto Junek, Josef Vinš, Rudolf Rus, Miloš Zelinka, Ing. Zdeněk Šebek, Karel Pauker, Stanislav Renner, Karel Větrovec.

Za dobu existence pobočky se na pozici předsedy vystřídali:

MVDr. Blažej Valenta	1976–1990 a 1994–1996
Ing. Jaromír Verner	1990–1994 a 1996–2006
Miroslav Macháček	2006–dodnes

Chod nově vzniklé pobočky zajišťovali nejen členové výboru, ale aktivně se zapojovali i další členové pobočky. Organizování činnosti se ujali především pánové Dalibor Gálus, Bohumír Spíchal, Rudolf Rus, Bohumil Chládek a Oldřich Čebiš, kteří byli nápomocni při zajišťování chodu pobočky, připravovali odborné přednášky a aktivně se podíleli na přijímání nově příchozích členů. Mezi členy byli sběratelé, kteří byli sdruženi i v sesterských organizacích Drobná plastika a Papírová platidla. Schůzky členů se již od vzniku pobočky konaly dvakrát měsíčně. V této periodě probíhají schůzky dodnes.

K 1. červenci 2020 má Česká numismatická společnost, pobočka v Kladně 37 členů a její činnost řídí výbor ve složení:

předseda – Miroslav Macháček
jednatel – Martin Cvak
členové – Jana Doležalová, Zdeněk Mašek a Miroslav Novák

Od založení pobočka začala zpracovávat *Soupis regionálních ražeb okresu Kladno a Rakovník*. Těto činnosti se v prvopočátku ujali MVDr. Blažej Valenta, Václav Prchal a Ladislav Hončík. V roce 1986 se prací na soupisu ujal p. Dalibor Gálus. Po smrti pana Gáluse v září r. 2000 na soupisu regionálních ražeb a jejich objevení dále pokračovali pp. Ing. Miroslav Žegklitz, Martin Cvak, Ing. Ja-

* Martin CVAK, cvakm@seznam.cz.

roslav Verner, MVDr. Blažej Valenta a Josef Gregor. V červnu roku 2004 došlo k prvnímu vydání soupisu. Práce na doplnění a aktualizování soupisu i nadále pokračovaly a pokračují. Dne 20. 4. 2019 na základě VČS došlo k rozdělení soupisu na kladenskou a rakovnickou část. Zpracování rakovnické části se ujal rakovnický numismatický kroužek. V současné době je připravován přepracovaný, významně doplněný soupis.

Důležitou rolí pobočky byla také její propagační a osvětová činnost. Již v říjnu roku 1977 byla uspořádána první výstava *60. výročí VŘSR a numismatika*. V roce 1978 pobočka zorganizovala výstavu k výročí republiky. Další se konala v roce 1982 s názvem *Předrevoluční ruská a sovětská měna*. V roce 1983 pobočka zajistila realizaci výstavy *Československé mince, medaile, významné a papírová platidla*, v roce 1991 pořádala výstavu mincí, medailí a papírových platidel platných v období 1918–1990.

V roce 1993 jsme připravili výstavu věnovanou období vlády Františka Josefa I. Velmi úspěšná výstava *Čím se v Čechách platívalo* se uskutečnila v roce 1994 ve spolupráci s Městskou spořitelnou Praha, Archivem hl. m. Prahy a pobočkou Papírová platidla. V září 2019 byla uspořádána našimi členy Josefem Gregorem a Martinem Cvakem ve spolupráci s rakovnickým archívem výstava k 100. výročí české a československé koruny. Všechny výstavy byly úspěšné a byly hojně navštěvovány a kladně hodnoceny nejen laickou veřejností.

Od svého vzniku pobočka buduje i vlastní odbornou knihovnu, o kterou se vždy stará některý z členů výboru. Pobočka vydává *Numismatický vzkaz*, první číslo vyšlo v roce 1978. Od prvního vydání se jednalo o občasník, ve kterém jsou členové informováni o připravovaných akcích a o hodnocení období od předcházejícího čísla *Numismatického vzkazu*. Tato tiskovina vychází dodnes a je zároveň kronikou činnosti pobočky.

První aukce pobočky se konala 19.–20. května 1978, licitátorem až do své smrti v roce 1991 byl pan Zoubek z Plzně, který pravidelně při aukci měl i přednášku. Po smrti pana Zoubka byl licitátorem aukcí pan Josef Mrštík. Od roku 2003 tuto funkci vykonává pan Karel Janů. 17. října 2020 se konala již 54. aukce pobočky. Dne 1. 8. 2012 byly na adrese: <http://www.websee.cz/cnskladno> spuštěny oficiální stránky ČNS pobočky v Kladně, jejichž součástí je i zveřejňování aukčního katalogu.

Pro své členy pobočka organizuje výlety, a to jak s numismatickou tematikou, tak zájezdy poznávací po památkách Čech a Moravy. V roce 1990 výbor navázal kontakt s rakouskou kulturní atašé paní Dellingerovou, která nám zprostředkovala zájezd do Rakouského mincovního kabinetu. První návštěva se uskutečnila 27.–28. října 1992, těsně před přestávkou danou rekonstrukcí muzea. Po rekonstrukci jsme navštívili mincovní kabinet podruhé, a to v listopadu 1998.

Přehled doposud realizovaných zájezdů: rok 1984 Kutná Hora, Cheb, Národní muzeum Praha, 1986 dvoudenní zájezd do Brna a Kroměříže, 1992 Hradec Králové, Vídeň – návštěva Rakouského mincovního kabinetu, 1998 Vídeň druhá návštěva Rakouského mincovního kabinetu, 1999 Český Krumlov, 2000 Náchod, Dobruška, 2009 Praha ČNB, výstava *Lidé a peníze*, 2010 dvoudenní zájezd Mincovna Kremnice, 2013 Jablonecká mincovna, 2014 ČNB Praha, 2015

Poštovní muzeum Praha, výstava Oldřicha Kulhánka, 2017 mincovna Jablonec, 2018 čtyřdenní zájezd Mincovna Kremnice a rok 2019 Praha výstava 100 let Československé koruny.

Pobočka spolupracuje s řadou vědeckých institucí, např. s Archivem hl. m. Prahy, Státním okresním archivem Rakovník, Sládečkovým vlastivědným muzeem v Kladně, Národním muzeem, Vlastivědným muzeem ve Slaném, ale také s archivy jednotlivých obcí okresu.

Na pravidelných schůzkách pobočky byly zajišťovány odborné přednášky. Přednášejícími byli buď členové pobočky – pp. Dalibor Gálus, Bohumír Spíchal, Bohumil Chládek, Ing. Jaromír Verner, Rudolf Rus, MUDr. Vladimír Horáček nebo externí odborníci – Ing. Měřička, Ing. Polívka, dr. Hásková, doc. Ledvinka, dr. Franc, dr. Šůla, Martin Srb. Po roce 1989 pobočka několikrát změnila prostory pro svou činnost.

K desátému výročí založení vydala svou první medaili *425 let od povýšení Kladna na městečko*. Ke dvacátému výročí založení pobočky byla vydána druhá medaile pobočky *MVDr. Blažej Valenta, první předseda pobočky*. K třicátému výročí založení pobočky byla vydána medaile *30 let numismatiky na území Boiohemum*. Čtvrtá medaile pobočky *Klášter Hájek* byla vydána k třicátému pátému výročí založení pobočky. Zatím poslední, pátá medaile *Svatováclavský dub na Stochově* byla vydána k čtyřicátému výročí založení pobočky. Všechny medaile byly vydány v různém materiálovém provedení.

Publikační činnost

Pobočka v roce 2004 vydala *Soupis regionálních účelových a nouzových ražeb okresu Kladno*. V roce 2002 se podílela na vydání *Účelových známek okresu Kladno*, na níž pracoval p. Oldřich Čebiš, v roce 2010 vydala *Katalog medailí, plaket a odznaků Františka Palackého* zpracovaný Ing. Jaromírem Vernerem a Martinem Cvakem. Sbíрку Františka Palackého Ing. Jaroslav Verner daroval Archivu hl. m. Prahy. V roce 2018 *Numismatický časopis* č. 5–6/2018 zveřejnil článek *Zajímavá chyboražba moderní mince – je licous na 20Kčs 1972 opravdu licousem?*, jehož autorem byl pan Martin Cvak.

Dne 17. listopadu 2002 bylo radou ČNS panu MVDr. Blažej Valentovi uděleno čestné členství ČNS. Od roku 1998 do r. 2002 byl Ing. Jaromír Verner zvolen do ústředního výboru ČNS. V listopadu 2002 byl na radě ČNS zvolen Ing. Miroslav Gejdoš členem ústřední revizní komise. Tuto funkci zastával až do října 2018. Při příležitosti 100. výročí založení České numismatické společnosti byl p. Martin Cvak za svoji dosavadní aktivní numismatickou, badatelskou a publikační činnost odměněn pamětním listem a medailí Za zásluhy o Českou numismatiku.

● 1: MVDr. Blažej Valenta.

● 3: Miroslav Macháček.

● 5: Martin Cvak.

● 2: Ing. Miroslav Gejdoš.

● 4: Ing. Jaromír Verner.

● 6: Rudolf Rus.

ČNS, pobočka v Kroměříži

D a n S U C H O M E L

NĽ 74, 2019, s. 148–165

V Obecním domě v Praze dne 7. března 1919 byla na své ustavující schůzi založena Numismatická společnost československá. Prvním předsedou byl zvolen Eduard Fiala a jednatelem Karel Chaura. Nově založená organizace čítala 24 členů, mezi nimi i Karla Kubese, významného kroměřížského podnikatele, a instituci Arcibiskupská knihovna Kroměříž.

Do společnosti v dalších letech vstupovali noví zájemci o numismatiku z Kroměřížska a okolí a do roku 1933 v ní bylo evidováno již 19 členů z Kroměřížska. Mezi předválečné členy NSČS. z regionu působnosti budoucí kroměřížské pobočky patřili: Karel Kubes (obchodník, Kroměříž), Arcibiskupská knihovna (Kroměříž), Karel Dostál (Kostelec na Hané), Jaroslav Hájek (Tovačov), Otto Hauk (3. ženijní pluk, Kroměříž), Stanislav Hlobil (Morkovice-Slížany), Rudolf Janovský (ředitel spořitelny, Holešov), František Kučera (Čechovice-Mostkovice), Radomír Nitsche (Přerov), Adolf Straka (ředitel kůru, Kvasice), Emil Křemen (Přerov), Karel Gajdůšek (inspektor pojišťovny, Přerov), JUDr. Cyril Sauer (advokát, Kojetín), MUDr. Amos Slaměník (zubní lékař, Přerov), Ladislav Inocenc Červinka (Kojetín), Emil Jung, (poštovní mistr, Střílky), MUDr. Augustin Mlčoch (obvodní lékař, Kroměříž), František Stejskal (restauratér, Hranice), Vladimír Žampach (ředitel Spořitelny, Zlín); mezi poválečné členy NSČ. před založením pobočky patřili: Josef Adam (úředník OSAZ, Holešov), Josef Foltýn (zaměstnanec ZPS, Nětčice), Hubert Frkal (soudce, Karviná), Miloš Nosek (listonoš, Holešov), Miroslav Pavelec (montér ZPS, Všechnovice u Holešova), Antonín Mezihorák (dělník, Žlutava), Jan David (dělník, Holešov), Josef Adam (Holešov), Bohumil Struhala, (okresní archivář, Holešov), MUDr. František Král, (obvodní lékař, Kroměříž), Vítězslav Storzer (dělník, Kroměříž), Zdeněk Chlud (dělník, Gottwaldov), Milan Lešinský (dělník, Holešov), Jan Mezírka (důchodce, Gottwaldov), Ladislav Smítal (Kroměříž). Mimopražští členové se účastnili pravidelných schůzek sporadicky, proto byla snaha zakládat místní kroužky, později sdružení, samozřejmě podléhající pražskému ústředí. První předválečné kroužky vznikly v Plzni, Olomouci a Brně.

V Kroměříži vzniklo sdružení 20. ledna 1960. Ustavující schůze proběhla v budově Okresního vlastivědného ústavu v Kroměříži za přítomnosti 19 osob, sedmi členů Numismatické společnosti a několika hostů a zájemců o numismatiku. Schůzi zahájil a řídil Jaroslav Kryl. V úvodním projevu vysvětlil účel ustavující schůze a zdůraznil: „*tento krok má přispět ke splacení dluhu, který Kroměříž, jako historické, 200leté sídlo mincovny olomouckých biskupů*

* Dan SUCHOMEL, Česká numismatická společnost (Kroměříž), suchomel.dan@seznam.cz.

numismatice přinesl, že schůze našeho sdružení budou mít za úkol nejen rozmnožování sbírek našich členů, ale v první řadě jejich vzdělávání vhodně volenými přednáškami.“ Oficiální název tohoto sdružení zněl: Numismatická společnost československá, sdružení členů při Okresním vlastivědném muzeu v Kroměříži. Iniciátory a zakladateli místního sdružení byli členové NSČS: František Alex, Jan David, Jaroslav Doležel, Josef Foltýn, Hjalmar Kopřiva, Jaroslav Kryl, Antonín Mezihorák. Těchto 7 zakládajících členů, si ze svého středu zvolilo předsedu, jímž se stal právě Jaroslav Kryl. Od počátku se všichni věnovali zejména osvětě a propagaci spolku. O měsíc později, na první členské schůzi, přijali další zájemce o numismatiku. V průběhu roku se sdružení rozrostlo o další uchazeče, až dosáhlo konečného počtu 22 členů. Tento spolek postupně pojal numismatiku ze širokého okolí – Přerovska, Prostějovska, Zlínska a Uherskohradištska. Bylo dohodnuto, že vzdělávací a výměnné schůzky budou pořádány jedenkrát měsíčně, a to střídavě v kroměřížském muzeu a v muzeu v Holešově. Později proběhlo několik členských schůzí i v Gottwaldově. Vedení těchto institucí vycházelo našim předchůdcům vstříc a jak psáno v kronice, poskytovalo jim schůzové prostory s osvětlením a topivem zcela zdarma.

Máme-li popsát první rok činnosti, byla od samého počátku intenzivní. Již na prvních schůzích byly stanoveny hlavní úkoly. Byla to zejména záchrana biskupské mincovny, vydání soupisu kroměřížské zámecké sbírky a korpusu ražeb olomouckých biskupů. V zájmu zvyšování odborné úrovně svých členů probíhal v kroměřížském muzeu šestiměsíční numismatický seminář. Mimo to byla na každé schůzce přednesena odborná přednáška na různá témata z historie, heraldiky a numismatiky. V Hulíně byla uspořádána výstava mincí pro místní pionýry, kterým se přítel Kryl věnoval již před založením sdružení. Ze zájemců později vznikl mládežnický numismatický kroužek. Až za mnoho let se ukázalo, jak prozíravá je to práce, někteří odrostli a doplnili naše řady. Na květnové schůzce předložil dr. Svátek přítomným originály listin vztahující se k bývalé kroměřížské mincovně a její činnosti a sahající svým původem až do 12. století. Tyto listiny byly v té době uloženy v kroměřížském archivu (nyní se nalézají v Moravském zemském archivu Opava, pob. Olomouc). Staré pergameny s podpisy a pečetěmi českých králů na přítomné velmi zapůsobily a vzbudily ve všech velký zájem, stejně jako ukázky grošů Františka Ditrichštejna a Karla II. Lichtenštejna. Poté se všichni odebrali do místní mincovny, kde přítel Svátek pokračoval v odborném výkladu. Stav rozpadající se budovy přítomné zaskočil a zde si všichni uvědomili, že na její záchranu zbývá velmi málo času. Kronikář napsal: „*Sešlý stav mincovny a neochota úřadů k jejímu zachránění udělaly na všechny přítomné tísnivý dojem*“. V tomto roce také proběhla první malá (jak psáno v kronice „zkušební“) aukce mincí. Její výtěžek činil 4,20 Kčs. Během následujících 55 let nebyla nikdy tato činnost přerušena. Po několik let byly pořádány tři aukce ročně.

Velmi pestrá zájezdová činnost, která doprovází chod pobočky po celou dobu dosavadní existence, započala 17. července 1960 výletem za poznáním archeologických památek ve Starém Městě a Mikulčicích za účasti 38 lidí. I ta se stala každoroční součástí naší činnosti a je jí dodnes.

Tři priority kroměřížské pobočky

Činnost kroměřížských numismatiků byla po celou dobu dosavadní existence velmi pestrá a intenzivní. Z této řady aktivit však vyčnívaly tři cíle, které byly nadřazeny všemu okolnímu dění v pobočce. Tyto cíle byly automaticky generovány ze situace, která byla kroměřížským numismatikům dopřána. Byla to bohatá, téměř 200 let trvající mincovní činnost olomouckých biskupů a arcibiskupů, a to převážně v kroměřížské mincovně, která se po ukončení činnosti dochovala do dnešních časů. Stanovené cíle byly tyto:

1. Vytvoření kompletního soupisu Arcibiskupské zámecké sbírky mincí, medailí a svátostek

Numismatická sbírka olomouckých arcibiskupů uložená v depozitech kroměřížského zámku je v odborném světě velmi ceněná. Jde o pozoruhodnou a svým rozsahem v počtu 10134 kusů druhou nejucelenější kolekci ražeb církevních institucí na světě (ta první je uložena ve Vatikánském muzeu). Sbírkou založil arcibiskup Bedřich z Fürstenberka v druhé polovině 19. století, pravděpodobně pod vlivem vzpomínky na zaniklé právo mincovní činnosti olomouckých biskupů a arcibiskupů, vykonávané v letech 1608–1820. Je logické, že hlavní sběratelský důraz byl kladen především na „vlastní ražby“ z kroměřížské mincovny, tedy mince olomouckých biskupů, ale svojí uceleností jsou výjimečné i kolekce mincí arcibiskupů salcburských a biskupů vratslavských. Hojně jsou zastoupeny vatikánské mince a medaile, ražby arcibiskupství Mohuč, Kolín nad Rýnem, biskupství Pasov, Řezno atd., ale také ražby rytířských řádů, opatství, abatyštví, medaile a svátostky. Sbíрка byla tvořena bez ohledu na výši vynaložených finančních prostředků, proto je v ní zařazena celá řada unikátů. Poslední přírůstky byly doplněny na počátku druhého desetiletí minulého století.

Výjimečnost Arcibiskupské sbírky si uvědomovali už zakládající členové pobočky, a proto bylo jedním z prvních úkolů vydat soupis této sbírky. V roce 1977 publikoval v Moravských numismatických zprávách prof. Nop článek *Dějiny sbírky mincí a medailí v kroměřížském zámku*, kterým vytvořil jakýsi prolog díla. V roce 1982 prof. Nop umírá a s ním na čas ustupuje do pozadí i tento záměr. V roce 2003 proběhla pod vedením ředitele zámku a člena pobočky Lukáše Antonína a později Ing. Jiřího Čermáka digitalizace sbírky. Všechny její položky byly ve vysoké kvalitě naskenovány. Naši členové Jan Videman a Dan Suchomel prováděli podrobnou determinaci těchto mincí. V roce 2010 byla uzavřena smlouva na odborné zpracování numismatické sbírky arcibiskupství olomouckého mezi naší pobočkou a Národním památkovým ústavem, správou státního Arcibiskupského zámku a zahrad Kroměříž. Konečným výstupem bude úplný korpus sbírky s vyobrazením všech exemplářů a jejich přesným určením a popisem s odkazem na odbornou literaturu. Toto dílo má být vydáváno v knižní podobě postupně v několika svazcích. V roce 2014 byl vydán první díl tohoto korpusu s názvem *Kroměřížský kabinet mincí a medailí I. Ražby porýnských arcibiskupů a kurfiřtů – Mohuč, Trevír, Kolín*. Publikace byla vydána nákladem Muzea umění Olomouc. Další díly se připravují.

2. Záchrana biskupské mincovny a vybudování expozice mincovnictví olomouckých biskupů a arcibiskupů

Olomoučtí biskupové a arcibiskupové vykonávali své mincovní právo v Kroměříži téměř 150 let. Roku 1759 jim byla tato výsada císařovnou Marií Terezií odňata. Slavná éra mincovnictví v tomto městě skončila, ale zanechala nám zde budovu mincovny, kterou roku 1665 zřídil biskup Karel II. Lichtenštejn-Kastelkorno. Budova byla upravena na byty úředníků arcibiskupské správy. Stála v těsném sousedství arcibiskupského mlýna, který roku 1897 vyhořel a již nikdy nebyl obnoven. Náhon byl zasypán a podloží budov začalo vysychat, což bylo fatální i pro samotnou budovu mincovny, která se začala propadat a praskat. Situace došla tak daleko, že byli všichni nájemníci vystěhováni a budovu čekala asanace.

Dochované středověké i novověké mincovny jsou v Evropě velmi ojedinělé, zvláště pak mincovny nevládní. V našem případě jde o mincovnu patřící církevní instituci, což ještě umocňuje její výjimečnost. Není proto překvapivé, že myšlenka zachránit tuto budovu na sebe nenechala dlouho čekat. Již na první výroční schůzi, konané dne 4. ledna 1961 v muzeu v Kroměříži, byla deklarována vážnost situace a záchrana budovy prohlášena za základní povinnost kroměřížského numismatického spolku. V té době bylo však takřka nemožné získat tolik potřebné finanční prostředky na její záchranu, a tak budova i nadále chátrala. O pár let později (1965) ředitel muzea v Kroměříži Václav Tomášek vyzývá na členské schůzi k novému nasazení sil na záchranu mincovny. Sám si vyžádal doporučení od renomovaných odborníků NSČS, jakými byli Emanuela Nohejlová-Prátová a prof. Jiří Sejbal. Do problému se také snaží zainteresovat památkovou komisi ONV a OV KSČ. O rok později skutečně k jednání se zástupci ONV došlo, ale ani z něj nevzešlo nic, co by věc posunulo kupředu. Uběhlo dalších 10 let. Pozdější předseda František Färber osobně intervenoval ve věci záchranu mincovny až na Ministerstvu kultury (1977), ale ani zde se nepodařilo finance pro opravu sehnat. Dohodl se proto s ředitelem Muzea Kroměřížska, že zachrání alespoň pískovcovou desku umístěnou nad vchodem do budovy. Vlivem sedání hrozilo její prasknutí.

V roce 1978 bylo město Kroměříž začleněno do seznamu památkových rezervací a mezi historické objekty byla zařazena i mincovna, což dalo naději na její zachování. O dva roky později se věci konečně daly do pohybu. Byl dán příslib zařadit opravu mincovny do 7. pětiletky. Dokonce byl stanoven i rozpočet ve výši 4 milióny korun. K provedení geologického průzkumu a stavebních prací byla vybrána firma Ingstav Kojetín. Práce však započaty nebyly. Namísto toho začalo vleklé jednání o kvalifikaci památky. Až o dva roky později (1982) byl za velkého příspěví prof. Jiřího Sejbala objekt prohlášen za památku I. stupně. Ministr kultury Milan Klusák uvolnil na opravu první milión korun, ale ten k záchraně nepřispěl. Správa zámku za tyto peníze opravila kolonádu. Mincovna musela opět počkat. Probíhala sice jednání s projektantem a dodavatelem prací, ale vlastní projekt byl předložen až v roce 1985. V tomto roce započala stavba zpevňovacími pracemi. Zajistit statiku bylo nákladnější, než se předpokládalo. Celé kubíky betonu mizely v „kapsách“ starého náhonu. Celkem

si betonážní práce vyžádaly tolik úsilí a materiálu, že vyčerpaly podstatnou část rozpočtu. Stavba pak postupovala pomalu několik let. V roce 1989 jsme již věřili, že náš sen bude naplněn. Píše se rok 1994 a hrubá oprava budovy včetně střechy je hotová, ale tím jsou také vyčerpány veškeré finance. Stavba se zastavuje. Agilní členové pobočky bijí na poplach. Apelují na Městský úřad, regionální podnikatele, poslance, státní organizace a kulturní instituce. V září je založena Nadace na záchranu kroměřížské mincovny. Zakládajících členů je značné množství, což posiluje naději na dokončení díla. Byla to samozřejmě naše pobočka, město Kroměříž, regionální klub UNESCO, Muzeum Kroměřížska, Arcibiskupský zámek a zahrady, Arcibiskupství olomoucké, Proboštský farní úřad u sv. Mořice v Kroměříži, Okresní úřad v Kroměříži, Moravské zemské muzeum v Brně, Moravská numismatická sekce v Brně a několik významných regionálních firem. Staveniště mincovny navštívil ministr kultury Jaromír Talíř a uvolnil finanční prostředky na dokončení rekonstrukce. Dokončovací práce ještě pozastavily v létě 1997 povodně, když voda z Moravy natekla až do přízemí budovy.

V pátek 16. července roku 1998, u příležitosti oslav 150. výročí Kroměřížského sněmu, byla mincovna za přítomnosti arcibiskupa olomouckého mons. Jana Graubnera, ministra kultury Jaromíra Talíře, čelních představitelů okresu, města a ÚV ČNS slavnostně otevřena. K této významné události jsme uspořádali třídní mezinárodní numismatické symposium s bohatým kulturním programem. Byla vydána pamětní medaile s portrétem biskupa Karla II. Lichtenštejna a biskupskou mincovnou, jejímž autorem je akademický malíř Karel Zeman.

Stálá expozice v mincovně

Při tvorbě stálé expozice mincovny, jejíž libreto zpracovalo numismatické oddělení Moravského muzea v Brně především péčí dr. Šmerdy, to byla právě naše pobočka, kdo ji vybavil hodnotnými exponáty. Tehdejšímu provozovateli mincovny, Státnímu zámku a zahradám v Kroměříži, jsme věnovali z majetku pobočky kolekci galvanoplastických kopií mincí a medailí, která se stala základem hlavní výstavního prostoru, věnované historii mincování olomouckých biskupů. Pro další samostatnou expozici, zaměřenou na medaile Kroměřížska, zapůjčil originály ze své sbírky dlouholetý předseda naší pobočky František Färber, a pro expozici *Nemincovní platidla* byla zapůjčena Chludova sbírka, rovněž z majetku pobočky. Exponáty těšícími se největšímu zájmu laické veřejnosti jsou mincovní stroje, dokladující technologii ražby mincí.

Při jedné z četných návštěv do NDR konaných v osmdesátých letech jsme v muzeu na hradě Stolberk zhlédli expozici středověkého mincovnictví, jejíž součástí bylo původní mincovní zařízení. Také při tvorbě kroměřížské výstavy se pamatovalo na místo pro mincovní stroje, ale jak známo, z původního inventáře kroměřížské mincovny se nezachovalo nic, a tak bylo vzpomenuáno na tuto návštěvu. Laskavostí přátel v bitterfeldské pobočce nám bylo umožněno obkreslení a ofotografování těchto mincovních strojů. Delegace ve složení Färber, Bergmann, Vlácil a Adamíček podnikla tuto cestu v době velmi pohnuté pro NDR i pro naši vlast (20.–22. listopadu 1989). Pořízená dokumentace pak

měla sloužit k výrobě kopií, které byly určeny pro stálou expozici v „naší“ mincovně. Po devíti letech se tato idea stala skutečností.

Podářilo se nám zapůjčit originály listin českého knížete Vladislava II., potvrzující olomouckým biskupům vlastnictví hradu Podivína s mincovním právem, privilegium Rudolfa II. o obnově mincovního práva olomouckých biskupů, testament Bruna ze Schauenburka a také originály nájemních smluv biskupů s nájemci (Gariboldi, Hanz Losz, Jan Jakub Huser, konsorcium Rudavský – Tengelott – Hausperský). Vše jsme dovezli z Moravského zemského archivu Opava, z pobočky v Olomouci s laskavým svolením Dr. Balatkové. Tyto unikátní archiválie byly po dobu slavností veřejně vystaveny v budově mincovny. V roce 2015 byla mincovna v rámci restitucí navracena arcibiskupství.

3. Vydání soupisu ražeb olomouckých biskupů a arcibiskupů

V roce 1971 zpracoval Vladimír Nop do Sborníku umělecko-historického musea v Kroměříži příspěvek na téma: *Ražební právo a mincovní činnost biskupů a arcibiskupů olomouckých*. Nevědomky tak odstartoval anabázi, která se táhla činností kroměřížských numismatiků celé jedno čtvrtstoletí jako červená niť.

Ve dnech 15.–17. června 1973 uspořádali členové pobočky u příležitosti 100. výročí narození Maxe Švabinského *I. Numismatické dny v Kroměříži*. Součástí oslav byla výstava *Ražby kroměřížské mincovny z let 1614–1759*, kterou připravil Stanislav Hlobil. Konference s odbornými přednáškami se zúčastnilo na dvě stě členů ČNS. A právě zde vznikla myšlenka vydat publikaci o kroměřížském mincovnictví.

Problematikou moravského mincovnictví se řadu let zabývalo numismatické oddělení Moravského zemského muzea v Brně pod vedením prof. Sejbala. Jeho úzká spolupráce s naší pobočkou trvala dlouhá léta, bylo proto logickým vyústěním, že se na přípravě publikace bude významně podílet právě toto oddělení, mimo jiné také proto, že tuto problematiku zpracovával jeho odborný pracovník dr. Šmerda, a to od roku 1969 v rámci státního plánu výzkumu, o čemž poprvé informují *Numismatické listy* v roce 1970. První jednání o vydání publikace proběhlo v roce 1975.

Veškerý zisk z pořádaných aukcí pobočka odkládala pro potřeby vydání této knihy. V roce 1977 hospodář pobočky oznamuje, že peníze jsou našetřeny, ale v tuto chvíli nebyla ještě publikace připravena. V roce 1986 nabídl Ivo Halačka naší pobočce vydat jeho dílo *Mince země koruny české*, které bylo v rukopisu připraveno. Na vydání byly použity našetřené peníze. Postupně byly v letech 1987–1988 vydány tři díly této publikace.

Myšlenky vydat tolik očekávanou publikaci jsme se však nevzdali. V roce 1985 slavila naše pobočka 25. výročí založení. U této příležitosti slavnostně otevřela (13. května) stálou výstavu kroměřížských ražeb na zámku v nové knihovně. Při sestavování výstavy byly použity galvanoplastické kopie, které zhotovil někdejší ředitel zámku a náš člen, Stanislav Hlobil. Tyto kopie později sehrály klíčovou roli při přípravě soupisu ražeb olomouckých biskupů.

V roce 1986 vydává pobočka Brno práci Jana Bobka *Mincovníctví olomouckých biskupů ve středověku*, pomyslný první díl tohoto tématu. Mince olomouckých biskupů a arcibiskupů se v tu dobu těšily již značné oblibě mezi sběrateli a absence odborné literatury byla již neudržitelná. Na schůzi členů výboru kroměřížské pobočky 10. října 1996 bylo rozhodnuto, že kniha s názvem *Mincovníctví olomouckých biskupů 1608–1820* bude vydána. K tomuto kroku přispěla i skutečnost, že členové pobočky Jan Videman a Dan Suchomel měli toto téma již značně rozpracované.

Základním materiálem pro determinaci mincí byla samozřejmě „zámecká sbírka“, tedy přesněji řečeno galvanoplastické kopie těchto mincí, které byly v majetku pobočky. Následovalo dohledávání exemplářů ve starých aukčních katalozích, probíhajících aukcích i soukromých sbírkách. V pozdější fázi přípravy jsme písemně oslovili nejvýznamnější mincovní kabinet v Evropě, kde nám vycházeli velmi ochotně vstříc. Postupně jsme oslovili muzea ve Vídni, Štýrském Hradci, Budapešti, Solnohradu, Drážďanech, Mnichově, Berlíně atd.

Předseda František Färber domluvil se správkyní sbírky Vlastivědného muzea v Olomouci Mgr. Věrou Michnovou naši návštěvu jejich numismatického oddělení. Do té doby jsme nevěděli, jak významný soubor mincí je v tamní sbírce uložen. Budeme-li hovořit výhradně o mincích a medailích olomouckých biskupů a arcibiskupů, pak se jedná o 1009 kusů. Překvapilo nás, že se svým rozsahem může téměř rovnat s arcibiskupskou sbírkou v Kroměříži (mince olomouckých biskupů jsou v ní obsaženy v počtu 1199 ks). Jednu třetinu tvoří část tzv. Kubesovy sbírky, kolekce významného obchodníka z Kroměříže a zakládajícího člena České numismatické společnosti, žijícího na přelomu 19. a 20. století. Několik unikátů zaplnilo mezery ve vznikajícím soupisu. Ke studiu této sbírky jsme se pak ještě několikrát a rádi vraceli.

Recenzi knihy prováděli JUDr. Jan Bobek a prof. Jiří Sejbál. Jejich přístup byl velmi přátelský. Přítel Bobek pro tuto knihu přeložil Rudolfovu listinu (do té doby se o to skutečně nikdo nepokusil). Téměř před vydáním knihy jsme byli překvapivě osloveni vedoucí numismatického oddělení Národního muzea v Praze, paní PhDr. Jarmilou Háskovou, CSc., která se stala třetí recenzentkou knihy. Pozvala nás do Prahy a nabídla prohlídku mincí, z nichž některé byly dosud nepublikované unikáty. Publikace byla vydána v roce 1997 v nákladu 750 ks. Byla ve velmi krátké době rozebrána, proto bylo o rok později přistoupeno k dotisku dalších 250 ks.

Kromě naplňování výše uvedených priorit pobočka vyvíjela a dodnes vyvíjí další bohatou činnost. Pořádá zájezdy, výstavy a symposia. Věnuje se publikační činnosti a vydává pamětní medaile k různým výročím. Propaguje Českou numismatickou společnost pravidelnými přednáškami pro odbornou i laickou veřejnost. Po mnoho let pořádala aukce, které byly zdrojem příjmů.

Výstavy a expozice

K reprezentativním událostem přispívajícím k obrazu české a moravské numismatiky v očích širší veřejnosti náležely vždy výstavy a symposia. Právě zde se naplňovala cenná spolupráce s veřejnými institucemi, ať už jimi bylo Muzeum

Kroměřížska, Moravské zemské muzeum, Arcibiskupský zámek a zahrady či v posledních letech Muzeum umění – Arcidiecézní muzeum Kroměříž, které převzalo do správy sbírky olomouckého arcibiskupství v roce 2006.

Od roku 1962 do roku 2008 se pobočka podílela na 19 výstavách a expozicích – 1962: *Dějiny psané do kovu*; 1975: *30 let úspěchů a perspektiv budování socialismu na Kroměřížsku*; 1975: *Peníze – součást kulturních hodnot společnosti*; 1976: *Numismatická výstava u příležitosti ARS filmu*; 1977: *60. výročí VŘSR*; 1978: *Výstava moravských medailérů; 2x Výstava mincí, bankovek a vyznamenání*; 1980: *Mince a medaile z kroměřížské mincovny a Polská historická medaile 16.–18. století*; 1982: *Raně středověké polské poklady mincí a zlomkového stříbra ze sbírek numismatického oddělení v Lodži*; 1985: *Stálá výstava kroměřížských ražeb na zámku*; 1998: *Trvalá expozice v nově otevřené budově biskupské mincovny*; 2000: *Karel Zeman – Grafika a medaile; Numismatické památky suverénního řádu maltézských rytířů – poklady kroměřížského zámku*; 2003: *Michal Vitanovský – Mince*; 2004: *Od jantaru k euru*; 2005: *Biblické výjevy na medailích ze sbírky Arcibiskupského zámku v Kroměříži*; 2007: *Světcí a jejich atributy z pokladnice arcibiskupství olomouckého*; 2008: *Mincovnictví církevních institucí v době Ditrichštejnově*.

A máme-li jmenovat jejich autory, nelze zapomenout opět na prof. Jiřího Sejbala, Antonína Lukáše, Petra Dvořáčka, Jiřího Čermáka, Zdenu Dokoupilovou a Ondřeje Zatloukala. Autorskou stopu ve výstavních prostorách zanechali Petr Haimann, Tomáš Krejčík či v posledních letech opět odborní pracovníci a pracovnice Muzea umění. Mezinárodní účast na symposiích dodávala akcím lesk i skutečnou odbornou úroveň, uchovanou ve sbornících z těchto událostí.

Numismatická symposia

Mezi významné počiny pobočky na poli numismatické práce patří pořádání či spolupořádání mezinárodních numismatických symposií a konferencí. Mimo jiné se především jedná o šest ročníků tzv. Numismatických dnů v Kroměříži: *I. numismatické dny v Kroměříži* v rámci oslav 100. výročí Maxe Švabinského (15.–17. června 1973); *II. numismatické dny v Kroměříži* u příležitosti oslav 20. výročí vzniku pobočky (27.–28. září 1980); *III. numismatické dny v Kroměříži* u příležitosti oslav 25. výročí vzniku pobočky (7.–8. září 1985); *IV. numismatické symposium „Tolarová měna na Moravě (1526–1750)“* (13.–15. října 1989); *V. numismatické dny v Kroměříži* u příležitosti oslav 30. výročí vzniku pobočky (11. října 1990); Mezinárodní kolokvium *„Olomoucké a solnohradské mincovnictví v období tolarové měny“* (24.–25. září 1994); *VI. numismatické dny „Mincovnictví na Moravě v proměnách věků“* (15.–17. května 1998); Mezinárodní symposium *„Mincovnictví církevních institucí ve střední Evropě. 400. výročí mincovního privilegia olomouckých biskupů 1608–2008“* (24.–26. dubna 2008).

V roce 2002 se zástupci pobočky Jan Videman a Dan Suchomel účastnili evropského projektu EUROMINT, jehož cílem bylo shromáždit informace o všech evropských středověkých a raně novověkých mincovnách. Garantem tohoto projektu byla za ČR Kutná Hora.

Publikační činnost

Kromě hlavního tématu – mincovnictví olomouckých biskupů a církevních institucí – zpracovala pobočka i korpusy regionálních medailí Kroměřížska a Přerovska. K významným přínosům české a moravské numismatiky patří vydání třídílné publikace Ivo Halačky – *Mince zemí koruny české a Moravské denáry* autorů Jana Videmana a Josefa Paukerta. Kromě této publikační činnosti se pobočka prezentuje zejména prostřednictvím Jana Videmana celou řadou odborných článků v numismatických periodikách a příspěvky na mimokroměřížských symposiích.

Tabulka 1: Publikace vydané pobočkou ČNS Kroměříž (nebo s významným spoluautorstvím).

Č.	Titul	Autor	Rok vydání	Počet stran	Náklad ks	Poznámka
1	<i>Biskupská mincovna v Kroměříži</i>	Dr. Josef Svátek	1969	6	?	ve spolupráci s Uměleckohistorickým muzeem v Kroměříži
2	<i>Soupis numismatické literatury v kroměřížské zámecké knihovně</i>	Vladimír Nop	1974	103	1200	spoluvydavatelé – Moravské muzeum v Brně – numismatické oddělení, Okresní muzeum v Kroměříži a ČNS, pobočka Brno v rámci edice „Numismatica Moravica“, jako IV. svazek
3	<i>Moravská medaile, soudobá tvorba</i>		1978			Vydáno u příležitosti výstavy ve spolupráci s Muzeem Kroměřížska a Numismatickým oddělením Moravského zemského muzea v Brně
4	<i>Mince zemí koruny české I. díl</i>	Ivo Halačka	1987		4000	
5	<i>Mince zemí koruny české II. díl</i>	Ivo Halačka	1988	celkem 999	4000	
6	<i>Mince zemí koruny české III. díl</i>	Ivo Halačka	1988		4000	
7	<i>Kroměřížské medaile, plakety a odznaky z let 1848–1993</i>	Zdeněk Fišer	1994	104	400+600	spoluvydavatel – Muzeum Kroměřížska, vydáno na počest 80.narozenin F. Färbera

8	<i>Mincovnictví olomouckých biskupů</i>	Dan Suchomel Jan Videman	1997	347	750+250	
9	<i>Medaile, plakety a odznaky okresu Přerov</i>	Vojtěch Bednařík	2002	80	1000	spoluvydavatel – Muzeum Komenského v Přerově
10	<i>Mince zemí koruny české – Vládní početní groše a peníze 1551–1662</i>	Josef Mrštík	2004	105	1000	spoluvydavatel – Muzeum Kroměřížska
11	<i>Od jantaru k Euru</i>	Jan Videman, Petr Haimann, Tomáš Krejčík	2004	36	?	
12	<i>Biskupská mincovna v Kroměříži</i>	Jan Videman Dan Suchomel	2005	27	3000 +700	česká verze + anglická verze
13	<i>Biblické výjevy na medailích ze sbírky Arcibiskupského zámku v Kroměříži</i>	Jan Videman a kolektiv	2005	56	800	ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, správou státního zámku Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži
14	<i>Světci a jejich atributy Z pokladnice arcibiskupství olomouckého</i>	Jan Videman a kolektiv	2007	71	350	dtto
15	<i>Moravské denáry 11.–12. století</i>	Jan Videman Josef Paukert	2009	493	500	spoluvydavatel – Nakladatelství ELCEbook
16	<i>Mincovnictví církevních institucí ve střední Evropě</i>	kolektiv	2010	136	70	vydáno ve spolupráci – Jan Štefan, MARQ Ostrava
17	<i>50 let činnosti České numismatické společnosti, pobočky Kroměříž</i>	Dan Suchomel a kolektiv	2010	67	100	

18	<i>Místopisné pohlednice města Kroměříže</i>	Dan Suchomel	2013	424	900	u příležitosti oslav 750 let trvání města
19	<i>150 let kroměřížského medailérství</i>	Aleš Hurdálek Dan Suchomel	2018	424	200	u příležitosti oslav 100 let české státnosti a 170. výročí říšského sněmu v Kroměříži

Tabulka 2: Významná publikační činnost našich členů (vydáno mimo pobočku).

Č.	Titul	Autor	Rok vydání	Počet stran	Náklad ks	Poznámka
1	<i>Kardinál František z Ditrichštejna (1570–1636) Prelát a politik neklidného věku</i>	kolektiv (Videman, Suchomel)	2008	195	350	vydavatel – Muzeum umění Olomouc
2	<i>Mincovníctví šlechtických rodů (rodové mince) arcivévodství rakouského, zemí koruny české a království uherského v XVI.–XIX. století</i>	Josef Pavlíček Jan Schön	2008	113	?	nákladem Jan Schön, Zlín
3	<i>Kroměřížský kabinet mincí a medailí I. Ražby porýnských arcibiskupů a kurfiřtů – Mohuč, Trevír, Kolín</i>	Miroslav Myšák Jan Videman	2014	237	400	nákladem Muzea umění Olomouc
4	<i>Depot mincí a zlomkového stříbra z konce 10. století nalezený v Kojetíně-Popůvkách</i>	Vlastimil Novák, Jan Videman, Pavel Kouřil, Lukáš Richtera, Martin Zmrzlý	2016	208		Praha : Filozofický ústav AV ČR, v.v.i., Centrum mediévistických studií AV ČR a Univerzity Karlovy v Praze, Národní muzeum, Edice: Monumenta numismatica ; svazek 3

5	České dukáty Vladislava II. Jagellonského (1471–1516) a Ludvíka Jagellonského (1516–1526)	O. Černožorský– J.Videman	2019	70		Numismatický sborník 33/1, 2019
---	---	------------------------------	------	----	--	------------------------------------

Členové pobočky se aktivně účastnili celé řady celostátních konferencí, např. *Peníze v proměnách času* a *Numismatica centroeuropaea*. V roce 2004 se s příspěvkem o mincovnictví zúčastnil Josef Pavlíček konference k 800. výročí příchodu Řádu Německých rytířů do českých zemí

Medailéřská činnost

Od počátku své existence pobočka přispívala vydáváním medailí k připomenutí významných regionálních osobností a historických památek. Postupně se však dopracovala i k vyšším metám. Česká medailéřská tvorba konce 20. století a počátku století nadcházejícího má svá zvučná jména. Kroměřížská pobočka ČNS ke svému štěstí dokázala navázat cenné přátelské vztahy s předními tvůrci. Odrazilo se to v medailích, které můžeme s patřičnou dávkou hrdosti přiřadit k tomu nejlepšímu, co v oblasti drobné plastiky v posledních letech vzniklo. Svá díla ve spolupráci s pobočkou vytvořili Michal Vitanovský, Lumír Šindelář a v námětech věnovaných městu Kroměříži a historii olomouckého biskupského mincování Karel Zeman. Konečnou podobu těmto dílkům vtiskly ražební stroje v českém Jablonci i slovenské Kremnici.

Tabulka 3: Přehled medailí vydaných pobočkou.

Č.	Námět	Autor	Rok vydání	Ražbu realizoval	Průměr medaile mm	Kov	Náklad ks
1a	Univ. Prof. PhDr. Vladimír Groh	Jan Tomáš Fischer	1961	Kremnice	70	bronz	60
1b					70	Ag	35
2a	20. výročí založení pobočky Kroměříž	Jiří Novák – Ladislav Bódi	1980	Kremnice	55	Ag 900/1000	100
2b					70	bronz	300
2c					80	Ag 900/1000	10
3a	700. výročí úmrtí Bruna ze Schauenburku	Marie Poldaufová – Štefan Novotný	1981	Kremnice	42	Ag 900/1000	100
3b					60	bronz	300

4a	<i>Kroměřížské zahrady</i>	Jiří Novák – Ladislav Bódi	1981	Kremnice	42	Ag 900/1000	50
4b					60	bronz	200
4c					60	postříbřený bronz	100
5a	<i>Emil Filla – 100. výročí narození</i>	Mlýnek – Břetislav Dadáč	1982	Kremnice	50	postříbřený bronz	50
5b					60	bronz	250
6	<i>František Färber – 70. výročí narození</i>	Lumír Šindelář	1983	Kremnice	60	bronz	200
7	<i>Max Švabinský – 110. výročí narození</i>	Lumír Šindelář	1983	Kremnice	60	bronz	400
8	<i>František Färber – 80. výročí narození</i>	nesignováno	1993	soukromá ražba	72	bílý kov	3
9a	<i>Znovuotevření biskupské mincovny</i>	Karel Zeman	1998	Bižuterie Jablonec	22	Au 986/1000	70
9b					50	Ag 999/1000	450
9c					50	Ms	450
10a	<i>150. výročí Kroměřížského sněmu</i>	Karel Zeman	1998	Bižuterie Jablonec	29	Au 986/1000	70
10b					50	Ag 900/1000	450
10c					50	Ms	450
10d				Brno	70	Ag 9000/1000	2
10e					70	Cu	50
11	<i>Žeton mincovny</i>	Vladimír Oppl	1998	Bižuterie Jablonec	24,5	Ms	2000
12a	<i>Povodně na Moravě – 1. výročí pohromy</i>	Vladimír Vláčil – Vladimír Oppl	1998	Bižuterie Jablonec	29	Au 986/1000	50
12b					50	Ag 900/1000	250
12c					50	Ms	250
13a	<i>Zapsání Zámku a zahrad na listinu UNESCO</i>	Karel Zeman	1999	Bižuterie Jablonec	50	Au 750/1000	3
13b					50	Ag 900/1000	350

14a	Žeton mincovny (doražba)	Vladimír Oppl	2001	Bížuterie Jablonec	24,5	Ms	1000
14b					24,5	Al	1000
15a	František Färber – k nedožitým devadesátinám	Michal Vitanovský	2003	Kremnice	50	Ag 925/1000	20
15b					50	Ms	70
16a	800 let výročí založení Velehradského kláštera	Michal Vitanovský	2005	Kremnice	28	Au 999/1000	20
16b					28	Ag 925/1000	50
16c					28	Ag 925/1000	50
16d					28	Ms	500
16e					50	Ag 925/1000	50
16f					50	Ms	200
17a	Akademický malíř Karel Minář	Lumír Šindelář (dle návrhu z roku 1981)	2006	Kremnice	50	Ag 750/1000	50
17b					50	Ms	55
18a	Žeton mincovny – zámek	Tomáš Tkadleček	2006	Kremnice	24	Ag 925/1000	20
18b					24	Ms	1000+ 3000
18c	Žeton mincovny – radnice	Tomáš Tkadleček	2006	Kremnice	24	Ag 925/1000	20
18d					24	Ms	1000
18e	Žeton mincovny – kostel sv. Mořice	Tomáš Tkadleček	2006	Kremnice	24	Ag 925/1000	20
18f					24	Ms	1000
19a	400 let novodobého mincovního privilegia – František Ditrichštejn	Karel Zeman	2008	Bížuterie Jablonec	22	Au 999/1000	20
19b					50	Ag 925/1000	50
19c					50	Ag 925/1000	50
19d					50	Ag 925/1000	50
20	Žeton – 50 let výročí ČNS, pobočky Kroměříž	Antonín Slugeň	2010	Petr Soušek	25	Ag 999/1000	100

21a	<i>Výroční kontramarka na žetonech mincovny – 60 let ČNS Kroměříž</i>	Antonín Slugeň	2020	Petr Soušek	24	Ms	70
21b							70
21c							70
22a	<i>Medaile k 260. výročí ukončení mincovní činnosti olomouckých biskupů v Kroměříži</i>	Karel Zeman	2020	Kremnice	22	Au	20
22b						Ag	20
22c						Ag	70
22d						Ms	70

Tematické exkurze

Zájezdy, tematické exkurze, výpravy za poznáním míst spjatých s mincovnictvím i historií obecnou patří neodmyslitelně k tradici kroměřížské pobočky. Samotný počet 76 zdárně uskutečněných zájezdů v letech 1960 až 2019 hovoří sám za sebe. A opět se v něm odráží mnohé z dobového pozadí. V počátečních letech to byly hlavně výpravy po vlastech českých a zvláště moravských, skromnějšího rozsahu. Éra let sedmdesátých a osmdesátých se vyznačovala četnými výměnnými zájezdy do tehdejší NDR, omezení dané tehdejšími výjezdními možnostmi bylo pochopitelné. Přesto však tyto akce přinášely výjimečnou příležitost poznat navštívenou zemi z jiného úhlu pohledu, než skýtala dobová propaganda, zkracující historii na poválečné období. Samozřejmostí, bohužel dnes již neopakovatelnou, byly návštěvy muzejních numismatických kabinetů s prohlídkami sbírek. I v této době se díky osobním kontaktům podařily mimořádné počiny: letecká výprava do Ermitáže či pro běžného občana zapovězená Vídeň s návštěvou Münzkabinetu. Porevoluční cestování znamenalo protržení hrází, svobodu pohybu, dohánění ztracených let a v duchu známého vtípu i ztracené stopy. Opět nic neznamenalo nepohodlí, nedostatečná kupní síla ani stovky kilometrů prosedění v autobusech, na něž se zpočátku v cílových zemích pohlíželo s nedůvěrou. Díky skvělým znalostem prof. Miroslava Tomeška se stalo na dlouho naší doménou Rakousko, které jsme navštívili mnohokrát a projeli křížem krážem, stejně tak Bavorsko a Horní Franky. Do cestovních plánů vnesl osobní zaujetí Josef Pavlíček, jehož sen zhlédnout všechna mincovní města habsburské monarchie nás dovedl k mnoha dobrodružným výpravám směřujícím do úzkých uliček a méně frekventovaných míst. Kdo z běžných turistů nakonec zná místa jako štyrský Annaberg, kde ražba mince začala a také skončila výtěžkovým tolarem, v zapomenutém údolí zapadlý Smolník, či kdo procházel sedmihradská mincovní města za půlnočního osvětlení? Snad právě pro tyto někdy neobvyklé, ale vždy bohaté zážitky končí každý návrat z cest stejnou otázkou – kam příště?

Aukční činnost

Nedílnou součástí činnosti pobočky vždy byla aukční činnost. První „zkušební“ aukci pořádala pobočka již v roce 1960, proběhla dobře a měla zisk 4,20 Kčs. Další aukce probíhaly pravidelně 2–3x ročně, nejprve v Kroměříži a roku 1966 se přesouvají pod vedením Františka Färbera do Hulína do závodní školy Náradí Hulín. V roce 1967 se konají dokonce čtyři aukce za rok. V roce 1971 zpřísňuje Ústřední výbor v Praze podmínky pořádání aukcí. Mimo jiné povoluje každé pobočce pouze dvě velké aukce ročně. Naše pobočka dostala výjimku a tři aukce pořádala až do roku 1978.

V letech 1972 a 1973 aukce probíhaly v restauraci Na sladovnách a v roce 1974 se přesunuly do sálu Kulturního domu Kroměříž. Zde se konaly po mnoho dalších let. Taneční sál nabízel sběratelům důstojný a velký prostor k prodeji i vlastních mincí, a tak bylo běžné, že k nám postupem času začali jezdit sběratelé ze Slovenska i západních Čech. Od roku 1980 se aukce začínají zkvalitňovat a postupně přibývá hodnotných a dobře zachovalých mincí. Dodavatelé materiálu do našich aukcí jsou prakticky z celé republiky. Aukce byly pořádány až do roku 2016, celkem bylo uspořádáno 114 aukcí. Roku 2017 navázala na tuto činnost společnost KM NUMIS složená z členů pobočky a v pořádání aukcí v Kroměříži pokračuje dodnes.

Od roku 1981 se začaly konat na pravidelných schůzkách drobné aukce. Jsou velkým zpestřením našich schůzí. Postupně je připravují Oldřich Novotný, Antonín Slugeň, Václav Volný, Zdeněk Gazdík (po jeho smrti jeho syn), později a doposud Jiří Vaculík.

Přednášková činnost

Další součástí činnosti pobočky se od roku 2017 staly pravidelné přednášky s numismatickou tematikou pro širokou veřejnost, a to až 9x ročně. Přednášky pro veřejnost se konají mimo členskou schůzi v konferenčním sále Knihovny Kroměřížska. Autory jsou převážně členové pobočky v Kroměříži, v menšině naši příznivci z kroměřížského regionu. Prezentace jsou zpracovány digitálně a koncipovány tak, aby zaujaly osoby se zájmem o historii, numismatiku, notafilii i faleristiku. Témata se neopakují, stejně tak ani přednášky v rámci členských schůzí. Cílem těchto vzdělávacích akcí je obohacení sběratelských znalostí, zviditelnění naší pobočky v rámci kulturních akcí města Kroměříže, ale i získávání dalších zájemců o numismatiku, včetně členství v ČNS.

Vývoj členské základny ČNS Kroměříž

Od svého založení zaznamenala členská základna trvalý zájem o členství, a tak se za prvních deset let činnosti oproti roku prvnímu ztrojnásobila. Neovlivnil to ani fakt, že roku 1970 byla založena pobočka Gottwaldov, do které odešlo z našich řad 11 členů včetně Jana Mezířky, který se stal v gottwaldovské pobočce provizorním předsedou. Od následujícího roku byl v tamní pobočce zvolen za předsedu Otakar Čapoun. O rok později nastal další odliv členů do nově vzniklé pobočky Uherské Hradiště vedené Františkem Dvořáčkem. Nebyl to rozchod ve zlém a tyto tři pobočky řadu let vzorně spolupracovaly.

Následující roky pokračoval každoroční trvalý nárůst zájemců o členství. Od roku 1978 došlo ke stagnaci. Ústřední výbor pozastavil přijímání členů a zavedl čekatelství. Naše členská základna se ustálila na počtu 130 členů. Roku 1983 byla tato blokáda uvolněna a další příliv zájemců o numismatiku pokračoval. V roce 1989 jsme evidovali 162 členů. Od poloviny devadesátých let dochází v důsledku společenských změn k prudkému poklesu členské základny. V současné době se počty členů ustálily okolo čísla 50.

●□ 1: **František Färber**, dlouholetý předseda (1971–1994), poté čestný předseda pobočky.

●□ 2: **Budova kroměřížské mincovny** byla v 70. letech 20. století připravena k asanaci.

●□ 3: **Kroměřížská mincovna byla po rekonstrukci v roce 1998 slavnostně otevřena za přítomnosti celé řady osobností.** V první řadě zleva: Petr Dvořáček (starosta města Kroměříž), Vladimír Vláčil (předseda pobočky Kroměříž 1995–2000), Leopold Surga, arcibiskup Jan Graubner, Vladimír Hanibal s chotí a Jarmila Hásková. Vzadu Eduard Šimek a Karel Zeman.

●□4: Pobočka pravidelně pořádala zájezdy za poznáním. Na snímku návštěva jáchymovské mincovny v roce 1967.

●□5: IV. numismatické symposium roku 1989. Zleva Vladimír Vlášil (jednatel), František Färber (předseda), Zdeněk Netrval (předseda pobočky Hradec Králové) a Miloš Adamíček (hospodář a kronikář pobočky).

●□6: Výroční schůze pobočky v budově kroměřížské mincovny v roce 2005. Zde jsme se scházeli dlouhých 15 let.

●□7: Naše pobočka udržovala přátelské vztahy se všemi pobočkami v ČR. Na snímku návštěva jihlavské pobočky v Květné zahradě v 60. letech minulého století.

●□8: Otevření výstavy ražeb porýnských arcibiskupů a kurfiřtů u příležitosti vydání prvního dílu monografie kroměřížské zámecké sbírky. Zleva Jan Videman, Mons. Jan Graubner, Dan Sucomel a Jiří Čermák (bývalý kastelán kroměřížského zámku).

●□9: Na snímku Aleš Hurdálek (současný předseda pobočky od roku 2017) a Jan Videman (předseda v letech 2000–2017).

jících členů: PhMr. Konfršt, Matěna Vlad., Mlejnek František, Peukert Karel, Novotný Květoslav, Šimůnek Jan, Palouš Rudolf, Arnošt Rudolf, Hásek Josef, Halík Jaromír, Tyle Josef, Kettner Václav, Blažek Vlad., Brejla Josef, Vít Josef, Mikš Ivo, Kavan Jaromír, Dr. Švarc, Sokol Alois, Koldovský Karel.

Výbor byl zvolen následovně: Předseda: PhMr. Konfršt Josef, Pražská 16, Jbc. Místopředseda a správce kolování: Peukert Karel, Voděrady. Jednatel: Novotný Květoslav, U zastávky 30, Jbc. Pokladník: Jaromír Kavan. Členové výboru: Jan Šimůnek, Josef Hásek, Arnošt Rudolf.”

Kroužek se scházel každou první neděli v měsíci vyjma měsíce července a srpna v restauraci Stará pošta. Později pak byly schůzky přeneseny do Státní studijní knihovny v Jablonci n. Nis., kde se konaly až do přesídlení do Liberce v roce 1961.

„Kroužek měl v době svého založení v prosinci 1949 20 členů, ale dále se rozrůstal, takže měl v následujících letech tyto počty členů a schůzek:

<i>1950</i>	<i>35 členů</i>	<i>14 schůzek, z toho</i>	<i>10 přednáškových</i>
<i>1951</i>	<i>42 členů</i>	<i>15</i>	<i>9</i>
<i>1952</i>	<i>44</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>1953</i>	<i>40</i>	<i>10</i>	<i>9</i>
<i>1954</i>	<i>42</i>	<i>10</i>	<i>6</i>
<i>1955</i>	<i>36</i>	<i>10</i>	<i>5</i>
<i>1956</i>	<i>30</i>	<i>10</i>	<i>5</i>
<i>1957</i>	<i>28</i>	<i>10</i>	<i>6</i>

Nejvíce přednášek přednesli PhMr. Konfršt, Peukert, Kunc, Michálek a Horák.

4. 2. 1950 přednášel u nás Dr. Pavel Radoměský na thema „Nálezy mincí, jejich význam a zpracování“. Některé přednášky byly vydány jako rozmnožené publikace a byly ještě dlouho po svém vzniku dobrými pomůckami pro sběratele. (pozn. red.: Do roku 1958 bylo těchto publikací 6, z toho dvě ve dvou vydáních – Papírové peníze na území ČSR 1759–1953 a Přehled mincí F. J. I., obě od Karla Peukerta). Všechny publikace byly vydány v počtu 100 ks, vlastním nákladem. Kroužek začal budovat vlastní knihovnu, která v roce 1953 měla 27 svazků. Členové měli přístup i k fondu Státní studijní knihovny v Jablonci.

V roce 1952 jmenoval kroužek svým čestným členem přítele Františka Kunce z České Lípy, který jako numismatický odborník velmi pomohl začínajícímu kroužku přednáškami, radami a tím, že přinášel velmi mnoho dobrého numismatického materiálu.

V roce 1956 byla kroužkem uskutečněna akce na pomoc školám v pohraničí – bylo zhotoveno větší množství kazet s mincemi ze 14. a 15. století, které byly školám věnovány jako pomůcka pro vyučování.” V roce 1950 vydal kroužek svoji první medaili (k 5. výročí osvobození, stříbro) a v roce 1957 další, která byla vůbec první silonovou medailí v Československu.

Na schůzi kroužku 9. února 1958 bylo navrženo, aby se některé schůzky

v letních měsících konaly i v sousedním Liberci, protože bylo současně dohodnuto, aby se kroužek připojil k Severočeskému muzeu v Liberci (v zájmu vydávání publikací).

Od r. 1958 je účast na schůzkách nízká (obvykle 6–7 členů), přednášková činnost se omezuje. To zachycuje např. zápis ze schůzky 10. dubna 1960: „*Na zabájení schůzky se sešlo jen několik členů pro různá zaneprázdnění. Přítomní v debatě poukázali na to, že kroužek zapomíná na přednáškovou činnost, která dříve byla tak bohatá. Bobužel počet náš se stále zmenšuje a denními starostmi ubývá zájem o skutečné poslání naší numismatiky. Otázka času i finanční hraje v tom velkou úlohu.*”

Situace se stále zhoršovala. Jádrem nejvěrnějších zapisuje: „*Schůzky se zúčastnilo poměrně málo členů jednak pro onemocnění, jednak pro dobrovolné brigády.*” (12. října 1958, 7 podpisů).

Stížnosti z té doby jsou i na velký nedostatek zajímavého sběratelského materiálu, zejména bohemiky. Výroční schůze v lednu 1961 musela být pro malou účast členů odložena na únor. Tato schůze odsouhlasila přeložení schůzek do Liberce, kde se kroužek stane součástí Severočeského muzea. Změna názvu kroužku na: „*Sdružení členů NSČS při Severočeském muzeu v Liberci. Schůzky se budou konat dopoledne každou druhou neděli v měsíci v místnostech muzea.*”

Někdy se zápisy omezují na pouhé datum a podpisy přítomných členů. Praxe podepisování se do kroniky však končí závěrem roku 1970.

Dne 10. února 1963 se mezi podpisy přítomných poprvé objevuje jméno Františka Máchy, budoucího dlouholetého předsedy.

26. prosince 1965 se objevuje první zmínka o pořádání velké aukce v Liberci. Ta se uskutečnila 13. března 1966. Předcházela jí přednáška ing. Polívky „*Numismatické sbírky vídeňské*“ v předvečer aukce.

Zápis z února 1967: „*Dne 20. ledna 1967 zemřel jeden ze zakládajících členů naší pobočky, obětavý pracovník, který se zasloužil značnou měrou na vybudování kroužku NSČS v Jablonci, jehož byl po dlouhá léta vedoucím až do doby, kdy zhuboucná choroba podlomila jeho zdraví – PhMr. Josef Konfršt. Dílo „Papírové peníze na území ČSR“, které díky jeho poctivé práci mohl náš kroužek vydat jako svou publikaci a která ve své době velmi prospěla širokým řadám členstva – zůstane trvalou památkou na milého, laskavého, čestného člověka, přítele a rádce.*”

V tomto období opětovně rozmáhající se aktivitu dokumentuje např. jeden bod usnesení ze schůzky 19. března 1967: „*Pořádat drobné aukce každou schůzi.*” Do té doby se konaly příležitostně.

Z roku 1967 pochází publikace Julia Séma *Papírové peníze na území Československa 1762–1967*, kterou pobočka vydala vlastním nákladem. Jde o další důkaz rychle se rozvíjející činnosti ve společnosti, která celkově žila velkým uvolňováním.

Přenesení činnosti do Severočeského muzea v Liberci nepřineslo očekávané výhody a schůze se brzy konaly zase v jiných libereckých prostorách, které se postupem času měnily (Botanická zahrada, od června 1970 Kulturní správa na Tř. 1. máje, 1972 salonek Nádražní restaurace, Klub filatelistů v Matoušově

ulici, Poštovní domov). V době opětovného rozkvětu činnosti došlo k vytvoření samostatné aktivní skupinky v Jablonci. Na to reaguje kronika 15. března 1970: „*Byl přednesen návrh na rozdělení pobočky na Liberec a Jablonec. Pro rok 1970 byl blásováním členů zamítnut*“. O detailech dalšího vývoje kronika mlčí, ale nedlouho poté se objevil návrh na přejmenování pobočky a konečně zápis z 8. 5. 1971 obsahuje zprávu tehdejšího předsedy o nové registraci pobočky s názvem „Česká numismatická společnost, pobočka Liberec – Jablonec, Jizerská 39, Liberec – Harcov“. V roce 1970 měla pobočka 63 členů, v roce 1971 74 členů.

V zápisu z výroční členské schůze dne 13. března 1971 se lze dočíst např.: „*Pravidelně se rozvinula schůzovací činnost v Jablonci, kde jsou díky vysoké aktivitě tamních členů pořádány přednášky i drobné aukce, schůze 1x v měsíci – poslední neděli*“. Záписy v kronice končí krátkým zachycením členské schůze 11. ledna 1975. Prvním bodem byla zpráva o předání pamětních žetonů k 25. výročí založení pobočky představitelům veřejných institucí v Jablonci a Liberci (MNV v Liberci – s. Holubovi, MNV v Jablonci – s. Jonášovi, MV KSČ v Liberci – s. Honsovi, Severočeskému muzeu v Liberci – s. Veleškové a Muzeu skla a bižuterie v Jablonci – s. dr. Urbanovi) s poznámkou: „*Žetony přijaty od všech velmi mile*“. Posledním bodem byly volby vedení pobočky, jejichž výsledky však již není uveden.

Těžko lze popsat všechny radosti, které sběratelství a další numismatické aktivity přinášejí po léta členům pobočky (přednášky, zájezdy, exkurze, výstavy). Přestože je dnešní doba „jiná“, dodnes mezi přáteli zůstává něco z atmosféry nadšení (která je nezasvěceným samozřejmě nepochopitelná), a napjatého očekávání, zda se nějaký zajímavý kousek do sbírky neobjeví právě na dnešní schůzce či aukci.

Pro mnoho dalších lákadel organizovaná numismatika ztratila trochu nimbus své tajemné výlučnosti. Přesto se nadšenci scházejí dále a jejich většinou neviditelná činnost může být dnes snad i lépe zúčtována veřejně. Členové pobočky jsou přítomni téměř každé aktivitě v Jablonci a Liberci, která má co do činění s numismatikou.

Po roce 1989 pobočka spolupracovala s libereckým Severočeským muzeem v péči o numismatické fondy včetně zpracování soupisu regionálních ražeb. V roce 1992 se prezentovala v tomto muzeu na výstavě *Medailěři se představují*, vytvořené ze sbírek medailí a plaket libereckého regionu. Od roku 1996 iniciuje jako koordinátor sběratelské činnosti v regionu v měsíčních cyklech výměnné schůzky více partnerů z Liberce, Jablonce a Turnova. Zúčastnila se také výstavy *Československé a české mince v období let 1922 až 1997*, která se uskutečnila v roce 1997 v Jabloneckém muzeu s podniky Bižuterie – Česká mincovna a Českou národní bankou. Od roku 1998 navázala také užší spolupráci s Muzeem skla a bižuterie v Jablonci. Je škoda, že z doby po roce 1975 se nezachovala žádná další kronika. Získat zpětně informace k poměrně dlouhému období je bohužel dnes již nemožné.

Je však třeba uvést alespoň některé zajímavosti z posledních 25 let působení. Členové pobočky pomáhali při vyučování dějin peněz na Vyšší odborné škole pro raženu mincí a medailí v Jablonci (zal. 1995) a také jako konzultanti

a oponenti při obhajobách závěrečných studentských prací. Účastní se jako experti pracovních jednání při soutěžích na oficiální městské medaile (pamětní, příležitostné i pro oceňování občanů). Jsou spolehlivým zdrojem exponátů a informací při pořádání výstav k historii města a regionu. Díky jejich aktivitě vznikla i publikace *Jablonecká medailéřská škola 1995–2010* a katalogový soupis městských ražeb od r. 1996 do r. 2010. Díky pobočce jsou již tradičně každoročně v uměleckoprůmyslové škole v Jablonci organizovány interní studentské soutěže na příležitostné žetony pro Dny evropského dědictví v Jablonci apod. Pobočka tak podporuje přesah kulturních akcí do numismatiky. Někdy i výraznějším způsobem – např. tak pobočka financovala žeton z roku 2015 při příležitosti koncertu souboru Schola Gregoriana Pragensis v jabloneckém kostele sv. Anny, který ve formě závěsného medailonu dostali členové účinkujícího souboru. V roce 2020 pobočka podpořila konání mimořádného letního hudebního cyklu *Jablonecké hudební úterky*, s podtitulem *Koncerty k výročí nejslavnější české mince* (tj. jáchymovského tolaru). Sérii pěti koncertů ve čtyřech kostelích propojila „peněžní“ tematika, což se promítlo i do názvů. Zazněly koncerty: Peníze a hudba, Mincovní (tolarový), Bankovkový, Medailový a nakonec Bonusový. Grafickou tvář akce představoval jáchymovský tolar a v průvodním slovu ke každému koncertu zazněla i numismatická osvěta, což k Jablonci, jako „mincovnímu městu“ patří – i když do akce nebyla zapojena místní jablonecká mincovna, nýbrž Mincovna Dukát Vojtěcha Dařbujana z Moravských Budějovic. Ten se ještě jako student stal autorem medaile k miléniu 2000, kterou ve zlatém provedení daroval prezident Václav Havel papeži Janu Pavlu II.

Pobočka má na svém kontě také několik pamětních ražeb, které jsou v samostatném soupisu. Pro výročí založení (1949–2019) začala v roce 2018 připravovat pamětní medaili s místním vynikajícím medailérem, ak. soch. Jiřím Dostálem. Pro jeho závažnější společenské objednávky byl termín návrhu posunut, ale na výsledek se stále těšíme.

V období 2020–2022 pracuje výbor pobočky ve složení: Josef Franců, Jaroslav Hrách (předseda), Jana Jilemnická, Petr Krause, Jan Kunc, Pavel Ouhrabka, Václav Sýkora, Jaroslav Stadtherr a Vlastimil Zikmund. Revizní komise: Jan Navrátil, Ondřej Tuhovčák, Rudolf Vobecký (předseda). Členů je 45 (r. 2020) a hlavní schůzky se konají v Jablonci nad Nisou 1x měsíčně (kromě července a srpna) v klubovně Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů v Jungmannově ulici, již od roku 1991.

Považujeme za povinnost a projev vděčnosti připomenout alespoň některé výrazné a aktivní členy a předsedy z dlouhé historie pobočky, kteří dlouhodobě přispívali přednáškami, nezištnými radami či neúnavnou organizační prací. Mezi ně patřili přátelé, kteří jsou již tam, kde již žádné mince nekorodují:

Stanislav Bukáček

Miroslav Čepel

Jaroslav Holeček

Václav Hron (Jablonec)

Jaromír Holešovský (Liberec)

Karel Jeníček (Liberec)
 Rudolf Kaiser (Liberec)
 Jaroslav Kváš (Liberec)
 Vladislav Matěna (Jablonec n. N.)
 Emil Minx (Liberec)
 Květoslav Novotný (Jablonec n. N.)
 Rudolf Palouš (Tanvald)
 Karel Peukert (Voděraďy)
 Arnošt Rudolf (Tanvald)
 Jan Šimůnek (Liberec)

Předsedové:

1949–1958 PhMr. Josef Konfršt (Jablonec)
 1958–1972 Jiří Horák (Liberec)
 1973–1974 PhMr. Oldřich Groh (Liberec)
 1974–1993 František Mácha (Liberec)
 1993–dosud Jaroslav Hrách (Jablonec)

● 1: Vybrané stránky z kroniky pobočky vedené v letech 1958–1975.

ČNS, pobočka v Mladé Boleslavi

Ljulin CHRISTOV

NĽ 74, 2019, s. 172–173

Počátky historie pobočky ČNS v Mladé Boleslavi jsou datovány k 31. říjnu roku 1955. O ustavení numismatického kroužku se zasloužil první předseda Antonín Vavřín, který byl iniciátorem celé věci, a soustředil kolem sebe další zájemce o kovová i papírová platidla, medaile a vyznamenání. Dalším aktivním funkcionářem a sběratelem byl Josef Manda.

Přednášková činnost kroužku byla bohatá. Názvy jednotlivých přednáškových témat: *Nálezy mincí na Mladoboleslavsku, Jakub Bašek a jeho účast na finančním krachu po Bílé hoře, Řád zlatého rouna, Inflace na Rusi v roce 1656, Kontramarky na pražských groších, Pečetě města Mladá Boleslav* a další. Organizovaných členů však mnoho nebylo, jejich počet se ještě v 60. letech pohyboval okolo 15 osob.

Důležitým mezníkem je rok 1971, kdy skončila éra numismatického kroužku a přepisem MNV v Mladé Boleslavi ze dne 26. srpna 1971 byl dosavadní kroužek registrován jako pobočka ČNS s předsedou Antonínem Vavřínem a jednatelem Josefem Mandou a s počtem 15 členů.

V roce 1975 byl do funkce předsedy pobočky zvolen tehdejší jednatel Bohumil Dvořák. Pobočka se postupně rozrostla na 50 členů a 10 čekatelů. V roce 1977 započala s pořádáním pravidelných aukcí pod vedením Alexandra Macka. Dne 20. listopadu 1977 byl v DK AZNP slavnostně zahájen Týden numismatiky, který byl vyplněn řadou přednášek a výstav, například *Ruská a sovětská papírová platidla jako umělecké dílo*. Největší pozornosti návštěvníků se těšila kolekce asi stovky ruských a sovětských medailí z pozůstalosti Františka Kraumanna, předsedy NSČS v letech 1947–1965, který se zasloužil i o vznik ČNS v Mladé Boleslavi. V roce 1978 zde přednášel PhDr. Pavel Radoměřský, CSc. o původu kněžny Emmy a její úloze v ražbě českých mincí v 10. století. V tu dobu měla pobočka 55 členů a 15 čekatelů. K 25. výročí pobočky v roce 1980 byla ve státní mincovně v Kremnici ražena pamětní medaile ve velikosti 50 mm v provedení postříbřeného tombaku a k 30. výročí byl vydán sborník pobočky. V roce 1990 pro pokročilý věk odstoupil Bohumil Dvořák a v roce 1991 byl zvolen předsedou pobočky JUDr. Ing. Lubomír Kopecký, obchodní ředitel Škoda Auto. V roce 1993 Ljulin Christov navázal přátelské vztahy s Milanem Knoblochem a ve spolupráci s MěÚ Kosmonosy byla ražena medaile 80 let udělení městských práv. Díky velmi přátelským vztahům s p. M. Knoblochem razila pobočka krásné medaile – *100 let založení podniku Škoda Auto (Au, Ag)*,

* Ljulin CHRISTOV, baco-automoto@seznam.cz.

medaile *Kosmonosy L. P. 2000, 100. výročí výroby automobilů v Mladé Boleslavi* (Au, Ag), *Heřman Jakub Černín a Kosmonoská Loreta* (Ag). Náhlá smrt předsedy Kopeckého 7. 7. 2013 ukončila jeho aktivní činnost v pobočce a na podzim téhož roku byl zvolen nový předseda Ljulin Christov, který pokračoval v tradici medailových ražeb: *100 let udělení městských práv, Kosmonosy a traktory Svoboda* (Au, Ag a tombak). V roce 2019 byla vydána medaile *Humprecht Jan Černín a zámek Humprecht – Sobotka*.

Dnes má pobočka 15 členů a posledních 25 let se scházíme v hotelu Galatea, který je v majetku rodiny bývalého předsedy L. Kopeckého. Pořádáme numismatické výstavy v Loreti i přednášky, například na téma působení rodu Černínů v Kosmonosech. Aktivně spolupracujeme s pobočkou v Turnově, navštěvujeme jejich schůze i přednášky.

● 1: Výbor pobočky ČNS v Mladé Boleslavi v roce 1985, M. Procházková, JUDr. Ing. L. Kopecký, V. Petříček, L. Christov, Akad. sochař M. Knobloch, A. Knotková.

ČNS, pobočka Nymburk – Poděbrady

Petr VÁCHA

 74, 2019, s. 175–179

V roce 1961 vznikl při Městském muzeu Lázní Poděbrad numismatický klub. V roce 1962 měl 17 členů: Vladimír Böhm, Kolín; Václav Černý, Poděbrady; Josef Kounovský, Poděbrady; Josef Kučera, Poděbrady; Ingomar Kreibich, Kolín; František Krumpholtz, Straky; Bernard Leidl, Poděbrady; Vlastimil Lokšan, Kolín; Jan Mulač, Žerčice; Antonín Nevečeřal, Nymburk; Alois Procházka, Červené Pečky; Miroslav Rudolf, Kolín; Zdenka Václavíková, Polabec; Václav Vejr, Sendražice; Zdeněk Velebný, Poděbrady, Miroslav Volný, Chlumeck nad Cidlinou; Josef Železný, Poděbrady. Sdružení bylo schváleno Numismatickou společností československou 14. ledna 1963. Předsedou se stal plk. Josef Kučera, který jím byl až do r. 1974. Koncem r. 1964 se počet členů zvýšil na 27, v průběhu roku 2 zemřeli. Sdružení mělo i kroužek mladých zájemců o numismatiku s pěti členy. Byl vydáván bulletin, který nahrazoval tehdejší nedostatek odborné literatury a obsahoval přehledy novodobých mincí pro informaci sběratelů. Schůze se konaly druhou sobotu v měsíci odpoledne.

V rámci schůzí byly konány pravidelné a četné přednášky. Přednášejícími byli členové (v prvních letech zejména J. Kučera a J. Kounovský), dále hosté z řad sběratelů i profesionální numismatici z Národního muzea (z nich nejčastěji přednášeli PhDr. Jarmila Hásková, CSc. a PhDr. Karel Kurz, CSc.). Členská základna rostla a v 70. letech počet členů přesáhl 50. Sběratelé z Kolína, kteří byli členy v Poděbradech, zřídili pobočku v Kolíně.

V roce 1974 nahradil ve funkci předsedy odstoupivšího p. Kučeru Emil Novák z Nymburka, který ji vykonával až do roku 1996, kdy ho vystřídal syn Ing. Emil Novák. Emil Novák st. spolu s Josefem Vančurou začali organizovat aukce numismatického materiálu. První (velká) aukce se uskutečnila 8. října 1977 (již dříve se konaly při schůzích drobné aukce).

Do r. 1977 platili členové pobočky příspěvek 12 Kčs, mladiství pak 6 Kčs ročně, ze kterého byl hrazen nájem schůzovní místnosti. Dílky výnosu z aukční činnosti byl tento příspěvek zrušen.

První čtyři aukce se konaly v Poděbradech v hotelu Záložna. První dvě byly v říjnovém termínu, od třetí aukce v únoru (až do r. 2012). Aukce pobočky bývaly první v kalendářním roce, což zajišťovalo hojnou účast. Od r. 1981 se konají v Nymburce, neboť v Poděbradech již nebyl k dispozici vhodný sál. V letech 1996–2008 byl hlavním zpracovatelem aukcí předseda Ing. Emil Novák. Od r. 2000 jsou tržby na aukcích zpracovávány počítačově (Petr Vácha). V le-

* Petr VÁCHA, pwpoodebrady@seznam.cz.

tech 2010–2012 připravovali aukce Ladislav Borecký, Mgr. Andrej Lamprecht a Mgr. Petr Vácha. Funkci limitáře od počátku zastává Josef Vančura, který je od r. 2013 též hlavním zpracovatelem. Do r. 2020 se uskutečnilo 44 aukcí, z toho jedna (37.) byla korespondenční. V prvních letech pořádání aukcí existovala úzká spolupráce s pobočkou v Kolíně.

Pravidelné schůze se konaly od 60. let do července 1980 v Poděbradech na nádraží, klubové místnosti při nádražní restauraci. Vzhledem k rekonstrukci v roce 1980 (náhradní prostor nad úschovnou zavazadel byl nevyhovující) byly schůzky přeneseny do místnosti v patře hotelu Záložna na náměstí (srpen – září). V důsledku rekonstrukce prostor přišla pobočka i o tuto možnost. Od října 1980 bylo konání schůzi přeneseno do Nymburka: do konce roku 1990 se schůze konaly v hotelu Záložna na náměstí, v letech 1991–2005 v kulturním domě v Tyršově ulici, v letech 2006–2008 v jedné z učeben Centra odborné přípravy, v r. 2009 v Dělnickém domě s výjimkou volební červnové schůze v Obecním domě.

Se změnou předsedy v r. 1974 se přesunulo sídlo pobočky do Nymburka a v r. 1992 došlo i ke změně názvu z Pobočka Poděbrady na Pobočka Nymburk – Poděbrady, Pobočka v Nymburce – Poděbradech. Od zápisu do spolkového rejstříku v r. 2016 je oficiální název Pobočka Nymburk – Poděbrady.

V roce 2009 se sídlo pobočky vrátilo do Poděbrad. Od srpna 2009 se podařilo sehnat schůzovní místnost (užívanou zdarma) v Centru volného času (v objektu u nádraží, původně Skláren Bohemia zvaného „Pentagon“, nyní Městského úřadu), které bylo umístěno v objektu bývalého výpočetního střediska, od r. 2014 v hlavní budově). Tradiční 2. sobota v měsíci je stále zachovávána, s rozdílem, že schůze se konají dopoledne.

Zatímco v minulosti byly zpestřeny bohatou přednáškovou činností, v posledních letech jsou přednášky spíše výjimkou; členové jsou pravidelně informováni o aktuálním dění a jsou jim zajišťovány pamětní mince a ročníkové sady.

Kolem přelomu tisíciletí měla pobočka cca 45 členů, v současné době jich má 35.

Pobočka vlastní knihovnu budovanou od r. 1979, která obsahuje tři stovky položek. Spravovali ji Ing. Emil Novák, pak Jaromír Hác, nyní Josef Vančura.

Předsedové:

plk. Josef Kučera	1961–1974
Emil Novák st.	1974–1996
Ing. Emil Novák ml.	1996–2008
Mgr. Petr Vácha	2009–dosud

Odborná a organizační činnost členů (výběr):

Josef Kučera, první předseda a zakládající člen, organizátor numismatiky na Poděbradsku.

Josef Kounovský, zakládající člen; přestěhoval se do Prahy-Zbraslavi. Byl členem výboru ČNS a pracoval v protifalzátorské komisi. Je autorem mnoha článků a publikací z oblasti numismatiky a faleristiky.

Emil Novák, druhý předseda pobočky. Věnoval se ražbám prezidentů a sokolským ražbám, které zpracoval v publikaci: *Všesokolské slety 19. a 20. století. Medaile, plakety a odznaky*. Česká numismatická společnost, pobočka Nymburk – Poděbrady, 2006.

Ing. Emil Novák (ml.), třetí předseda pobočky, byl členem výboru ČNS. Je autorem mnoha článků a několika významných publikací:

HANIBAL, Vladimír – NOVÁK, Emil (ml.): *Malé groše*. ČNS, pobočka Poděbrady, 1981.

NOVÁK, Emil: *Korunovace a korunovační ražby Habsburské monarchie v letech 1526–1918. 1. díl / 1526–1620. Ferdinand I. – Fridrich Falcký*. Veduta Štíty, 1991; *2. díl / 1619–1711. Ferdinand II. – Josef I.* Veduta Štíty, 1992; *3. díl / 1711–1745. Karel VI. – Karel VII.* Veduta Štíty, 1995; *4. díl / 1740–1790. Marie Terezie – Josef II.* Veduta Štíty, 1996; *5. díl / 1790–1918. Leopold II. – Karel I.*, Veduta Štíty, 1997.

NOVÁK, Emil: *Naši prezidenti na mincích, medailích a plakétách 1918–1993–2008*. Nakladatelství Pavel Ševčík – Veduta Štíty, 2008.

NOVÁK, Emil – KUCHAR, Bohumil: *Sokolské účelové známky*. Polabské muzeum Poděbrady, 2012.

Autor je soudním znalcem v oboru numismatika.

Pavel R. Černý, prom. filosof. Díky svým jazykovým schopnostem měl čilé styky se zahraničím a dokázal získat nově vydaná platidla i ze zemí, kde to bylo velmi obtížné (*Národní měna Angoly*, Sběratelské zprávy č. 22, pobočka ČNS Hradec Králové). Spolupracoval s R. S. Yeomanem a doplňoval informace pro katalogy novodobých mincí *A Catalog of Modern World Coins* a *Current Coins of the World*.

Jiří Schiller, dlouholetý člen revizní komise pobočky. Věnoval se grošovému období, přednesl příspěvek na československo-polské konferenci *Problematika mincovnictva Jagellonců* ve Svitu (20.–22. května 1988).

Josef Vančura, jednatel výboru pobočky, krátce i člen výboru ČNS. Organizuje ražbu medailí pobočky od r. 2004.

Zbyněk Herout organizuje ražbu medailí vydávaných městem Poděbrady. Spolupráce s akad. sochařem Vladimírem Opplm.

Václav Zmrhal vydával medaile tematicky související s Městcem Králové a Přemyslem II. Otakarem, který se v Městci Králové narodil. Spolupráce s akad. sochařem Michalem Vitanovským.

Ražby vydané pobočkou:

Medaile Pád Slavníkovské Libice, 28. IX. 995; Ag, bronz, 60 mm, patinováno, autor L. Kozák. Vydala ČNS, pobočka Nymburk – Poděbrady a Obecní úřad Libice nad Cidlinou.

Medaile Emil Novák, narozen v Nymburce 11. 6. 1924; Ag, bronz. Vydala ČNS, pobočka Nymburk – Poděbrady v r. 1999.

Medaile k 40. výročí založení pobočky v Poděbradech 1961–2001; Ag 925/1000, bronz, tombak, patin., 60 mm. Autor L. Kozák.

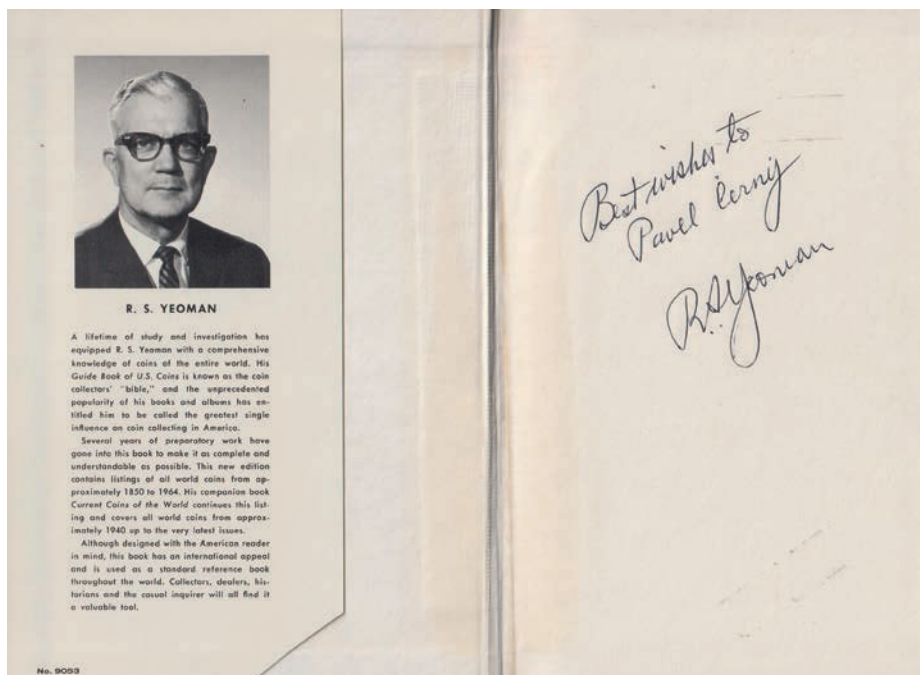
Odznak k 40. výročí založení pobočky; Ag, 18 mm, jehlice.

Medaile Bohumil Hrabal, 90 let od narození, 1914–2004; Ag 925/1000, patin., 40 mm.

Medaile malíř Hanuš Bohman, 1903–1980; autoři: L. Charvát, Iva Hradecká. Ag 925/1000, 40 mm.

700 let přejezdu Elišky Přemyslovny do Nymburka; MS80 patin., MS80 lesk, MS63 patin., Al mat, Cu lesk, 40 mm. Autor: Iva Hradecká. Vydala ČNS, pobočka Nymburk – Poděbrady 2010.

Medaile k 50. výročí založení pobočky 1961–2011; Ag 925/1000, patin., tombak patin., tombak poměď, tombak postř., tombak pozlac., 50 mm, jednostranná. Autoři: J. Vančura, Iva Hradecká, razila Triga.

● 1: Věnování R. S. Yeomana Pavlu Černému v 9. vydání katalogu moderních mincí světa, 1970.

●□2: Medaile k 40. výročí založení pobočky, 2001.

●□3: Medaile k 700. výročí příjezdu Elišky Přemyslovny do Nymburka, 2010.

●□4: Medaile k 50. výročí založení pobočky, 2011.

ČNS, pobočka v Olomouci

Josef MOŠA

 74, 2019, s. 180–181

Od roku 1989 potkalo olomouckou pobočku několik událostí, které poznamenaly její činnost a ovlivňují ji až dosud. 23. února 1991 byla na společné schůzi dohodnuta stálá spolupráce pobočky ČNS s numismatickou sekci Vlastivědné společnosti muzejní a od tohoto dne se všechny akce pořádaly a pořádají společně. Rozsáhlá povodeň v roce 1997 zaplavila mimo jiné také kancelář pobočky, a tak došlo ke ztrátě celého archivu dokumentů a části knihovny. V devadesátých letech vznikla firma NUMUS, což ukončilo pořádání velkých aukcí olomouckou pobočkou a začaly se konat jen tzv. malé aukce. V roce 2006 zemřelo postupně pět zkušených členů výboru včetně předsedy a místopředsedy, a tak se na měsíčních schůzích kooptovali a volili noví nástupci. V září byl do funkce předsedy pobočky zvolen Josef Moša, který byl v sedmdesátých letech přijat do ČNS v Brně. Od výroční schůze v roce 2007 pracoval a pracuje vynuceně omlazený sedmičlenný výbor v podstatě beze změn, jen pokladníka Ing. Vaidu vystřídal JUDr. Vaida.

Zvýšený zájem o numismatiku způsobil, že se začaly konat dvě schůzky za měsíc. Zavedený systém dopoledních schůzí každou třetí sobotu v měsíci ve Vlastivědném muzeu doplnily odpolední schůzky každou první středu v měsíci ve stylové restauraci Svatováclavského pivovaru. Podařilo se zavést systém do organizace života pobočky. Na každou schůzi v muzeu je připravena přednáška nebo výstavka podle předem schváleného kalendáře akcí. Na každý rok je připraven společný poznávací výlet. Distribuce českých a slovenských pamětních mincí, medailí, sad oběživa a dalšího materiálu probíhá bez problémů. Deset „malých“ aukcí za rok představuje 1700 až 1800 položek a prodá se jich 90–95 %.

Na dobré výsledky práce pobočky mají významný vliv podmínky vytvářené Vlastivědným muzeem. Pobočka se v muzeu pravidelně schází, v jeho budově je umístěna i spolková knihovna. Velkou podporu měla a má činnost pobočky u muzejního numismatika, dříve paní Věry Michnové a nyní Filipa Hradila. Úspěšná je spolupráce s pedagogy Katedry historie Univerzity Palackého. Velký význam pro popularizaci numismatiky na veřejnosti měly každoroční výstavy na výstavišti Flora, ve vojenském prostoru Libavá i na dalších místech a desítky besed a malých výstav ve školách, klubech a obcích olomouckého regionu.

V ediční činnosti se podařilo dokončit sadu medailí šesti historických kašen. Pátou a šestou byly kašna Tritonů a Merkurova. Pěkné medaile vydala pobočka

---

* Josef MOŠA, mosa.josef@seznam.cz.

k 700. výročí zavraždění posledního Přemyslovce v Olomouci, k 10. výročí intronizace arcibiskupa Jana Graubnera, k 80. výročí založení pobočky, k připomenutí olomoucké synagogy, k 90. výročí založení pobočky a k 70. narozeninám „nemocného“ předsedy – DIAGNOZA SBĚRATEL. Autory většiny medailí vydaných olomouckou pobočkou byli pánové Bohumil Teplý a Petr Soušek. V roce 2018 se po několikaleté práci podařilo vlastním tiskem vydat přehled medailí, plaket, žetonů a známek olomouckého regionu po roce 1968, který popisuje a vyobrazuje několik set numismatických předmětů.

1: Medaile vydané pobočkou v Olomouci.

ČNS, pobočka v Opavě

Vlastimil KOČVARA

 74, 2019, s. 182–187

Starobylá Opava s tradicí centra zbytku Slezska, které zůstalo habsburské monarchii po prohraných slezských válkách, vstupovala do Československé republiky jako německé město a tento svůj charakter si držela prakticky až do konce druhé světové války. Česká menšina byla relativně nepočetná – při sčítání v roce 1921 bylo z 33 457 obyvatel města jen 27,1 % Čechů, respektive Čechoslováků – tím spíše však z pudu sebezáchovy byla velmi činná a od druhé poloviny 19. stol. nepřehlédnutelná a postupně si získávala viditelné postavení v mnoha oblastech společenského, hospodářského a později i politického života. Přispívali k tomu hlavně národně osvícení jedinci, kteří byli aktivními hybateli v řadě institucí a také spolků, případně různých společenských aktivit.

Tato obecná formulace platí i pro numismatiku, která v německém společenství nezanechala žádnou stopu, zatímco v českém prostředí ji lze vysledovat velmi zřetelně. Je spojena s Františkem Papouškem, rodákem z Jakubova u Moravských Budějovic (25. listopadu 1880), avšak téměř celým životem spjatým s Opavou, nejdříve přechodně v letech 1903–1907, definitivně od roku 1911 (mimo období druhé světové války). Vzdělání získal v oboru peněžnictví, s čímž je spojen i jeho zájem o numismatiku, ovšem měl hluboké vlastenecké cítění, a proto ho po celý život nacházíme nejen v českých hospodářských institucích, ale také v široké škále společenského a kulturního života české komunity v Opavě, v řadě případů jako jejího čelného představitele. V prvé řadě to platí o numismatice, v níž se uplatnil jako sběratel i jako odborník. Do organizovaného numismatického života vstoupil v roce 1919, kdy se stal členem nově vzniklé Numismatické společnosti československé, a je tudíž „nestarším“ českým numismatikem v Opavě. V předválečné době napsal řadu odborných numismatických studií věnovaných zejména slezské problematice. Nejznámější se stala jeho práce o falešném mincování na Hradci u Opavy (vyšlo 1937).

Po poválečném návratu do Opavy vyústila jeho numismatická aktivita nakonec v založení Numismatického kroužku při Slezském muzeu v Opavě, který utvořilo několik zájemců o numismatiku, jež Fr. Papoušek vyhledal. Stalo se tak 13. června 1948. Od počátku s ním úzce spolupracovala další z významných opavských osobností, MUDr. Jaromír Kalus, a nelze nezmínit také významnou podporu tehdejšího ředitele Slezského muzea, PhDr. Bohumila Sobotíka, který numismatickému kroužku nabídl základní existenční podmínky a nastavil tak trvalou úzkou spolupráci mezi muzeem a numismatiky, již nepřerušila ani

* Vlastimil KOČVARA, kocvarav@atlas.cz.

transformace kroužku na pobočku Numismatické společnosti československé a v podstatě trvá dodnes.

Materiální muzejní podpora umožnila pobočce pod vedením Fr. Papouška vydávat od roku 1955 časopis *Slezský numismatik*, jehož se ujal MUDr. J. Kalus, který také nahradil Fr. Papouška ve vedení pobočky po jeho náhlém úmrtí (16. prosince 1957). Časopis redigovaný J. Kalusem si mezi odbornou veřejností získal značný respekt a vycházel až do roku 1997, kdy byl politickými orgány zastaven v souvislosti s krizí, jež pobočku postihla. Časopis však nebyl jediným výsledkem odborných a organizačních schopností opavských numismatiků a jejich spolupráce se Slezským muzeem.

V roce 1956 pobočka uspořádala setkání numismatiků, které vzbudilo značný zájem, a proto tato setkání pokračovala v Opavě a dalších místech kraje v podobě sjezdu numismatiků, později v Numismatických dnech s pestrým dvou-denním programem. Konečným výsledkem byla první česko-polská numismatická konference v Opavě ve dnech 5. až 7. června 1964, na níž participovali významní odborníci z Československa a Polska a také z dalších sousedních zemí. Tento počín našel i v dalších letech následovníky.

Ke konferenci – ale i při jiných příležitostech – byla ve Slezském (zemském) muzeu připravena výstava *Opavské mince a medaile*. Dalšími výstavami, které vždy přilákaly kromě numismatiků také širokou veřejnost, připomněla pobočka svá kulatá jubilea: v roce 1968 dvacáté, v roce 1998 padesáté – v tomto případě v muzeu Zámek Kravaře ve Slezsku – a v roce 2018 sedmdesáté. Výčet všech výstav by mohl být delší, protože členové pobočky participovali na některých tematických výstavách Slezského zemského muzea, věnovaných například umělcům, kteří se uplatnili v medailérství. Členové pobočky se zúčastňovali také různých sběratelských výstav pořádaných zájmovými organizacemi v Opavě.

Pobočka vyvíjela bohatou propagační činnost publikováním informací s numismatickou tematikou v místním a regionálním tisku a pořádáním vždy hojně navštívených numismatických, ale i obecně historických přednášek se vztahem k minulosti Slezska. Podpora Slezského muzea umožnila, že mohla k přednáškám angažovat významné odborníky i z centrálních institucí. Pro své členy, ale také pro další zájemce o numismatiku uspořádala četné zájezdy s numismatickým zaměřením, zprvu jen tuzemské, později také opakovaně do Polska, a jakmile to dovolily možnosti, také do Vídně. Vždy to bylo spojeno s navázáním osobních kontaktů s místními představiteli našeho společného zájmu.

Kritickým obdobím byla léta 1968 až 1972. Tehdejší předseda pobočky, MUDr. J. Kalus, povoláním lékař, patřil k významným znalcům slezského mincovnictví s rozsáhlou publikační činností a obdobně jako jeho předchůdce také k lidem s velkým vlasteneckým cítěním, což pramenilo z jeho rodinných kořenů. Proto byl v Opavě činný také veřejně – nikoliv politicky – což ho zejména v roce „pražského jara“ vedlo k široké společenské angažovanosti, mj. např. k podnětu k založení Matice slezské jako pokračovatelce nesmírně záslužné Matice opavské, zrušené komunistickým režimem po únoru 1948. V obou případech stál v čele těchto spolků. Nutno dodat, že v místě měl cejch otce emigranta, protože jeho starší syn, vystudovav v Sovětském sva-

zu afrikanistiku, emigroval do Francie, kde pak působil na pařížské univerzitě. V kritickém období se MUDr. J. Kalus dožil svých sedmdesátin a pobočka mu v uznání jeho zásluh vydala v roce 1971 krásnou medaili podle návrhu M. Uchytilové-Kučové. To však bylo pro místní stranické orgány příliš, okresní političtí představitelé nařídili odvolání celého výboru pobočky a také stažení medailí k jubileu J. Kaluse, což bylo zřejmě nerealizovatelné, protože nabyvatelé medaile odmítli její vrácení. Autor tohoto příspěvku, byť tehdy ještě nebyl členem společnosti, byl mezi nimi. O konečném výsledku tohoto nesmyslného požadavku není v archivu pobočky žádná zmínka, ale bezpochyby příkaz splněn nebyl. Pobočce se podařilo najít mezi členy osoby, které byly pro politické orgány přijatelné, takže po jejich schválení byl v červenci 1972 „zvolen“ nový výbor s předsedou Milanem Duškem. Ani tato peripetie se však nijak dlouhodobě neprojevila negativně v aktivitě pobočky.

V roce 1975 obnovila svou ediční činnost skromným nepravidelně vydávaným numismatickým časopisem *Dopis*. Ač v prvním čísle byl označen jen za informační členský oběžník, velmi brzo díky erudici jeho redaktora B. Vojtoviče i za ztížených a značně omezujících povolovacích podmínek dosáhl dobré úrovně a značné obliby mezi sběrateli materiálů numismatické povahy, a to nejen v rámci pobočky. Vycházel po dvě desetiletí a teprve v roce 1997, kdy to už umožnily svobodné politické poměry, se pobočka vrátila k vydávání *Slezského numismatika* v nové řadě, jež pokračuje dosud. Mimo periodika vydávala pobočka také další tiskoviny – především aukční katalogy v době, kdy byla jejich pořadatelem, katalogy k některým výstavám a drobnější práce odborníků v numismatice. Nejrozsáhlejší edicí je v tomto směru dosud neúplnější soupis *Medaile, plakety a žetony okresu Opava*, který zahrnuje všechny na území okresu zjištěné nemincovní numismatické materiály od konce 16. století do roku 2000. První zaznamenaná medaile pochází již z roku 1582 (!) a v knize je zdokumentováno písemně a fotograficky 219 různých artefaktů. Mezi nimi je také 22 vlastních ražeb emitovaných pobočkou, což ji řadí k neaktivnějším vydavatelům medailí v rámci České numismatické společnosti. Mezitím ovšem přibýly také ražby novější, a navíc je třeba dodat, že členové pobočky se podílejí i na dalších ražbách vydaných městem či různými opavskými institucemi, a to iniciací, odbornou radou a často také zprostředkováním účastí našich předních medailérů při zpracování návrhů.

Činnost pobočky není bezproblémová ani v současnosti. Být nadále pokračuje ve zde již uvedených aktivitách, některé z nich musela poněkud omezit z důvodu napjatých hospodářských poměrů, jejichž současným těžištěm je hlavně ekonomické hledisko, a ideová či kulturní stránka některých činností ustupuje do pozadí. Nelze zatajit, že k tomu se druzí také generační problém, s nímž se jistě potýkají i jiné organizace či spolky včetně poboček naší společnosti, protože střední a zejména mladší generace se zaměřuje na jiné bohaté možnosti sebeuplatnění a jakékoliv volnočasové organizační či odborné činnosti blízké našemu zájmu tak ustupují do pozadí. Lze to ilustrovat na vývoji členské základny pobočky. Zatímco v roce 1948 bylo na zakládající schůzi kroužku, pozdější pobočky, pět osob a další čtyři se písemně přihlásily, po de-

seti letech to bylo dvacet členů, po dalších deseti letech měla pobočka již téměř padesát členů včetně „kandidátů“, což byla neplnoprávná členská kategorie tehdy vedením ČNS zavedená. Vrcholu bylo dosaženo koncem devadesátých let s počtem téměř stovky členů. V dalších letech však již nastal útlum a v loňském jubilejním roce naší společnosti vykazovala pobočka jen devatenáct řádných členů. Je pravda, že eviduje i další zájemce o numismatiku ve formě „přidružených“ členů, nemůže však s nimi počítat do potřebných funkcí. Ale ani tak neztrácí optimismus a usiluje i nadále o udržení vysokého standardu více než sedmdesátileté dosavadní soustavné práce v oboru numismatiky, jejímž výsledkem je řada zajímavých periodických tiskovin, publikací, přednášek, výstav, ražeb a také čtyři čestní členové České numismatické společnosti.

Předsedové pobočky

František Papoušek, 1948–1957
 MUDr. Jaromír Kalus, 1958–1971
 Milan Dušek, 1972–1975
 Ing. Jaromír Vláčil, 1976–1987
 Ing. Vlastimil Kočvara, 1988–2016
 Jaroslav Vavříček, 2017–2020
 Ing. Vladimír Javorský, od roku 2020

Čestní členové ČNS

MUDr. Jaromír Kalus, od r. 1987
 František Papoušek, od r. 1987
 (in memoriam)
 Bohumír Vojtovič, od r. 1994
 Ing. Vlastimil Kočvara, od r. 2016

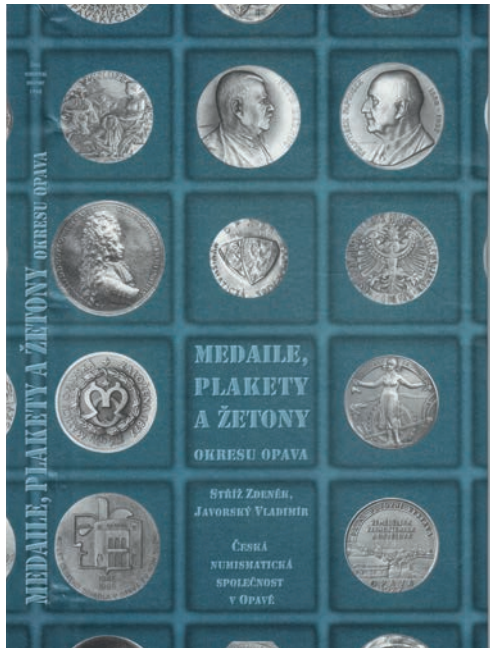
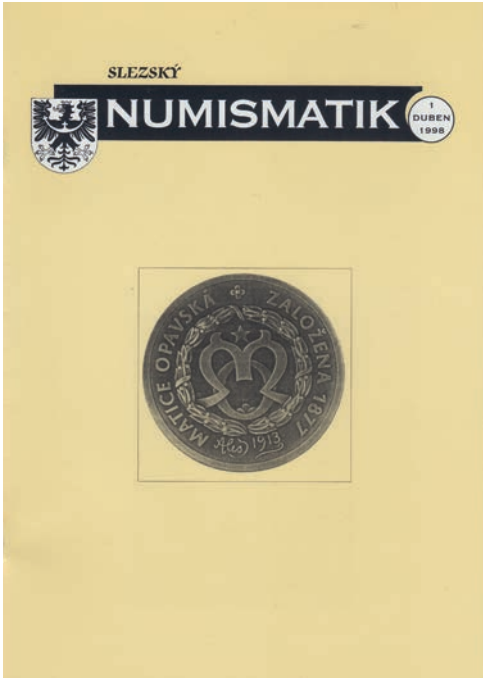

● □ 1: Společenské aktivity pobočky.

● 2: Ukázky pobočkových medailí.

● 3: Ukázky publikačních aktivit pobočky.

1988

ŠTEFAN, Jan – KREJČÍK, Tomáš: *Heraldické motivy v knižních ilustracích rodiny Balzerů*. In: Sborník příspěvků III. setkání genealogů a heraldiků v Ostravě 1986. Ostrava 1988, s. 205–208.

ŠTEFAN, Jan: *Peníze a Balzerové*. Folia Numismatica, roč. 3, č. 3, 1988, s. 31–55.

1989

ŠTEFAN, Jan: *Ilustrace a ilustrátoři Voigtova numismatického díla*. In: Mikuláš Adaukt Voigt – zakladatel české vědecké numismatiky. Sborník prací ze symposia k 250. výročí narození M. A. Voigta, Brno – Mikulov 1988. Brno 1989, s. 73–100.

1990

ŠTEFAN, Jan: *Bibliografický rejstřík Moravských numismatických zpráv č. 1–16 (1956–1984)*. Folia Numismatica, roč. 5 (1989/90), č. 4–5, s. 45–60.

1990

ŠTEFAN, Jan: *Folia numismatica č. 1–5 (Bibliografický rejstřík)*. Folia Numismatica, roč. 7 (1991/92), č. 6–7, s. 101–107.

1995

ŠTEFAN, Jan: *Knižní ilustrace rodiny Balzerů*. In: Sborník 4. odborné konference Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska, Olomouc 1994. Brno 1995, s. 64–87.

ŠTEFAN, Jan: *K metrologii středověkých mincí*. Numismatické listy, roč. 50, 1995, č. 1, s. 18–21.

ŠTEFAN, Jan: *Jiří Agricola*. Numismatik č. 3–4, listopad 1995, s. 65–70.

ŠTEFAN, Jan – ŠPINAR, Jindřich: *Jan Jiří Balzer. Knižní ilustrace a grafika druhé poloviny 18. století*. Katalog výstavy ve Zlaté Koruně. Ostrava 1995.

1996

ŠTEFAN, Jan: *Statistika a vizualizace dat v numismatice*. In: Šimek, E. (ed.): *Nálezy mincí – významná součást sbírkových fondů našich muzeí*. Sborník příspěvků ze semináře numismatiků, Olomouc 21.–22. září 1994. Acta numismatica Bohemiae, Moraviae et Silesiae 1. Praha – Ostrava 1996, s. 39–44.

ŠTEFAN, Jan: *K metrologii zlivského nálezu denárů knížete Oldřicha*. Folia Numismatica, roč. 10–11 (1995/96), 1996, s. 3–13.

ŠTEFAN, Jan: *Insignie Fakulty elektrotechnické Vysoké školy báňské v Ostravě*. Folia Numismatica, roč. 10–11 (1995/96), 1996, s. 78–79.

ŠTEFAN, Jan: *Jan Tadeáš Peithner (1727–1792) a numismatika*. Folia Numismatica, roč. 10–11 (1995/96), 1996, s. 107–121.

ŠTEFAN, Jan: *Jiří Agricola a mincovnictví*. Folia Numismatica, roč. 10–11 (1995/96), 1996, s. 121–124.

1997

ŠTEFAN, Jan: *Jan Tadeáš Peithner (1727–1792) a jeho odborné literární dílo*. In: Sborník z 6. odborné konference „Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska“, Olomouc 1996. Brno 1997, s. 74–81.

1998

ŠTEFAN, Jan: *Poznámky k možnostem statistického hodnocení souborů mincí*. In: Sborník konference Peníze v proměnách času, 3.–4. 10. 1996. Ostrava 1998, s. 191–194.

ŠTEFAN, Jan: *Model of Czech and Moravian Denarii Technology*. In: Proceedings of the International Scientific Conference “Electronics Computers & Informatics, October 8–9, 1998, Košice–Herľany, Slovakia, s. 207–212.

ŠTEFAN, Jan – KOČMAN, P.: *Příspěvek k typologii a metrologii znojenských kruhových mincí*. In: Sborník konference Peníze v proměnách času, 3.–4. 10. 1996. Ostrava 1998, s. 175–185.

ŠTEFAN, Jan – KREJČÍK, Tomáš: *Loštický nález a jeho metrologie*. Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci č. 276, 1998, s. 29–44.

1999

- ŠTEFAN, Jan: *A New Model of Medieval Coins "A Marco" Technology*. In: *Computer Based Experiments, Learning and Teaching*. Wrocław 1999, s. 79–87.
- ŠTEFAN, Jan: *Statistic Model of Golden Ducats Technology*. In: *Proceedings of International Workshop "Modelling and Simulation on Management, Informatics and Control"*. Sušov 1999, s. 17–24.
- ŠTEFAN, Jan: *K významu tloušťky denárové mince jako technologického a metrologického parametru*. *Folia Numismatica*, roč. 12/13 (1997/98), 1999, s. 3–6.
- ŠTEFAN, Jan: *Folia Numismatica č. 6–11 (Bibliografický rejstřík)*. *Folia Numismatica*, roč. 12/13 (1997/98), 1999, s. 101–106.
- ŠTEFAN, Jan: *Šimek E. (editor), Nálezy mincí – významná součást sbírkových fondů našich muzeí /recenze/*. *Folia Numismatica*, roč. 12/13 (1997/98), 1999, s. 121.
- ŠTEFAN, Jan: *Pietrusiński, J., Witkowski J. (red.) Klejnoty monarsze – Skarb ze Środy Śląskiej. Karwowska E. R., Wrabec H. (red.), Skarb Średski – The treasure of Środa Śląska . Der Goldene Schatz von Środa Śląska /recenze/*. *Folia Numismatica*, roč. 12/13 (1997/98), 1999, s. 121–123.

2000

- ŠTEFAN, Jan: *Podpora numismatické statistiky pomocí programu COSMAS*. In: *Peníze v proměnách času II*. Sborník. Ostrava 2000, s. 175–186.
- ŠTEFAN, Jan: *Metrological and Technological Aspects of Czech and Moravian Denarii Searching*. In: Kluge, Bernd – Weisser, Bernhard (eds.): *Akten-Proceedings-Actes II. XII. Internationaler Numismatischer Kongress Berlin 1997*. Berlin 2000, s. 972–975.

2001

- ŠTEFAN, Jan: *The Statistical Model of the Production of Gold Medieval Coins*. In: *Proceedings of the 2nd Conference on Computer Recognition Systems (KOSYR)*. Wrocław 2001, s. 469–473.
- ŠTEFAN, Jan: *Wrocławskie zapisky numizmatyczne č. 1–2/1999 (17–18) /recenze/*. *Numismatické listy*, roč. 56, 2001, č. 1, s. 22.
- ŠTEFAN, Jan – CHVOSTKOVÁ, P.: *Problem-Oriented System for Numismatic- Statistic- Metrological Data Analysis and their Probability Modeling*. In: *Proceedings of the International Workshop Modelling and Simulation in Management, Informatics and Control*. Sušov 2001, s. 25–28.

2002

- ŠTEFAN, Jan: *Příspěvek ke statistické metrologii grošové mince*. In: *Dokumentace a prezentace dějin české mince a měny grošové doby v našich muzeích*. Sborník příspěvků ze semináře numismatiků – Pardubice 1998. Praha – Pardubice 2002, s. 109–126.
- ŠTEFAN, Jan: *Několik poznámek k historii Sv. Hostýna*. In: *Sborník konference Peníze v proměnách času III*. Ostrava 2002, s. 5–8.
- ŠTEFAN, Jan: *Medaile Marie Terezie s církevní tematikou*. In: *Sborník konference Peníze v proměnách času III*. Ostrava 2002, s. 67–74.
- GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Staré tisky knihovny numismatického oddělení Moravského zemského muzea v Brně jako zdroje faktografických a estetických informací*. In: *Sborník z 11. odborné konference „Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska“*, Olomouc 2002. Brno 2002, s. 11–21.

2003

- GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Regresní model hromadně vyráběných středověkých a raně novověkých středoevropských mincí*. In: *Proceedings of XXVth International Autumn Colloquium ASIS 2003 (Advanced Simulation of Systems)*. Ostrava 2003, s. 159–164.
- GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *K nálezu grošů na Jesenicku roku 1932*. *Numismatické listy*, roč. 58, 2003, č. 3, s. 65–67.

2004

- ŠTEFAN, Jan: *Magazyn Numizmatyczny* č. 26–31 /recenze/. *Numismatik*, č. 2, září 2004, s. 33–35.
- ŠTEFAN, Jan: *Poznámka k vlivu obrazu medaile na motiv mědirytiny*. In: Sborník Realita, představa, symbol v numismatické ikonografii. Ostrava 2004, s. 167–172.
- ŠTEFAN, Jan: *Tyrolsko a mincování*. *Numismatik* č. 3–4, prosinec 2004, s. 13–15.
- ŠTEFAN, Jan: *Magazyn Numizmatyczny* č. 26–31, *Dokončení* /recenze/. *Numismatik* č. 3–4, prosinec 2004, s. 43–46.
- ŠTEFAN, Jan – DEMIŠOVÁ, Lada: *Pamětní medaile k XIII. mezinárodnímu numismatickému kongresu v Madridu / Fernando Jesús*. *Numismatické listy*, roč. 59, 2004, č. 2, 2. a 3. s. obálky.
- ŠTEFAN, Jan – EVERSZOVÁ-DEMIŠOVÁ, Lada: *Mincovna v Segovii*. *Numismatik*, č. 2, září 2004, s. 7–13.

2005

- ŠTEFAN, Jan: *Folia Numismatica* č. 12–17, *Bibliografický rejstřík*. *Folia Numismatica*, roč. 18/19 (2003/2004), 2005, s. 197–204.
- ŠTEFAN, Jan: *Statistical Model for Medieval and Early Modern Gold Coin Production*. In: Alfaro, Carmen – Marcos, Carmen – Otero, Paloma (eds.): *Actas – Proceedings – Actes, XIII Congreso Internacional de Numismática*, Madrid 2003. Madrid 2005, s. 1067–1075.
- GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Using the Regression Analysis in Numismatics*. In: Alfaro, Carmen – Marcos, Carmen – Otero, Paloma (eds.): *Actas – Proceedings – Actes, XIII Congreso Internacional de Numismática*, Madrid 2003. Madrid 2005, s. 179–184.
- GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Elementární statistika v numismatické metrologii, výsledky a výhledy*. In: Česká a slovenská numismatika po deseti letech (1993–2003). Praha – Pardubice 2005, s. 149–158.

2006

- ŠTEFAN, Jan – ŠPINAR, Jindřich: *Numismatické nebo mincemi a medailemi vyzdobené spisy Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích, uložené v oddělení historických fondů ve Zlaté Koruně*. In: *Peníze v proměnách času V*. Ostrava 2006, s. 119–130.
- ŠTEFAN, Jan: *Magazyn Numizmatyczny* č. 32 /Recenze/. *Numismatik* č. 1–4 (2005–2006), 2006, s. 72–73.

2007

- ŠTEFAN, Jan: *Numismatici na obrazech ze školy ve Zlaté Koruně*. In: Klášter Zlatá Koruna. Dějiny – památky – lidé. České Budějovice 2007, s. 593–609.
- ŠTEFAN, Jan: *Jan Tadeáš Antonín Peithner a numismatika*. *Numismatik* č. 1–4, 2007, s. 16–19.

2008

- ŠTEFAN, Jan: *Wojciech A. Łonak, znalezisko monet rzymských na Slasku. Czestochowa 2005* /Recenze/. *Numismatické listy*, roč. 63, 2008, č. 1, s. 43–44.
- ŠTEFAN, Jan: *Pamětní medaile císařovny Marie Terezie na válečné události a jejich následky*. In: *Peníze v proměnách času VI*. Ostrava 2008, s. 169–184.
- ŠTEFAN, Jan: *Několik poznámek ke statistické metrologii v numismatice*, *Folia Numismatica*, roč. 21 (2006/2007), 2008, s. 117–127.

2009

- ŠTEFAN, Jan: *Moravští historici – numismatici a jejich portréty od dob nejstarších do napoleonských válek*. In: Muzeum Brněnska, Sborník 2009. Brno 2009, s. 189–196.
- ŠTEFAN, Jan: *Staré tisky knihovny numismatického oddělení Moravského zemského muzea v Brně, poznámky k jejich ilustracím*. *Folia Numismatica*, roč. 22–23 (2008/2009), 2009, s. 5–75.
- ŠTEFAN, Jan: *Soupis starých tisků numismatického oddělení MZM v Brně a jejich ilustrací*. *Folia Numismatica*, roč. 22–23 (2008/2009), 2009, s. 11–75.
- ŠTEFAN, Jan: *Wiadomości Numizmatyczne* /Recenze/. *Folia Numismatica*, roč. 22–23 (2008/2009), 2009, s. 105–106.
- ŠTEFAN, Jan: *Staré tisky numismatického charakteru v knihovně Moravského zemského archivu v Brně*. In: *Mincovnictví církevních institucí ve střední Evropě, Kroměříž*. Ostrava 2009, s. 127–136.

2010

ŠTEFAN, Jan: *Poznámka k nálezu brakteátů ve Zlechově*. In: Peníze v proměnách času VII. Ostrava 2010, s. 55–62.
ŠTEFAN, Jan: *Poznámka k technologii ražby brakteátů*. Folia Numismatica, roč. 24, 2010, s. 83–86.

2011

GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Elementary statistical methods in numismatic metrology*. In: Holmes, Nicolas (ed.): Proceedings of the XIVth International Numismatic Congress Glasgow 2009 II. Glasgow 2011, s. 2027–2035.

2012

ŠTEFAN, Jan: *K technologii malých moravských brakteátů druhé poloviny 13. století*. Numismatický sborník, roč. 26 (2011), 2012, s. 107–110.

ŠTEFAN, Jan: *Folia Numismatica č. 18–25, Bibliografický rejstřík*. Folia Numismatica, roč. 26, 2012, s. 149–156.

ŠTEFAN, Jan: *Metrologické porovnání brakteátů typu Čach 955 ve čtyřech různých moravských nálezech*. Numismatický sborník, roč. 27 (2012–2013), 2013, s. 41–47.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Brněnský nález malých moravských brakteátů*. Folia Numismatica, roč. 26, 2012, s. 47–53.

2014

ŠTEFAN, Jan: *K české části nálezů Fuchsenhof (1997)*. Numismatický sborník, roč. 28, 2014, s. 83–87.

KÁŠPAROVÁ, Dagmar – ŠTEFAN, Jan: *Peníze a Balzerové II*. Folia Numismatica, roč. 28, 2014, s. 107–114.

2015

ŠTEFAN, Jan: *Portraits Bohemia numismatics from the earliest to the late 18th century*. Acta numismaticae Bohemiae, Moraviae et Silesiae 18. Ostrava 2015, 10 s.

2018

ŠTEFAN, Jan: *Portréty českých numismatiků od dob nejstarších do konce 18. století*. Ostrava 2018, s. 48.

ŠTEFAN, Jan: *Medaile na prince Evžena Savojského ve světle pamětního tisku*. Numismatický sborník, roč. 32, 2018, s. 77–84.

grafika a rytce ze STC Ladislava Jirky, Ing. Františka Sedláčka a jiných. Nebylo již takřka jediné členské schůze, kde by mimo jiné nekolovaly vybrané soubory bankovek či literatury s příslušným slovním komentářem a informacemi.

Na podzim 1969 zahájil přípravný výbor Klubu jednání s ústředním výborem tehdejší ještě Numismatické společnosti československé v Praze (později České numismatické společnosti v Praze), které bylo dovedeno ke zdárnému konci, a přípravný výbor Klubu vstoupil jako celek, tj. s celou svou členskou základnou, do ČNS, kde vytvořil od 1. ledna 1970 specializovanou pobočku s celostátní působností pro sběratele papírových platidel.

V tomto období se slibně rozvíjelo vydávání občas vycházejícího bulletinu *Sdělení* a nového bulletinu *Bankovka*, byly organizovány skupinové zájezdy členů do Maďarska, NDR a ojedinele i exkurze do tiskárenských provozů a do zkušebny peněz v ústředí SBČS. Byly navštěvovány i výstavky papírových platidel v SBČS aj. Vycházel soubor tří přednášek tiskárenského kurzu jako spolupráce Julia Séma a pozdějšího významného předsedy naší pobočky Jaroslava Mattase. Pokračovala úspěšná přednášková činnost a členská základna se po-těšitelně rozšiřovala.

●□ 1: Část členů výboru pobočky kolem roku 1975. Zleva předseda Ing. Vojtěch Bartůněk (†1979), Ing. Jiří Daněk (†2007), Ing. Miroslav Šrám (†1999), Jaroslav Mattas (†2014) a Jan Bajer.

S růstem členské základny vyvstala potřeba větší místnosti pro naše schůzky. Tak jsme přesídlili do Závodního klubu Tesly Strašnice v Čáslavské ulici na Vinohradech, poté do tehdejšího Junior hotelu v Žitné ulici, působili jsme též v Savarinu na Příkopech, v Lidové demokracii na Karlově náměstí a dokonce v závodní jídelně na staveništi dnešního paláce Myslbek na Příkopech. Pak jsme se přesunuli přes někdejší jesle na Ryšánce až k dnešnímu Domu sociálních služeb v Podolí v Praze 4. Nutno říci, že některá místa schůzek jsme museli postupně opustit pro ztížené podmínky jejich pronájmu. Tak jsme postupně měnili i místa konání aukcí – od Šumavy přes Čáslavskou, Hlavní nádraží, Smíchovské nádraží, menzu Vysoké školy ekonomické až po jídelnu základní školy na Jižním Městě. Členská základna se postupně stabilizovala, ale příliv zanícených začátečníků, jakými jsme mnozí z nás bývali, již takový není.

Původní členské zpravodaje *Bankovka* a *Sdělení* byly v roce 1976 sloučeny a od té doby vychází nový zpravodaj – *Notafilie*. Zpočátku vycházel celkem

pravidelně, neboť mezi námi bylo několik opravdových badatelů, kteří neváhali seznámit ostatní kolegy s výsledky svého bádání. Jak se ale všechno neustále mění, mění se i sběratelství. Notafilů-badatelů ubylo, většina se zajímá jen o rozhojnění svých sbírek, a pokud přece jen něco objeví, rozšiřuje své poznatky pouze ústním podáním mezi známými kolegy. Tak se stalo, že je velice obtížné naplnit *Notafilii* zajímavými a objevnými články – a proto relativně dlouho nevycházela. Její současné vydávání je závislé na autorských člancích, a ty dlouhodobě postrádáme.

Nesmíme také opomenout publikační činnost. Tak již v roce 1972 vychází Bajerův katalog celostátních platidel Maďarska, od téhož autora v roce 1976 *Papírová platidla Československa* (v pobočce již celkem 6 vydání) a *Cizí papírová platidla na území Československa*. Pak jsou to Vlčkovy katalogy nouzovek a táborových platidel (3 díly), Čapkův pětidílný katalog nouzovek Rakouska, obsažná práce Jiřího Daňka a Miroslava Šráma zabývající se podpisy na ruských a sovětských bankovkách, Daňkovy *Papírové ruble a červonce*, také aktualizovaný katalog nouzovek, Mixovy práce o platidlech tištěných legionáři v Rusku a katalogy losů Československé třídní a státní loterie o 2 dílech a další.

Součástí „kulatých“ ale i „půlkulatých“ výročí bývaly sjezdy sběratelů. Ty jsme uspořádali celkem tři. Prvním jsme oslavili 10 let činnosti (1976), další následovaly vždy po pěti letech (1981, 1986). Hlavní částí oslav byla vždy řada přednášek a také aukce, tentokrát jen pro účastníky. Přednášky byly vydány ve zvláštním, „sjezdovém“ čísle *Notafilie*. Další výročí – 25. (1991) a 30. (1996) se obešla bez sjezdových *Notafilii*, a tak jsme od 35. výročí (2001) dali přednost pamětním listům. Pro naše členy jsme díky pochopení Státní tiskárny cenin vydávali oblíbené tisky s náměty našich bankovek a jejich detailů, mnohdy i s autorskými podpisy tvůrců – viz shrnutí v publikaci Jiřího Čížka a kol. z roku 2014. Aukční agendu, která zaujímá významné místo v hospodářství a činnosti Klubu, zdokonalil a s úspěchem prováděl od druhého do 97. aukčního katalogu vynikající aukcionář Jan Bajer. V současnosti tuto velice záslužnou, ale nelehkou činnost převzal Zdeněk Žára.

Změna společenských poměrů po roce 1989 přinesla kromě řady pozitivních prvků do života občanů také nepředvídatelné jevy do života sběratelů a spolkové činnosti. Nejen, že zmizela nebo se alespoň zminimalizovala pozornost k do té doby oblíbeným sběratelským předmětům, ale objevily se nové zájmy plynoucí z nových možností – takže třeba místo sbírek zápalkových nálepek se začaly budovat sbírky telefonních karet, mobilních telefonů či historických vozidel. Přírozenou líhni sběratelské obce bývala vždy dětská komunita. Bohužel moderní technika, tedy zvláště počítače, odvedla dětské zájmy nepříliš žádoucím směrem. A v tom spočívá dnešní problém, že většina sběratelů prostě nemá následníky, kteří by jejich koníček sdíleli a dále ho rozvíjeli.

Hlavně se ale změnilo postoj sběratelů samotných. Náš sběratelský klub, později specializovaná pobočka ČNS, se vždy snažil o potřebnou osvětu, tedy poskytovat svým členům i dalším zájemcům různé informace týkající se papírových platidel i možnosti k akvizicím přírůstků do jejich sbírek. Používal k tomu několik forem – vydávání odborných tiskovin, pořádání přednášek před aukce-

mi, pořádání odborných konferencí. A svoje sbírky papírových platidel si naši členové a všeobecně členové ČNS mohli rozmnožovat na pravidelných častých výměnných schůzkách a na aukcích, které pobočka pořádala pravidelně v jarním a podzimním termínu.

Mentalita sběratelů se ale hodně změnila. Začali odmítat přednáškovou činnost, protože jejich zájem se zúžil na: „to mám, to ještě nemám“ a nabízená osvěta se nesetkávala se zájmem. Dokonce i pobočkový časopis *Notafilie* se odmlčel na dlouhých devět let. Svoje dílo způsobil i boom internetových on-line aukcí. Sběratelská činnost se u některých jedinců přeměnila na výnosný byznys. Setkávání čím dál užšího počtu členů přestala mít ráz výměnných schůzek a postupně se stala víceméně diskusním klubem. Scházíme se tak jako dříve každý druhý a čtvrtý čtvrtek v měsíci (kromě července a srpna) v Domě sociálních služeb v pražském Podolí. Sdílujeme si navzájem novinky z oboru notafilie, diskutujeme o nových emisních počinech a snažíme se aspoň na této platformě obnovit přednáškovou činnost. S velkým ohlasem se setkala přednáška předního grafika STC pana Srba a vítány jsou „mikropřednášky“ našeho kolegy Ladislava Klause, který žije v USA. Předmětem diskusí jsou např. takové jevy jako nabídky prodeje různých „rarit“, které většinou shledáme podvrhy vyrobenými ke škodě sběratelů, nicméně na portále Aukro dosahují velice přemrštěných cen. Další diskutovanou otázkou je výroba tzv. „sběratelských bankovek“, tedy napodobenin bankovek, jejichž produkce je pouhou komerční záležitostí a jejichž hodnota je srovnatelná nanejvýš s nějakou sýrovou nálepkou.

Vedení pobočky podniklo řadu kroků ke zvýšení prestiže jak pobočky samotné, tak sběratelského oboru, který zastřešuje. V roce 2016 jsme číslem 40 obnovili vydávání časopisu *Notafilie*, kde přinášíme řadu zajímavých článků. Podařilo se získat několik nových autorů, kteří napsali zasvěcené příspěvky o dosud nepovšimnutých a neznámých jevech a subjektech. Je tomu tak i v dalších číslech 41 a 42. Uvítali bychom samozřejmě, kdyby se takových autorů podílelo na věci výrazně více, protože existuje nepochybně množství poznatků, které by přivítali i další kolegové.

Rozhodně nelze opominout knižní produkci naší pobočky. Průkopníkem v této oblasti a nositelem tradice v průběhu času je Jan Bajer, jehož klasickým dílem je několik vydání katalogů československých papírových platidel. V roce 2010 to bylo již 6. vydání – *Papírová platidla Československa, České a Slovenské republiky 1919–2010* (s příspěvím Jindřicha Holny a Aleše Kohouta) a není tajemstvím, že v současné době připravuje patřičně rozšířené další vydání. Je nepochybné, že řada obdobných katalogů od různých autorů vychází (ne-li opisuje) právě z Bajerova díla.

Pobočka vydala knižně i práce dalších autorů. V roce 1910 to byl *Soupis papírových platidel Rumunska* od Zdeňka Kutiny a od téhož autora v roce 2012 *Rumunské bankovky v proudu času*. V roce 2014 to byly od Jiřího Čížka a kol. *Černotisky, pamětní listy a příležitostné tisky* a v roce 2015 od Luboše Lamberta *Soupis cizích papírových platidel na území připojeném k Československu v letech 1918–1927*. Někteří autoři se uplatňují i mimo rámec pobočky. Ať je to Jan Bajer, který poskytuje svoje archivní poklady slovenským kolegům pro

jejich publikace o emisní činnosti z dob společného státu, nebo Jiří Čížek, který je autorem senátní publikace o Alfonsu Muchovi a podkladů pro panely výstavy na Vyšehradě o autorech čs. papírových platidel, kteří odpočívají na Vyšehradském hřbitově, či Zdeněk Kutina, který přispívá do *Zpravodaje Česko-rumunské společnosti* informacemi o speciálních emisích Rumunské národní banky.

Obdobným okruhem činnosti je budování a udržování webových stránek pobočky. S přesvědčením, že je dostupná širšímu okruhu zájemců, umísťujeme na ně teoretické poznatky, např. o technické stránce platidel a podobné sběratelské pomůcky, články o různých platidlech ve světě, informace o aukcích pobočky, jakož i katalogy platidel některých zemí a aktuality ze světa notafilie.

Na schůzkách pietně uctíváme ty, kteří nelítostným řízením osudu opustili naše řady, k nimž patří i bývalý předseda pobočky Jaroslav Mattas, kolegové František Sedláček, Bohumil Vlček či Václav Čapek a vzdáváme hold našim významným členům při jejich životních jubileích.

Jsme potěšeni, když můžeme přivítat nové i mladé členy, ve kterých spatřujeme naději, že náš sběratelský obor a naše pobočka mají perspektivu dlouhého pokračování.

●□2: Fotografie z roku 2013. Zleva: Jaroslav Krajíc, Jiří Čížek, Bedřich Vitík, Zdeněk Kutina, Bohuslav Vlček, Zdeněk Mrkva, zezadu Karel Holcát, Jaroslav Mattas, Milan Pátek, Luboš Lambert a Jan Bajer.

ČNS, pobočka v Plzni

J I Ř Í H Á N A

N **L** 74, 2019, s. 198–199

Plzeňská pobočka ČNS je po pražském ústředí organizační platformou s nejdelší historií. Po založení NSČS byli i mimopražští členové organizováni výhradně v Praze, dokud nebyl dne 13. října 1923 v Plzni ustaven numismatický kroužek při Společnosti pro národopis a ochranu památek. V čele tohoto kroužku od samého počátku stanul vášnivý sběratel a uznávaný numismatik, právní rada plzeňského magistrátu JUDr. Josef Ječný. Po jeho předčasném skonu v r. 1934 byl kroužek pojmenován Numismatickým kroužkem dr. Josefa Ječného. K aktivitám kroužku patřila sběratelská setkání, ale i pořádání výstav. Život plzeňského numismatického kroužku od roku 1938 až do začátku padesátých let barvitě popisuje ve svých *Vzpomínkách na numismatiku* V. J. Klíma, který byl před svým odchodem z Plzně jednou z výrazných osobností plzeňské numismatiky. Oficiálně se plzeňský kroužek sdružující do té doby z valné části členy ČNS stal organizační jednotkou – pobočkou Společnosti až v průběhu 60. let.

Plzeňští členové naší Společnosti,

sdužení v „Numismatickém kroužku dr. Josefa Ječného při Národopisné společnosti v Plzni“ se scházejí k přátelským besedám každý druhý pátek (vždy po 14 dnech) v Měšťanské besedě v Plzni. Hosté jsou vítáni. Předseda: inspektor Josef Neubart, Plzeň, Benešova tř. 79; jednatel: Václav Klíma, Plzeň, Benešova tř. 85; knihovník: Vladimír Rosenbaum, Plzeň, Čechova 10.

● **1: Upoutávka na schůzky plzeňského kroužku** v Numismatických listech 1, 1945.

Novodobou historii pobočky charakterizuje spolupráce se Západočeským muzeem v Plzni, pořádání výstav (zejména v 60. letech), schůzky členů i pobočkové aukce. Ty vrcholily především v devadesátých letech, kdy pobočce předsedal Ing. Jiří Zoubek. Po jeho náhlém úmrtí uskutečnila ještě asi dvě aukce organizované p. Česalem a s jeho odchodem aukční činnost v Plzni definitivně ustala. Na počátku devadesátých let pobočka vydala u příležitosti 700. výročí založení Nové Plzně sadu medailí a do dnešních dnů numismatický život v západočeské metropoli spočívá především v pravidelných měsíčních členských schůzkách pobočky. Od roku 2019 se plzeňská pobočka prezentuje také na internetu (www.cnsplzen.cz).

* Jiří HÁNA, nszn@seznam.cz, pobocka@cnsplzen.cz.

●□2: Výroční členská schůze 2020.

Literatura

KLÍMA, Václav Josef: *Vzpomínky na numismatiku*, Cheb 1998;

BRUNNER, R. – KLÍMA, Václav: *Sedmdesát let České numismatické společnosti*, Cheb 1988.

ČNS, pobočka v Praze

Michal MAŠEK

Zdeněk PETRÁŇ

NL 74, 2019, s. 200–203

Aneb Ústředí není Praha! Česká numismatická společnost patří mezi nejstarší společenské organizace působící na území České republiky. Její založení 7. března 1919 bylo vyvrcholením přípravných prací, se kterými zakládající členové začali hned po vyhlášení samostatného státu.

Jméno:	Povolání:	Obydlí:	Pozn.
J. J. J. J.	Komunisty	Abel II	
Dr. J. J. J.	na příj. úřadě	M. V. V. V.	
E. J. J.	lehn. úřadě	le. V. V. V.	
Karel Chovan		Čelák I	
E. J. J.		Čelák III	
M. J. J.	úřad. úřadě	Re. V. V. V.	
M. J. J.	úřad. úřadě	K. K. K. K.	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák I	
K. J. J.	úřad. úřadě	Čelák II	
M. J. J.	úřad. úřadě	Čelák III	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák IV	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák V	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák VI	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák VII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák VIII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák IX	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák X	

Jméno:	Povolání:	Obydlí:	Pozn.
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák I	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák II	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák III	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák IV	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák V	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák VI	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák VII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák VIII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák IX	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák X	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XI	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XIII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XIV	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XV	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XVI	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XVII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XVIII	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XIX	
J. J. J.	úřad. úřadě	Čelák XX	

● 1: Prezenční listina s podpisy zakládajících členů Numismatické společnosti Československé ze 7. března 1919.

Numismatika však v Čechách, na Moravě a ve Slezsku nezačala až založením Společnosti. Jejím předchůdcem byla jedna z nejstarších (5. na světě) numismatických organizací Verein für Numismatik in Prag, založená již v roce 1848! Zakládající členové české (budoucí československé) společnosti se pak na sklonku existence Rakousko-Uherska sdružili v Kroužku numismatiků v Praze.

Prvních čtyřicet let vystačila Numismatická společnost s jedním výborem sídlícím v Praze. S rostoucím počtem členů a s rozvíjejícími se aktivitami začaly vznikat lokální pobočky, z nichž nejstarší je pobočka v Plzni a nejmladší je virtuální

* MUDr. Michal MAŠEK, masek.michal@seznam.cz; MUDr. Zdeněk PETRÁŇ, petran.zdenek@volny.cz.

pobočka Pražské groše. Z původního centrálního výboru Numismatické společnosti československé vzniklo Ústředí Společnosti, které sloužilo jako kmenová pobočka členům z Prahy a jejího blízkého okolí a zároveň fungovalo jako vrcholný celostátní orgán ČNS a zastupovalo české numismatiky na veřejnosti.

Pojetí příspěvku vylučuje sepsání kompletního přehledu všech počínů Numismatické společnosti. Kromě pořádání schůzí a aukcí má největší časový přesah její emisní a ediční činnost. Kromě nich uspořádala Společnost nepřeberné množství výstav, přednášek a ostatních popularizačních aktivit.

Úplný přehled medailí vydaných Českou numismatickou společností přináší několikasvazkové životní dílo hradeckého sběratele Martina Foukala, které případným zájemcům poskytne i základní historická data o životě Společnosti, jejích poboček i o aktivitách členů.

Během uplynulých sta let se Česká numismatická společnost stala tahounem ve vydávání odborné i populární literatury. Převážná většina dodnes citovaných numismatických a faleristických titulů vzešla z per členů Společnosti. A naprosto neobvyklé je procento amatérských sběratelů, kteří svou aktivitou mnohonasobně překonali výsledky svých profesionálních kolegů z muzeí a univerzit. Přesto však mezi oběma skupinami nepanuje rivalita, ale naopak, po dobu celé stovky let lze hovořit o úzké spolupráci, v jiných vědních oborech nevídané. Mezi evropsky a dokonce i světově významné tituly patří dílo Eduarda Fialy, Karla Chaury, Viktora Katze, Karla Castelina, Františka Cacha, Ivo Halačky, Václava Měříčky, Eduarda Polívky, Vladimíra Hanibala, Zdeňka Nechanického, Jana Videmana, Jiřího Hány, Jiřího Chvojky, Emila Nováka, Marka Cajthmla, Valentiny Jakymenkové, Ilji Smetany a v neposlední řadě i autorů tohoto článku.

Kromě knih vydávala Numismatická společnost několik periodik, která řízením doby přešla pod vědecké instituce. Z těch nejvýznamnějších stojí za zmínku *Numismatický časopis československý*, který se transformoval v *Numismatický sborník* vydávaný Akademií věd ČR, a *Numismatické listy*, v současné době periodikum Národního muzea. Česká numismatická společnost vydávala pro své členy *Numismatické zprávy* a od roku 2012 obnovila vydávání *Numismatického časopisu*. Slibná je vydavatelská spolupráce s Nakladatelstvím Lidové noviny na ediční řadě *Příběhy starých mincí*.

Aktivity Numismatické společnosti jsou absolutně závislé na toleranci a velkomyšlnosti životních partnerek a partnerů všech aktivních členů. Bez jejich pochopení a podpory by činnost Společnosti i numismatika jako vědní obor byly výrazně chudší.

A že je numismatika suchá a nezáživná věda? Ale kdeže! Mezi nejúspěšnější počiny České numismatické společnosti patří Moravská zemská vína Sauvignon 2018 a Rulandské modré, stáčené a lahvované ku příležitosti oslav 100. výročí založení České numismatické společnosti, které se konaly v pátek 22. a v sobotu 23. listopadu 2019 v Praze.

V roce 1993 byla založena pobočka ČNS v Praze. K jejímu založení nedošlo „způsobem zdola“ jako v případě drtivého množství ostatních poboček ČNS. Ty většinou vznikly nejprve z numismatických kroužků. Získání většího množství členů pak umožnilo vznik organizačních orgánů podle stanov ČNS potřebných

●□2: Víno lahvované pro oslavy 100. výročí založení ČNS. Foto Anežka Mašková.

ke vzniku plnoprávné pobočky. Pražská pobočka vznikla direktivně z rozhodnutí výboru ČNS, protože docházelo k neshodám mezi členy ústředních orgánů ČNS a pražskými členy společnosti, kteří neměli vlastní pobočku, ale na aukcích pořádaných Ústředím se podíleli převážně pražští členové. Těm pochopitelně vadilo, že zisky z těchto aukcí přecházely na Ústředí ČNS, tj. v podstatě na celou společnost, a pražská skupina tím byla při financování vlastní činnosti odkázána na blahovůli Ústředí. Tímto legislativním krokem se pražská pobočka zařadila mezi ostatní pobočky ČNS. Prvním předsedou pražské pobočky byl jmenován Zdeněk Petráň, který dostal

●□3: Pobočka blahopřeje svému předsedovi k 60. narozeninám.

Kláštérní zahrada Strahovského kláštera, červen 2013.

možnost jmenovat první výbor nové pobočky. Aukčním referentem se stal Luboš Král, jednatelem Josef Kounovský. Protože svými vlastními aukcemi získávala alespoň zpočátku dostatek finančních prostředků, byla schopna zajišťovat vydávání řady publikací či sběratelských příruček, ať již finanční úhradou celého nákladu, nebo alespoň spolufinancováním s dalším vydavatelem či odebráním části vydaného nákladu. Ve vydavatelské činnosti pobočka spolupracovala především s Nakladatelstvím Lidové noviny, Libri a AV ČR. Kromě vydání několika medailí se zaměřila především na činnost odbornou, pořádala nebo spolupřádala několik odborných seminářů nebo konferencí, které se odehrávaly v Českém muzeu stříbra v Kutné Hoře, v Regionální muzeu v Jílovém u Prahy a ve Strahovském klášteře v Praze. Ve spolupráci s Národním muzeem se podílí na organizaci pravidelných numismatických přednášek, které probíhají již řadu desetiletí. Organizuje také pravidelné měsíční sběratelské schůzky spojené s drobnými členskými aukcemi i výměnou numismatického materiálu. Členové pražské pobočky i výboru Společnosti Michal Mašek a Zdeněk Petrář pravidelně přednášejí na schůzkách některých poboček (Cheb, Turnov, Brno, Jílové u Prahy, Teplice, České Budějovice, Hradec Králové). Přátelství a kolegiální spolupráce funkcionářů Ústředí a pražské pobočky vede k tomu, že většinu sběratelů činnost obou struktur stále splývá. Přitom je to jednoduché – *Numismatický časopis* a jiné aktivity jsou v působnosti Ústředí, pražské aukce a jejich katalogy jsou pobočkové.

●□4: Setkání členů pražské pobočky v Sala terrena Strahovského klášteře.

ČNS, pobočka Pražské groše

L u k á š R I C H T E R A

J a n C I H L Á Ř

NĚ 74, 2019, s. 204–218

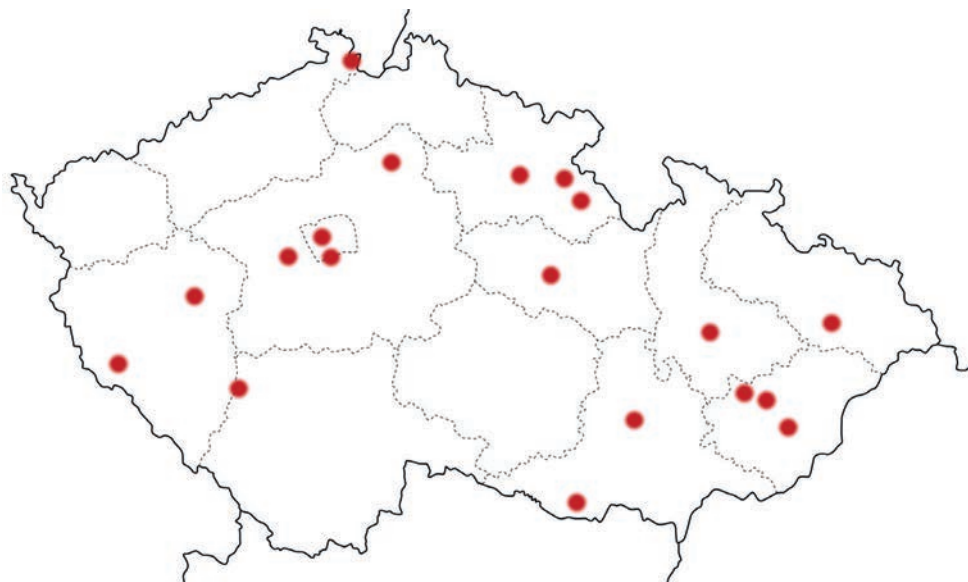

Myšlenka založit pobočku Pražské groše se zrodila v červenci roku 2007 v průběhu debat vedených na sběratelském diskusním fóru *sberatel.com*. Tehdy se na tomto fóru problematice pražských grošů a jejich dílů poměrně intenzivně věnovala širší skupina sběratelů, z níž se následně rekrutovala významná část zakládajících členů pobočky. Již od samotného počátku se internetové diskuse poměrně často věnovaly i badatelským tématům a byly vedeny na vysoce odborné úrovni, k čemuž významně přispíval Jiří Hána (tehdy již člen ČNS a numismatik zabývající se především grošovým obdobím, mimo jiné autor typologie grošů Václava IV.). Snaha soustředit a lépe organizovat badatelské aktivity jednotlivců pak logicky vyústila v již zmíněný nápad založit pobočku ČNS. Naprostá většina budoucích zakládajících členů přitom v té době členy ČNS nebyla, a teprve záměr vytvořit novou pobočku se stal důvodem, proč se do společnosti začali přihlašovat. Nezbytných formálních úkonů spojených se založením pobočky se ještě na sklonku roku 2007 ujal již zmíněný Jiří Hána.

Idea existence pobočky ve virtuálním prostoru (na internetu) se stala pro nově vznikající pobočku příznačným specifikem. Pražské groše se staly první virtuální pobočkou ČNS. Pobočkou, která není spjata s určitou lokací, ale takovou, jejíž členy spojuje konkrétní předmět zájmu (obdobný statut má v rámci ČNS ještě pobočka Papírová platidla se sídlem v Praze). Virtualita pobočky umožňuje sdružovat jedince ze všech koutů naší republiky, sdílející zájem o naše grošové období. Na straně druhé toto pojetí pobočky výrazně komplikuje možnost pravidelného osobního setkávání, jak to bývá zvykem u ostatních, tzv. lokálních poboček. Pro mnoho lidí dříve jen stěžejní představitelné řešení, tj. setkávání se prostřednictvím internetu, se však v nynější době pandemie nakonec stalo nezbytnou nutností pro většinu poboček ČNS, pokud nechtěly na svoji činnost zcela rezignovat. I přes uvedenou virtualitu pobočky Pražské groše mají její členové snahu setkávat se také reálně a fyzicky, minimem jsou každoroční výroční členské schůze a obvykle se v průběhu kalendářního roku koná i nějaká další, neoficiální akce, při níž se mohou potkat.

---

* Lukáš RICHTERA, oliver@centrum.cz; Jan CIHLÁŘ, jacihar@gmail.com.

■ 1: Mapka znázorňující bydliště členů pobočky Pražské groše.

Pobočka Pražské groše se může pochlubit ještě jedním velice zajímavým specifikem. Ačkoliv je sběratelství obecně vnímáno především jako oblíbená pánská záliba, kmenovými členy jsou i tři dámy, což při celkovém počtu členů (kmenových i zájmově sdružených) aktuálně představuje téměř 17 % žen. A pokud bychom počítali pouze kmenové členy, pak podíl žen je mezi nimi více než 21 %. Bez zajímavosti není ani to, že jedna z členek pobočky, Lenka Cycoňová, je aktivní badatelkou a autorkou několika numismatických studií.

Vraťme se ale ještě do února roku 2008. Veškeré potřebné formality byly s ústředím ČNS vyřízeny a všichni zájemci o členství byli pozváni na první – ustavující – schůzi. Za místo setkání byla celkem logicky zvolena Kutná Hora. Jednak je městem, v němž byly pražské groše raženy, a zároveň je místem, které se nachází velmi blízko pomyslného středu České republiky¹ a je tedy s ohledem na dostupnost z různých koutů naší země tou nejspravedlivější možnou volbou. Na ustavující schůzi dne 23. února 2008 v penzionu U Slunce byl předsedou pobočky jednomyslně zvolen Jiří Hána, který tuto funkci zastával do roku 2014. V uvedeném roce se kandidatury na post předsedy vzdal a předsedou se stal Lukáš Richtera, který pobočce předsedá doposud. Od začátku nezměněna je pozice jednatele, kterým je Tomáš Pavlík. Na místě hospodáře se vystřídali Petr Huňář (v letech 2008–2014), Marek Dyjak (v letech 2014–2016) a Lukáš Kučera (od roku 2016). Funkci předsedy revizní komise zastával v letech 2008–2021 Ondřej Černožorský a v roce 2021 jej vystřídal Jan Cihlář. S vý-

¹ <https://skolnimapy.cz/dlc/hledate-stred-ceska-ale-ktery/>

jímkou roku 2021, kdy nebylo možné se s ohledem na epidemiologickou situaci a s ní spojené restriktce fyzicky setkat (schůze se konala online formou), proběhly všechny výroční schůze v Kutné Hoře. Od roku 2009 probíhají výroční schůze tradičně v salóňku hotelu U Kata, pouze v roce 2012 proběhla v hostinci a penzionu U České Koruny, v roce 2013 v hotelu Mědínek Old Town a v roce 2016 v hotelu U Kamenného domu. O vzniku pobočky, náplni její činnosti a o jejím poslání referoval bezprostředně po jejím založení Jiří Hána v časopise *Informace členům ČNS*² a v časopise *Mince & Bankovky*.³

V roce 2018 pobočka oslavila deset let od svého založení. Při této příležitosti byly v Kutné Hoře zorganizovány oslavy výročí, jejichž součástí byl i přednáškový blok a slavnostní raut. Úvodního slova se ujal předseda ČNS Michal Mašek. Následně své přednáškové příspěvky přednesli Jiří Militký, Kamil Smíšek, Jan Cihlář, Jan Videman, Ondřej Černožský, Jiří Hána, Tomáš Smělý a Pavel Gregor. K 10. výročí svého založení vydala pobočka i pamětní medaili, nesoucí na aversu vyobrazení mincíře a s rubní stranou imitující revers pražského groše Vladislava II. Jagellonského. Dobře známý motiv mincíře s pomocníkem při kvečování střížků je proveden podle nástěnné malby z konce 15. století v Mincířské kapli chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře. Medaile byla vydána ve čtyřech standardních provedeních – jako ražba z ryzího stříbra (999/1000) nebo z britania (slitina Sn, Sb a Cu), obojí ve variantě ražby na tenký a na tlustý střížek. Ve stříbře bylo vyraženo 69 kusů medailí o hmotnosti 3,6 g a 30 kusů o hmotnosti 35,4 g (obdobu tlustého groše). Z britania pak bylo vyraženo 35 exemplářů o hmotnosti 3,2 g a 33 kusů o hmotnosti 54,5 g. Stříbrné ražby jsou puncované – tlusté na hraně a tenké na rubní straně pod lvem. V případě tlustých ražeb jak do stříbra, tak do britania bylo ještě navíc od každého provedení vyraženo 5 ks jako náhrady za případné nepovedené ražby. Vedle těchto ražeb existují ještě dva zkušební odražky (odražky před zakalením raznice) do měkkého kovu (cca 7 g), jeden odražek ve zlatě (7,1 g) a ražba na střížky grošů Václava IV. (23 ks). Autorem návrhu i samotných medailí je brněnský medailér Petr Soušek. Další podrobnosti k pobočkové pamětní medaili je možné nalézt v soupisu pamětních medailí od Martina Foukala. V uvedeném katalogu má medaile označení A31/1.

Za zmínku stojí i členská základna pobočky. Zatímco v roce svého vzniku evidovala 18 zakládajících členů, v dalším roce stoupl počet na 26. Po několika letech došlo, mimo jiné i v souvislosti s revizí členské základny ČNS a se zpřísněním kontroly platební morálky, ke snížení počtu členů pobočky. V dalších letech se počet kmenových členů dlouhodobě drží na zhruba 15 jedincích a několika dalších zájmově sdružených členech. Pro své členy vytvořila pobočka členské průkazky, které jsou inspirovány prvorepublikovými průkazkami Numismatické společnosti československé. Platnost průkazů (a tedy i členství v pobočce) lze jednoduše ověřit přes internet na stránkách pobočky po zadání identifikačního čísla nebo přímo načtením QR kódu.

² HÁNA, Jiří: *Otevřený dopis předsedy nové pobočky ČNS*, Informace pro členy ČNS, č. 143, 2008, s. 2–3.

³ TUREČEK, Jakub: *Jiří Hána. Cesty ke groši*, Mince & Bankovky 2, 2008, č. 3, s. 4–7.

● 2: Ukázka pamětních ražek k 10. výročí založení pobočky Pražské groše.

Přes poměrně malou členskou základnu – co do počtu svých kmenových členů se nemůže srovnávat s většinou ostatních poboček – je pobočka Pražské groše výrazně aktivní hned v několika ohledech. Především je to aktivita členů na diskusních fórech a na sociálních sítích. Nedílnou součástí aktivit pobočky je i její webová stránka (www.cnspg.cz), která vznikla krátce po jejím založení a je provozována od roku 2009. V letech 2019–2020 prošel web pobočky důkladnou revizí a aktualizací. V současnosti lze na webu nalézt zhruba tři desítky odborných článků zabývajících se podrobněji kratšími časovými úseky grošového období nebo věnovaných problematice konkrétních nominálů. Vedle toho jsou na webu k dispozici četné další materiály (databáze, recenze nebo pomůcky pro sběratele a badatele). Díky obětavé činnosti Pavla Gregora mohou zájemci bezplatně využít hned několik cenných databází, např. mincovních reform, mincoven, mincmistrů, mincí v nálezech a databázi nálezů. Na webu je od téhož autora dostupná také aplikace pro měření vzdálenosti na mincích. Další velice užitečnou pomůckou je i online aplikace pro vytváření fontů umožňující snadnější a věrnou prezentaci opisů na mincích. Fonty vytvořil a pro bezplatné využívání poskytl Lukáš Kučera. Nejnáročnějším projektem prezentovaným na webu je databáze mincí. Tato databáze je stále ve vývoji.

Neméně významnou aktivitou pobočky Pražské groše je pravidelná aktivní účast jejích členů na numismatických konferencích, odborných přednáškách, letních školách a setkáních (a v nedávné době i na on-line přednáškách v rámci cyklu přednášek COVIDeo numismatika). Výčet konferencí a příspěvků za období 2009–2019 uvádí ve svém shrnutí o aktivitách pobočky Pražské groše publikovaném v *Numismatickém časopise* Ondřej Černoehorský.⁴ Aktuální podrobný

⁴ ČERNOEHORSKÝ, Ondřej: 11 let existence pobočky ČNS, z. s. Pražské groše a její přínos v numismatickém bádání, *Numismatický časopis* 2021, č. 1–2, s. 27–30.

● 3: Ukázka členské průkazky
pobočky Pražské groše.

seznam těchto aktivit i s případnými odkazy na elektronické zdroje lze nalézt také na internetových stránkách pobočky a většina příspěvků je rovněž volně dostupná (včetně možnosti stažení) na serveru academia.edu (avšak ne všichni autoři příležitosti publikovat na tomto serveru využívají). Členové pobočky své zvané přednášky přednesli např. v Národním muzeu, Moravském zemském muzeu, v rámci olomoucké Letní školy numismatiky, na členských pobočkových schůzích nebo na Masarykově univerzitě. Na uvedené univerzitě pak pro studenty oboru Chemie konzervování – restaurování od roku 2016 (vždy v zimním semestru) přednáší jako externista Lukáš Richtera v rámci předmětu „Numismatika – materiály a technologie“ a vyučuje i praktické cvičení „Identifikace, analýza a konzervace numismatického materiálu“. Členové pobočky jsou rovněž členy redakčních rad, konkrétně Jiří Hána byl členem redakční rady *Numismatického časopisu* v letech 2012–2016, od roku 2017 jej vystřídal Jan Cihlář. V témže časopise a také v *Numismatických listech* pracuje jako člen redakční rady Jan Videman. Od roku 2013 je členem redakční rady časopisu *Folia Numismatica* Lukáš Richtera, který od roku 2021 působí též v redakční radě *Numismatických listů*.

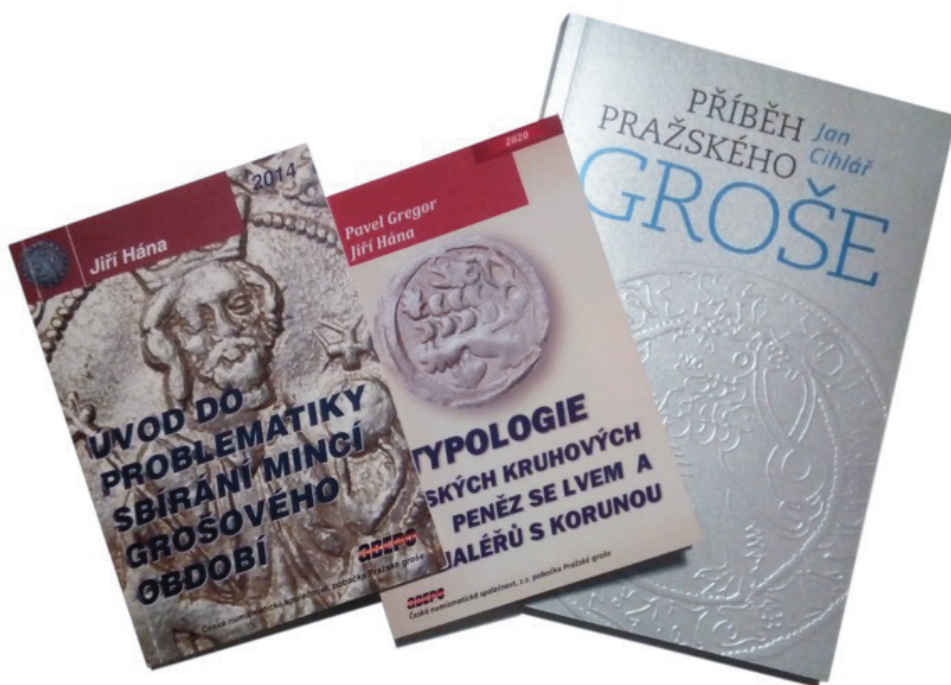
Řada členů je také publikačně aktivní. Většina publikovaných studií se logicky týká grošového období, výjimkou však nejsou ani studie, které se zabývají i jinými obdobími. Např. Jan Cihlář se specializuje na groše Jana Lucemburského, Pavel Gregor se zabývá především drobnými mincemi grošového období a Lukáš Richtera se věnuje analýzám numismatického materiálu a dobovým falzům. Kompletní bibliografie členů pobočky od jejího založení až do současnosti je uvedena v závěru tohoto textu. K významným počínům pobočky dozajista patří i inicializace a naplnění tematického, tzv. grošového čísla časopisu *Folia Numismatica* (č. 27/1 z roku 2013) a rovněž speciálního čísla *Numismatického sborníku* (č. 30/1 z roku 2016), věnovaného pětistému výročí úmrtí českého krále Vladislava II. Jagellonského. Vedle toho vydali někteří členové pobočky i několik vlastních knih. Jiří Hána v roce 2014 vydal *Úvod do problematiky sbírání mincí grošového období*, Pavel Gregor s Jiřím Hánou v roce 2020 vydali knihu *Typologie českých kruhových peněz se lvem a balěří s korunou* a Janu Cihlářovi (s podporou ČNS) vyšel v témže roce *Příběh pražského groše*.

Členové pobočky se podíleli i na přípravě některých významných výstav a stálých expozic. Jan Cihlář se účastnil příprav (a je spoluautorem katalogu)

výstavy *Štětcem, perem, razidlem. Rukopisy, dokumenty a mince z období vlády českých Lucemburků*, kterou v roce 2016 u příležitosti 700. výročí narození císaře Karla IV. uspořádala ČNS ve spolupráci s Královskou kanonií premonstrátů na Strahově. Jiří Hána je spoluautorem scénáře nedávno instalovaných nových výstavních expozic ve Vlašském dvoře v Kutné Hoře. Jan Cihlář a Lukáš Richter participovali na tvorbě jednotlivých zastavení stálé venkovní výstavy *Cestování v čase*, věnovaného pokladu mincí z 1. poloviny 14. století nalezeného u šumavského Javorníku.

V listopadu roku 2019 proběhly v Praze oslavy 100. výročí založení České numismatické společnosti. Při této příležitosti byly udělovány medaile Za zásluhy o numismatiku. Tato medaile byla udělena třem kmenovým členům pobočky Pražské groše, jmenovitě Jiřímu Hánovi, Janu Cihlářovi a Lukáši Richterovi a dále i dvěma členům zájmově sdruženým – Janu Videmanovi a Pavlu Hamplovi. K příležitosti oslav 100. výročí ČNS vyšla kniha *Příběhy starých mincí*, do níž byly zařazeny i kapitoly Jana Videmana a Lukáše Richtera.

Pobočka Pražské groše ve svých řadách ráda uvítá nové členy – stejně smýšlející kolegy se zájmem o naše grošové období. Členem může být kterýkoli člen ČNS, díky možnosti být i zájmově organizován nemusí zájemce o členství opouštět svoji kmenovou pobočku. Protože členem ČNS mohou být i občané jiných zemí než České republiky a též instituce (např. muzea), je pobočka Pražské groše otevřena i jim.

● □ 4: Publikace vydané členy pobočky Pražské groše.

Bibliografie členů pobočky Pražské groše v letech 2008–2019:

V následujícím seznamu jsou uvedeny publikace a recenze všech členů pobočky (členů jak kmenových, tak zájmově sdružených). U jednotlivých členů jsou zahrnuty pouze publikace, které vznikly v letech, kdy jejich autoři byli členy pobočky. Případné zpoždění ve vydávání periodik není uváděno. Seznam je aktuální k 21. 12. 2021.

Publikace za rok 2008

HÁNA, Jiří: *Na okraj teorie numismatické chronologie pro grošové období*. M&B (Mince a bankovky), roč. 2, č. 6, 2008, s. 8–13.

Publikace za rok 2009

HÁNA, Jiří: *O paralelnosti typových řad pražských grošů Jana Lucemburského a Karla IV.* M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 1, 2009, s. 38–40.

Publikace za rok 2010

HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (1). Úvod do problematiky*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 1, 2010, s. 24–27.

HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (2). Vývoj měny v grošovém období (1)*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 2, 2010, s. 24–27.

HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (3). Vývoj měny v grošovém období (2)*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 3, 2010, s. 30–33.

HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (4). Středověká zlatá měna*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 4, 2010, s. 24–27.

HÁNA, Jiří: *Neznámá účelová známka Plzeňského společenského pivovaru Prior*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 2, 2010, s. 18–19.

HÁNA, Jiří: *Mincovní technika. Mincovní stroje*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 2, 2010, s. 42–49.

HÁNA, Jiří: *Hromadný mincovní nález Kašperské Hory 12. 5. 2009*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 2, 2010, s. 58–61.

HAMPL, Pavel: *Neznámá varianta pražského groše Vladislava II. Jagellonského*. Numismatické listy, roč. 65, č. 1, 2010, s. 7–8.

HÁNA, Jiří: *Tři nepublikované varianty bílých peněz Ferdinanda I. z kutnohorské mincovny*. Numismatické listy, roč. 65, č. 2, 2010, s. 65–68.

BUDAJ, Marek – HÁNA, Jiří: *Další nepublikovaná varianta nejstaršího typu bílého peníze Ferdinanda I. Habsburského*. Numismatické listy, roč. 65, č. 3, 2010, s. 133–134.

RICHTERA, Lukáš: *Museo de la Numismática v Toluca*. M&B (Mince a bankovky), roč. 3, č. 4, 2010, s. 29–31.

RICHTERA, Lukáš: *Museo de la Numismática v Toluca*. Numismatické zprávy ČNS, roč. 1, č. 4, 2010, s. 3–5.

RICHTERA, Lukáš: *Jak (ne)čistit mince*. Úklid+čištění (B2B magazín o úklidu a pro úklid, dvouměsíčník), č. 4, 2010, s. 12.

RICHTERA, Lukáš: *Nepopsaná varianta pražského groše Ferdinanda I. s letopočtem 1542 z kutnohorské mincovny*. Numismatické listy, roč. 65, č. 2, 2010, s. 69–71.

CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš: *Pražské groše Jana Lucemburského s rubním rozdělovacím znaménkem pětilistou růžicí*. Konference Peníze v proměnách času VII. Olomouc, Czech Republic, 5.–7. dubna 2009. In: *Peníze v proměnách času VII. Středověké mincovnictví a peněžní oběh v Čechách, na Moravě a v okolních zemích*, sborník příspěvků, 128 s. Edited by Grossmannová, Dagmar – Štefan, Jan T. 1st ed. Ostrava: MARQ, Jan Štefan, 2010. s. 89–104.

Publikace za rok 2011

GREGOR, Pavel: *Variety haléřů Ludvíka Jagellonského*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 3, 2011, s. 27–33.

GREGOR, Pavel: *Variety haléřů Ludvíka Jagellonského (dokončení)*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 4, 2011, s. 30–34.

- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (5). České mincovnictví grošové doby (1)*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 1, 2011, s. 22–25.
- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (6). České mincovnictví grošové doby (2)*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 2, 2011, s. 22–25.
- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (7). Technologie výroby mince a numismatická terminologie*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 3, 2011, s. 22–25.
- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (8). Literatura k určování grošových mincí*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 4, 2011, s. 17–19.
- HÁNA, Jiří: *K „vratislavské“ provenienci bílých peněz Ferdinanda I. s tzv. „lezoucím lvíčkem“. Diskusní poznámka k možnostem využití obrazových analogií v podmínkách decentralizovaného mincovnictví*. M&B (Mince a bankovky), roč. 4, č. 1, 2011, s. 54–61.
- HÁNA, Jiří: *Dvě neznámé opisové varianty pražského groše Václava II.* Numismatické listy, roč. 66, č. 1, 2011, s. 9–12.
- HÁNA, Jiří – TOMEK, Ladislav: *Tajné značky na pražských groších Václava II.?* Numismatické listy, roč. 66, č. 3, 2011, s. 113–115.
- KUČERA, Lukáš: *Dvě dobová falza pražských grošů Karla IV. nalezená na území bývalého Litevského velkoknížectví*. Numismatické listy, roč. 66, č. 3, 2011, s. 119–122.
- HAMPL, Pavel – SMĚLÝ, Tomáš: *Několik zajímavých pražských grošů Vladislava II. Jagelonského. Poznámky k chronologii. Notes on chronology*. Numismatické listy, roč. 66, č. 3, 2011, s. 123–130.
- RICHTERA, Lukáš: *Netradiční doklad přeražby kremnického krejcaru z roku 1782*. Numismatické listy, roč. 66, č. 3, 2011, s. 131–134.
- RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – VIDEMAN, Jan – GROSSMANNOVÁ, Dagmar – KUČERA, Lukáš: *Moravské denáry fenikového typu Přemysla Otakara II. z nálezů Třebíč-Borovina (II) a jejich analýza*. Folia Numismatica, roč. 25, č. 1, 2011, s. 3–17.
- RICHTERA, Lukáš: *Obol mrtvých jako zdroj historického poznání*. Funeral Quartal (B2B magazín oboru pořebnictví, čtvrtletník), roč. 2, č. 1, 2011, s. 30–31.

Publikace za rok 2012

- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (9). Čištění, patinování a konzervace mincí*. M&B (Mince a bankovky), roč. 5, č. 1, 2012, s. 24–26.
- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (10). Kritéria pro vedení, organizaci a zpracování sbírky*. M&B (Mince a bankovky), roč. 5, č. 2, 2012, s. 24–27.
- HÁNA, Jiří: *Úvod do grošového období (11). Padělky, falza, kopie a poklady*. M&B (Mince a bankovky), roč. 5, č. 3, 2012, s. 28–30.
- CYCOŇOVÁ, Lenka: *Nepopsaná varianta pražského groše Karla IV. Denarius 2*, 2012, s. 36.
- CYCOŇOVÁ, Lenka: *Nepopsané varianty atypických pražských grošů Václava IV. Denarius 2*, 2012, s. 37–40.
- CIHLÁŘ, Jan: *Vzácná varianta pražského groše Jana Lucemburského a VI. skupina Castelinovy typologie*. Numismatické listy, roč. 67, č. 3, 2012, s. 131–134.
- RICHTERA, Lukáš – VIDEMAN, Jan: *Široké feniky z nálezů Ladná*. Folia Numismatica, roč. 26, č. 2, 2012, s. 79–116.
- RICHTERA, Lukáš – KALINA, Lukáš: *XPS analýza dobového falza uherského denáru Rudolfa II.* Folia Numismatica, roč. 26, č. 2, 2012, s. 117–125.
- RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – WASSERBAUER, Jaromír – KALINA, Lukáš: *Červené skvrny na zlatých mincích a možnost jejich alternativního šetrného čištění*. Numismatické listy, roč. 67, č. 3, 2012, s. 99–107.
- RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – ŠTÁSTKA, Václav – FOTTER, Rostislav: *Ještě k netradičnímu dokladu přeražby jednokrejcaru*. Numismatické listy, roč. 67, č. 1, 2012, s. 43–48.
- RICHTERA, Lukáš: *Nepublikovaná varianta bílého penízu Ferdinanda I. typu Va.* Numismatické listy, roč. 67, č. 1, 2012, s. 37–39.
- RICHTERA, Lukáš: *Mince v prostoru – Stereoskopické zobrazení mincí*. M&B (Mince a bankovky), roč. 5, č. 4, 2012, s. 42–47.

Publikace za rok 2013

- CYCOŇOVÁ, Lenka: *Neobvyklý nález norické mince na Strakonicku*. Denarius 3, 2013, s. 16.

- CIHLÁŘ, Jan: *Zajímavý pražský groš Václava IV. – chyborážba či nová obrazová varianta?* Denarius 3, 2013, s. 30–33.
- GREGOR, Pavel – STRMISKA, Miloš: *Další nepublikované varianty bílých peněz Ferdinanda I.* Numismatický časopis, č. 1–2, 2013, s. 12–13.
- GREGOR, Pavel: *Ke článku „Český kruhový peníz střížkem pro vídeňský feník“.* Numismatický časopis, č. 3–4, 2013, s. 10–11.
- CYCOŇOVÁ, Lenka: *Zajímavá varianta pražského groše Karla IV.* Numismatický časopis, č. 3–4, 2013, s. 9.
- CYCOŇOVÁ, Lenka: *Nepopsané varianty atypických pražských grošů Václava IV.* Numismatický časopis, č. 1–2, 2013, s. 10–11.
- KUČERA, Lukáš – CYCOŇOVÁ, Lenka: *Hromadný nález 63 pražských grošů se dvěma neobvyklými kusy.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 171–177.
- CIHLÁŘ, Jan: *Další nová opisová varianta pražského groše Václava II.* Numismatické listy, roč. 68, č. 1–2, 2013, s. 29–32.
- CIHLÁŘ, Jan: *Pražský groš Jana Lucemburského Castelin II. 4 – vzácná varianta.* Numismatické listy, roč. 68, č. 3–4, 2013, s. 126–128.
- CIHLÁŘ, Jan – JEŘÁBEK, Tomáš: *Několik nepopsaných variant pražských grošů Jana Lucemburského a IV. skupina Castelinovy typologie.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 67–87.
- CIHLÁŘ, Jan: *Anonymní dvoustranný haléř se lvem a orlicí – dosud nepublikované exempláře a nálezy.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 99–106.
- RICHTERA, Lukáš – JANKOVIČ, Peter – ŠVEC, Aleš: *Dvě dobová falza uherského denáru Matyáše Korvína H722.* Denarius, roč. 2, 2013, s. 40–47.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Nová nepublikovaná varianta atypického pražského groše Václava IV.* Numismatické listy, roč. 68, č. 3–4, 2013, s. 129–133.
- RICHTERA, Lukáš: *Neznámý typ bílého penízu Vladislava II. Jagellonského se lvem s kadeřemi.* Numismatické listy, roč. 68, č. 1–2, 2013, s. 46–55.
- SKOPAL, Ondřej – RICHTERA, Lukáš – WASSERBAUER, Jaromír: *Neznámý zlatý odražek pamětní medaile na 300. jubilejní spolkové střelby v Opavě 1893.* Numismatický časopis, č. 1–2, 2014, s. 21–23.
- RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – PENCÁK, Ivan: *Dobové falzum vídeňského tříkrajcaru Leopolda I. s leto-počtem 1670.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 2, 2013, s. 211–218.
- CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – JEŘÁBEK, Tomáš: *Dobové padělky pražských grošů Václava II.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 107–126.
- RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Dobové falzum míšeňského groše a jeho analýza.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 127–138.
- BUDAJ, Marek – RICHTERA, Lukáš – JANKOVIČ, Peter – ZMRZLÝ, Martin – ŠVEC, Aleš: *Prvé denáre Žigmunda Luxemburského a problematika falšování mincí v tomto období – EDS analýza pocínovaného dobového falza denára H 576.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 3–13.
- CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš: *Nález pražských grošů Václava IV. u Ivano-Frankivsku na Ukrajině.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 161–169.
- CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš – VIDEMAN, Jan: *K inventáři mincí moravského markraběte Jošta s korunovanými iniciálami „IO“.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 29–52.
- RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan: *Dvě zajímavé opisové varianty pražských grošů Jana Lucemburského.* Folia Numismatica, Brno: Moravské zemské muzeum, roč. 27, č. 1, 2013, s. 89–97.
- RICHTERA, Lukáš: *Jednostranná rážba groše Václava IV. a její souvislost se zhoršující se kvalitou reliéfu pražských grošů.* Folia Numismatica, Brno: Moravské zemské muzeum, roč. 27, č. 1, 2013, s. 53–66.
- GREGOR, Pavel – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Další nález peníze se lvem typu Hána paralelní řady C.* Folia Numismatica, roč. 27, č. 1, 2013, s. 139–155.
- RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Identifikace způsobů pokovení mincovních falz a možnosti jejich citlivého ošetření.* In Ochrana mincí a medailí v muzejních sbírkách. 1. vyd. MCK. Brno: Technické muzeum v Brně, 2013, s. 7–58.
- RICHTERA, Lukáš – VIDEMAN, Jan – ZMRZLÝ, Martin: *Materiálové analýzy mincí z 10. století z polohy Kostice – Zadní hrád.* Archeologické rozhledy, roč. 65, 2013, s. 872–877.
- CYCOŇOVÁ, Lenka – RICHTERA, Lukáš: *Pražské groše Jiřího z Poděbrad (1458–1471) – Rekapitulace současného stavu publikovaných znalostí o typologii těchto rážeb.* M&B (Mince a bankovky), roč. 6, č. 5, 2013, s. 42–46.

RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – MACKO, Jan: *Není všechno falzum, co se netřpytí*. Sběratelské zprávy HK, č. 136–137, 2013, s. 127–129.

Publikace za rok 2014

CYCOŇOVÁ, Lenka: *Pražské groše Vladislava II., 3 varianty typu Hásková XXIII*. Denarius 4, 2014, s. 77–78.

ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Pražský groš Vladislava II. Jagellonského se lvem s hřívou z atypicky položených měsíčků*. Numismatické listy, roč. 69, č. 3–4, 2014, s. 139–148.

RICHTERA, Lukáš: *Nedatovaný pražský groš Ferdinanda I. s atypicky provedenou korunou*. Numismatické listy, roč. 69, č. 3–4, 2014, s. 149–156.

VIDEMAN, Jan – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Denár Břetislava III. Jindřicha nalezený u Mšena*. Numismatické listy, roč. 69, č. 3–4, 2014, s. 117–132.

ČERNOHORSKÝ, Ondřej – VÍCH, David: *Tři drobné hromadné nálezy pražských grošů ze Svitavska*. Numismatický sborník, roč. 28, č. 1, 2014, s. 144–148.

ČERNOHORSKÝ, Ondřej – CIHLÁŘ, Jan: *Nález pražských grošů Jana Lucemburského na Popickém vrchu*. Folia Numismatica, roč. 28, č. 2, 2014, s. 181–189.

RICHTERA, Lukáš – GREGOR, Pavel – ZMRZLÝ, Martin: *Falza nedatovaných černých penízů Ferdinanda I. Habsburského*. Numismatické listy, roč. 69, č. 1–2, 2014, s. 63–71.

RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan – ZMRZLÝ, Martin: *Dvě neoficiální grošové ražby se jménem Karla IV*. Numismatické listy, roč. 69, č. 1–2, 2014, s. 29–40.

CIHLÁŘ, Jan – ZMRZLÝ, Martin – RICHTERA, Lukáš: *Dobové pocínované falzum parvu Václava II*. Numismatické listy, roč. 65, 2013, č. 1–2, 2014, s. 24–28.

RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – MAREK, Jan – BORŮVKA, Milan – MÁŠILKO, Jiří – MAŽÍK, Michal: *Falza rakousko-uherských zlatníků*. Folia Numismatica, roč. 28, č. 2, 2014, s. 191–221.

CIHLÁŘ, Jan – ZMRZLÝ, Martin – RICHTERA, Lukáš – MACKO, Jan: *Zajímavý pražský groš se jménem Václava IV*. Folia Numismatica, roč. 28, č. 1, 2014, s. 99–105.

BUDAJ, Marek – RICHTERA, Lukáš – JANKOVIČ, Peter – ZMRZLÝ, Martin – MÁŠILKO, Jiří: *Dobové falzum uhorského anonymního denára typu Huszár 167*. Denarius 4, 2014, s. 46–58.

CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš: *Nález pražských grošů Václava II. a Jana Lucemburského u zaniklé středověké vsi Komorsko, k. ú. Čenkov (okr. Příbram)*. Numismatický sborník, roč. 28, č. 1, 2014, s. 137–141.

RICHTERA, Lukáš – MAREK, Jan: *Nebezpečný padělek lichtenštejnské pětikoruny s letopočtem 1904*. Numismatický časopis, č. 3–4, 2014, s. 21–23.

JEŘÁBEK, Tomáš – CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš: *Tři neznámé opisové varianty pražského groše Václava II. s variantou litery M*. Numismatický časopis, č. 3–4, 2014, s. 11–13.

ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Dva depoty středověkých mincí ze Šanova nad Jevišovkou (okr. Znojmo)*. Numismatický sborník, roč. 28, č. 2, 2014, s. 276–284.

ČERNOHORSKÝ, Ondřej – SCHNEIDER, Petr: *Nález fragmentu „měděného“ brakteátu u Nových Kopist (okr. Liptoměřice)*. Numismatický sborník, roč. 28, č. 2, 2014, s. 272–275.

SKOPAL, Ondřej – RICHTERA, Lukáš – WASSERBAUER, Jaromír: *Neznámý zlatý odražek pamětní medaile na 300. jubilejní spolkové střelby v Opavě 1893*. Numismatický časopis, č. 1–2, 2014, s. 21–23.

Publikace za rok 2015

CIHLÁŘ, Jan – VAŇOUCH, Miloš: *Kutnohorský pražský groš Ludvíka I. Jagellonského s novou opisovou variantou reversu*. Numismatický časopis, č. 3–4, 2015, s. 16–17.

CIHLÁŘ, Jan: *Recenze: Typologie a chronologie pražských grošů Karla IV. (1346–1378) (Václav Pinta)*. Folia Numismatica, roč. 29, č. 2, 2015, s. 75–76.

CIHLÁŘ, Jan – SMĚLÝ, Tomáš: *Nález pražských grošů Václava II. z k. ú. Mlýnec (okr. Jičín) a Rožďalovice-Podolí (okr. Nymburk)*. Numismatický sborník, roč. 29, č. 1, 2015, s. 101–105.

GREGOR, Pavel: *Haléře Ludvíka Jagellonského – Nové varianty*. Numismatický časopis, č. 1–2, 2015, s. 12–15.

RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan – MAŽÍK, Michal: *Falzum kremnického dukátu Ladislava Pohrobka*. Folia Numismatica, roč. 29, č. 1, 2015, s. 37–44.

RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan – MAŽÍK, Michal: *Zlomek dobového falza pražského groše Václava II*. Folia Numismatica, roč. 29, č. 2, 2015, s. 159–164.

RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *4.7.6 Exkurs: Materialanalyse der Münze aus dem 10. Jh. von Kostice-“Zadní hrád“*. In: An Thaya und Notte im Mittelalter (Vergleichende archäologische Untersuchungen zu

- Sozial- und Siedlungsstrukturen im westslawischen Raum (6. bis 13. Jahrhundert). Studien zur Archäologie Europas 25. Edited by Biermann, Felix, Macháček, Jiří, Schopper, Franz. Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH: Bonn, 2015. s. 162–165.
- FOJTÍK, Pavel – VIDEMAN, Jan – RICHTERA, Lukáš – MAŽÍK, Michal – ZMRZLÝ, Martin: *Dva mincovní nálezy z konce 10. století z Držovic (okr. Prostějov)*. Numismatický sborník, roč. 29, č. 2, 2015, s. 149–169.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – UHLÍŘ, Josef – VÍCH, David: *Nález mincovního etalonu z Jevíčka (okr. Svitavy)*. Numismatický sborník, roč. 29, č. 1, 2015, s. 109–114.
- BUDAJ, Marek – RICHTERA, Lukáš – JANKOVIČ, Peter – MACKO, Ján – MAŽÍK, Michal: *Dve dobové falzá uhorského denára Štefana V. typu Huszár 343*. Denarius 5, 2015, s. 33–40.
- LANGR, Josef – RICHTERA, Lukáš – MAŽÍK, Michal: *Problematika justování a falšování mincí v habsburské monarchii na přelomu 18. a 19. století*. Numismatické listy, roč. 70, č. 3–4, 2015, s. 153–162.
- CYCHOŇOVÁ, Lenka – RICHTERA, Lukáš: *Nové typologické řazení pražských grošů Jiřího z Poděbrad (1458–1471)*. Numismatické listy, roč. 70, č. 3–4, 2015, s. 114–131.
- KREMLA, Josef – RICHTERA, Lukáš – MAŽÍK, Michal: *Dodatečně upravená replika výtěžkového kutnohorského dvouzlatníku 1887*. Numismatické listy, roč. 70, č. 1–2, 2015, s. 83–93.
- LANGR, Josef – RICHTERA, Lukáš: *K mincovnictví císaře a krále Františka II./I. (1792–1835)*. Numismatické listy, roč. 70, č. 1–2, 2015, s. 62–82.
- RICHTERA, Lukáš – GREGOR, Pavel – ZMRZLÝ, Martin: *Analýza dobových falz vídeňských feniků*. Slovenská numizmatika, roč. 20, 2015, s. 75–88.
- ŠVEC, Aleš – RICHTERA, Lukáš: *Zaujímavý saracénsky denár Ľudovíta I. a možnosti jeho interpretácie na podklade materiálových analýz*. Slovenská numizmatika, roč. 20, 2015, s. 131–139.
- BUDAJ, Marek – GREGOR, Pavel: *Uhorský obolus Ľudovíta I. s martelovským znakom*. Denarius 5, 2015, s. 41–43.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Nález denáru Přemysla Otakara I. v okolí Duchcova (okr. Teplice)*. Numismatický sborník, roč. 29, č. 2, 2015, s. 98–101.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – NÁDVORNÍK, Petr: *Nález pěti pražských grošů Jana Lucemburského u Vojtěchova (okr. Chrudim)*. Numismatický sborník, roč. 29, č. 1, 2015, s. 105–108.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Pražský groš Jana Lucemburského z Rabsztyna (Polsko)*. Numismatický sborník, roč. 29, č. 1, 2015, s. 128–130.
- LAPČÍK, Libor: *Další opisová varianta pražského groše Václava II.* Numismatické listy, roč. 70, č. 3–4, 2015, s. 111–113.

Publikace za rok 2016

- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Nález mincí z Radče. Poznámky k typologii bílých peněz Vladislava II. Jagellonského (Vojtěch Brádle)*. Folia Numismatica, roč. 30, č. 1, 2016, s. 73–74.
- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Měnová politika na Moravě za vlády Leopolda I. a jeho synů (1657–1740) (Dagmar Grossmannová)*. Folia Numismatica, roč. 30, č. 2, 2016, s. 159–160.
- CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – MAŽÍK, Michal: *Atypický pražský groš se jménem Jana Lucemburského*. Folia Numismatica, roč. 30, č. 1, 2016, s. 35–43.
- RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan – SMĚLÝ, Tomáš: *Dvě nepopsané varianty nedatovaných pražských grošů Ferdinanda I.* Numismatický časopis, č. 3–4, 2016, s. 14–17.
- GREGOR, Pavel: *Pokus o přiřazení penízku se lvem typ Hána paralelní řada C*. Numismatický časopis, č. 3–4, 2016, s. 10–13.
- NOVÁK, Vlastimil – VIDEMAN, Jan – KOUŘIL, Pavel – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Depot mincí a zlomkového stříbra z konce 10. století nalezený v Kojetíně-Popůvkách / Hacksilver hoard dating back to the end of the 10th century and found in Kojetín-Popůvky, Czech Republic*. Monumenta numismatica 3. Praha: Filozofický ústav AV ČR, v. v. i., 2016. 208 s.
- CIHLÁŘ, Jan – HRABÁNKOVÁ, Světlana – MAŠEK, Michal – PAŘEZ, Jan – PETRÁŇ, Zdeněk: *Štětcem, perem, razidlem. Rukopisy, dokumenty a mince z období vlády českých Lucemburků. Katalog výstavy u příležitosti 700. výročí narození císaře Karla IV.* Praha. Královská kanonie premonstrátů na Strahově, 2016.
- CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš – MAŽÍK, Michal: *Korvínovy penízy s polceným uhersko-českým znakem a jejich dobová falza – materiálové analýzy*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 3–16.
- CIHLÁŘ, Jan – ČERNOHORSKÝ, Ondřej – RICHTERA, Lukáš: *Pražské groše Vladislava II. Jagellonského s rozšířenou titulaturou*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 28–46.

- CIHLÁŘ, Jan – ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Pražské groše Vladislava II. Jagellonského se lvem s opačně orientovanými měšičky v hřívě*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 50–57.
- CIHLÁŘ, Jan: *Nová varianta lva na kolcích z dílny Blažka Drába – typ Hásková XII*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 58–61.
- CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš – GREGOR, Pavel: *Diepholzské ražby napodobující české bílé peníze se lvem a jejich materiálové analýzy*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 119–130.
- RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan: *O chybných opisech na pražských groších a pražské groše Vladislava II. Jagellonského s chyborážbou GRATA*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 62–68.
- RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan: *Dobová falza pražských grošů Vladislava II. Jagellonského*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 74–84.
- RICHTERA, Lukáš: *Problematika opisových chyborážeb jednostranných bílých peněz Vladislava II. Jagellonského a chyborážba WLDISLAVS*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 85–91.
- RICHTERA, Lukáš – CIHLÁŘ, Jan: *Dobová falza černých peněz z období vlády Jagellonců*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 111–118.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Příspěvek k typologii a chronologii pražských grošů Vladislava II. Jagellonského z let 1471–1494*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 17–27.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Dvě nepopsané chyborážby na pražských groších Vladislava II. Jagellonského – typ Hásková XI*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 47–49.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Písmo jako pomůcka při stanovení relativní chronologie bílých peněz Vladislava II. Jagellonského*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 92–110.
- JEŘÁBEK, Tomáš – KUČERA, Lukáš: *Tři neznámé varianty pražského groše Vladislava II. Jagellonského*. Numismatický sborník, roč. 30, č. 1, 2016, s. 69–73.
- LANGR, Josef – RICHTERA, Lukáš: *Uherské dvacetikrejčary rakouského císaře Františka I.* Numismatické listy, roč. 71, č. 3–4, 2016, s. 164–168.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – CIHLÁŘ, Jan – RICHTERA, Lukáš: *Zpráva o nálezu depotu dobových falz parvů Václava II. v Knínicích a jeho zařazení do regionálně historického kontextu*. Ústecký sborník historický, č. 1, 2016, s. 69–78.

Publikace za rok 2017

- KUČERA, Lukáš – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – JAROŠOVÁ, Monika – KUČEROVÁ, Pavla – BEDNÁŘ, Petr: *Determination of medieval coins fineness – methods evaluation in a case study of medieval pfennig*. Archaeometry, 60 (2), 2018, s. 325–341.
- RICHTERA, Lukáš – GREGOR, Pavel: *Falzum batzenu města Isny s letopočtem 1530*. Numismatický časopis, č. 3–4, 2017, s. 11–14.
- RICHTERA, Lukáš: *Experimentální důkaz využitelnosti alternativního způsobu pokovování měděných dobových falz pomocí rtuti*. Numismatické listy, roč. 72, 2017, s. 92–96.
- HRADIL, Filip – PROCHÁZKA, Vít – RICHTERA, Lukáš: *Olomoucká medaile k předání vlády Františku Josefovi I. roku 1848: několik poznámek k současnému stavu zlatého odražku*. Numismatické listy, roč. 72, 2017, s. 171–183.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Příspěvek k typologii pražských grošů Vladislava II. Jagellonského – typ Hásková XIX*. Numismatický sborník, roč. 31, č. 1, 2017, s. 59–63.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – HAVRLANT, Jaroslav – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin: *Dvě středověká falza z nálezů u Loun*. Numismatický sborník, roč. 31, č. 1, 2017, s. 124–134.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – HAVRLANT, Jaroslav – RICHTERA, Lukáš: *Nález pražského groše Vladislava II. Jagellonského na k. ú. Markvarec u Hřivic (okr. Louny)*. Numismatický sborník, roč. 31, č. 1, 2017, s. 136–142.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – GONDA, Radim: *Nález dvou haléřů Ludvíka Jagellonského u Bílého Kamene (okr. Jihlava)*. Numismatický sborník, roč. 31, č. 1, 2017, s. 142–145.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – GONDA, Radim: *Nález pražského groše Vladislava II. Jagellonského u Rantířova (okr. Jihlava)*. Numismatický sborník, roč. 31, č. 1, 2017, s. 146–148.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Příspěvek k mincovní činnosti v Kutné Hoře v letech 1419–1421 v kontextu nálezů zajímavého pražského groše s titulaturou Václava IV. Lucemburského*. Numismatické listy, roč. 72, 2017, s. 48–53.

- CIHLÁŘ, Jan: *K nejstarším českým početním penězům*. In: Smíšek, Kamil. *České, moravské a slezské mince 10.–20. století. Národní muzeum – Chaurova sbírka IX.1. Vládní a soukromé početní peníze (14.–17. století)*. Národní muzeum, Praha, 2017, s. 21–24.
- KUČERA, Lukáš – RICHTERA, Lukáš – ZMRZLÝ, Martin – JAROŠOVÁ, Monika – KUČEROVÁ, Pavla – BEDNÁŘ, Petr: *Problematika stanovení ryzosti středověkých mincí a porovnání běžně používaných technik*. *Folia Numismatica*, roč. 31, č. 2, 2017, s. 3–16.
- KUČA, Martin – VIDEMAN, Jan: *Denáry Konráda I. Brněnského nalezené v Kralicích nad Oslavou (okr. Třebíč)*. *Numismatický sborník*, roč. 31, č. 2, 2017, s. 290–293.
- VIDEMAN, Jan: *K postavení tzv. imitativních ražeb v počátcích českého (a moravského) mincovnictví v 10. století*. *Numismatické listy*, roč. 72, č. 1–2, 2017, s. 10–25.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – PROSTINÁKOVÁ, Lucie: *Depot pražských grošů Václava II. a Jana Lucemburského z Fojtovic (okr. Teplice)*. *Numismatický sborník*, roč. 31, č. 2, 2017, s. 298–304.
- CIHLÁŘ, Jan – VÍCH, David: *Drobný hromadný nález pražských grošů z Jevíčka, k. ú. Jevíčko-Předměstí (okr. Svítavy)*. *Numismatický sborník*, roč. 31, č. 2, 2017, s. 305–307.
- RICHTERA, Lukáš – KULHÁNEK, Radim: *Nález pražského groše Ludvíka Jagellonského u Volyně (okr. Strakonice)*. *Numismatický sborník*, roč. 31, č. 2, 2017, s. 308–312.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Nález depotu mincí ze Šanova nad Jevišovkou (okr. Znojmo)*. *Numismatický sborník*, roč. 31, č. 2, 2017, s. 313–319.

Publikace za rok 2018

- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – GONDA, Radim: *Nález šesti pražských grošů u Popic a Vysoké (okr. Jihlava)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 41–48.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – GONDA, Radim: *Nález dvou pražských grošů u Kozlů (okr. Havlíčkův Brod)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 49–53.
- MILITKÝ, Jiří – ČERNOHORSKÝ, Ondřej – VÍCH, David: *Raně novověký depot mincí z Pchůvek (okr. Ústí nad Orlicí)*. *Numismatický sborník*, roč. 32, č. 2, 2018, s. 155–252.
- CYCOŇOVÁ, Lenka: *Vzácný atypický groš Václava IV. Denarius 7*, 2018, s. 107–109.
- GREGOR, Pavel – BAJNOK, Peter: *Malé zamyšlení nad tzv. rožmberským beischlagem. Denarius 7*, 2014, s. 114–117.
- GREGOR, Pavel: *Tlustý kruhový peníz se lvem*. *Numismatické listy*, roč. 73, č. 1–2, 2018, s. 91–96.
- RICHTERA, Lukáš – STRZOLKA, Richard: *Nebezpečná novodobá falza a repliky těšínských haléřů*. *Numismatický časopis*, č. 5–6, 2018, s. 6–9.
- RICHTERA, Lukáš – VIDEMAN, Jan: *Nález denáru typu VP 236 v Oslavanech (okr. Brno-venkov)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 31–40.
- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Denáry a brakteáty na Moravě ve 2. polovině 13. století (Dagmar Grossmannová)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 71–72.
- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Středověký depot z Radíkovic. Platidla 13. století (Vojtěch Brádle, Radek Bláha a Jan Skala)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 73–74.
- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Numismatica Centroeuroepaea III. 17. – 20. 9. 2018 Kladská Bystřice (Polsko)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 2, 2018, s. 175–177.
- CIHLÁŘ, Jan – VÍCH, David: *Vrcholně středověké a novověké mince z okolí zaniklých cest u Křenova (okr. Svítavy)*. *Numismatický sborník*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 80–85.
- KUČA, Martin – VIDEMAN, Jan: *Depot mincí z konce 16. století z Kralic nad Oslavou (okr. Třebíč)*. *Numismatický sborník*, roč. 32, č. 1, 2018, s. 118–122.
- RICHTERA, Lukáš – GROSSMANNOVÁ, Dagmar – DOBROVOLNÝ, Petr: *Nález mincí ve Žďánickém lese nedaleko obce Bošovice (okr. Vyškov) uložených ve 2. polovině 17. století*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 2, 2018, s. 145–156.
- RICHTERA, Lukáš – BŘEZINA, Matěj: *Okrojené falsum pražského groše Ferdinanda I. a problematika okrajování pražských grošů*. *Numismatické listy*, roč. 73, č. 3–4, 2018, s. 156–173.
- CIHLÁŘ, Jan: *Recenze: České, moravské a slezské mince 10.–20. století. Národní muzeum – Chaurova sbírka. Sv. IX. 1. Vládní a soukromé početní peníze (14.–17. století)*. *Folia Numismatica*, roč. 32, č. 2, 2018, s. 179–180.

Publikace za rok 2019

- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – VIDEMAN, Jan: *České dukáty Vladislava II. Jagellonského (1471–1516) a Ludvíka Jagellonského (1516–1526)*. Numismatický sborník, roč. 33, č. 1, 2019, s. 3–70.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Nález denáru Vladislava II. u vsi Hrdly (okr. Litoměřice)*. Numismatický sborník, roč. 33, č. 2, 2019, s. 231–232.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – DASHUTIN, Alexander: *Nálezy pražských grošů na Ukrajině*. Numismatický sborník, roč. 33, č. 2, 2019, s. 188–201.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej – KRÁL, Martin: *Nález dutého halře Karla IV. z Mravína (okr. Chrudim)*. Numismatický sborník, roč. 33, č. 2, 2019, s. 237–241.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Dva nálezy dobových falz parvů Václava II. v Krušných horách - Knínice (okr. Ústí nad Labem) a Běhánky (okr. Teplice)*. Numismatický sborník, roč. 33, č. 2, 2019, s. 180–187.
- MAŠEK, Michal – VIDEMAN, Jan: *12. Mincovní reforma Břetislava I. - byla, či nebyla?* In: Příběhy starých mincí. Ke 100. výročí založení České numismatické společnosti. Edited by Mašek, Michal, Petrůň, Zdeněk, Lutovský, Michal. Česká numismatická společnost a Nakladatelství Lidové noviny: Praha, 2019. s. 97–109.
- VIDEMAN, Jan: *28. Tři moravsko-česká zastavení*. In: Příběhy starých mincí. Ke 100. výročí založení České numismatické společnosti. Edited by Mašek, Michal, Petrůň, Zdeněk, Lutovský, Michal. Česká numismatická společnost a Nakladatelství Lidové noviny: Praha, 2019. s. 272–277.
- VIDEMAN, Jan – VRÁNA, David: *Neznámý denár českého knížete Konráda II. Oty s motivem dvojice ryb z Čechelic (okr. Mělník)*. Numismatický sborník, roč. 33, 159–164.
- MYŠÁK, Miroslav – VIDEMAN, Jan: *Mincovníctví Karla z Lichtensteinu-Castelcornu*. In: Karel z Lichtensteinu-Castelcornu (1624–1695): olomoucký biskup a kníže střední Evropy / Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2019 s. 125–138.
- GREGOR, Pavel – RICHTERA, Lukáš: *Kutnohorské halře Ferdinanda I.* Folia Numismatica, roč. 33, č. 1, 2019, s. 3–42.
- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Levínská Olešnice. Nález mincí ze 13. století (Petr Schneider)*. Folia Numismatica, roč. 33, č. 1–2, 2019, s. 91–92.
- RICHTERA, Lukáš: *33. O falšování mincí na našem území*. In: Příběhy starých mincí. Ke 100. výročí založení České numismatické společnosti. Edited by Mašek, Michal, Petrůň, Zdeněk, Lutovský, Michal. Česká numismatická společnost a Nakladatelství Lidové noviny: Praha, 2019, s. 299–328.

Publikace za rok 2020

- GREGOR, Pavel – HÁNA, Jiří: *Typologie českých kruhových peněz se lvem a halěří s korunou*. Česká numismatická společnost, z. s. pobočka Pražské groše: Plzeň, 2020. 112 s.
- CIHLÁŘ, Jan: *Příběh pražského groše. Stručný přehled historie a mincovnictví zemí Koruny české v době grošové (1300–1547)*. Nakladatelství Lidové noviny: Praha, 2020. 172 s.
- ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *Depot pražských grošů z Kobeřic u Brna (okr. Vyškov)*. Folia Numismatica, roč. 34, č. 1–2, 2020, s. 103–110.
- VIDEMAN, Jan – VÍCH, David: *Nález dvou mincí denárového období od Jevička na Malé Hané*. Denarius 8, 2020, s. 56–58.
- VIDEMAN, Jan: *Neznámý denár Boleslava III. ze Starého Plzeňce (okr. Plzeň-město)*. Numismatický sborník, roč. 34, č. 1, 14–16.
- POPELKA, Miroslav – VIDEMAN, Jan: *Depot pražských grošů a parvů ze Ptení (okr. Prostějov). Příspěvek k poznání drobné mince Jana Lucemburského a Karla IV.* Numismatický sborník, roč. 34, č. 1, s. 66–75.
- GREGOR, Pavel: *Uherské napodobeniny vídeňských feniků*. Denarius 8, 2020, s. 60–66.
- BRÁDLE, Vojtěch – GREGOR, Pavel: *Nález mincí z katastrálního území Horka u Chrudimi (okr. Chrudim)*. Numismatický sborník, roč. 34, č. 1, s. 76–89.
- RICHTERA, Lukáš: *Změna ve složení povrchové vrstvy dvacetikorunových mincí ražených od roku 2012*. Numismatický časopis, č. 3–4, 2020, s. 28–31.
- RICHTERA, Lukáš: *Recenze: Příběhy starých mincí. Ke 100. výročí založení České numismatické společnosti (Edited by Mašek, Michal, Petrůň, Zdeněk, Lutovský, Michal)*. Folia Numismatica, roč. 34, č. 1–2, 2020, s. 137–138.

Publikace za rok 2021

KUČERA, Lukáš – ROZSYPAL, Jan – BEDNÁŘ, Petr – BŘEZINA, Matěj – KALINA, Lukáš – BEZDIČKA, Petr – MAŠLÁŇ, Miroslav – RICHTERA, Lukáš: „Gold corrosion“: An alternative source of red stains on gold coins. *Materialia* 15, 2021, 101025.

ČERNOHORSKÝ, Ondřej: *11 let existence pobočky ČNS, z. s. Pražské groše a její přínos v numismatickém bádání*. *Numismatický časopis*, č. 1–2, 2021, s. 27–30.

MAŠEK, Michal – CIHLÁŘ, Jan – KAPLANOVI: *Mince z věže zámku Nemilkov*. *Numismatický časopis*, č. 1–2, 2021, s. 14–15.

BÁRTA, Petr – CIHLÁŘ, Jan – VIDEMAN, Jan: *Pražské groše Ladislava Pohrobka (1453-1457) Prager Groschen von Ladislaus Posthumus (1453-1457)*. *Numismatický časopis*, č. 5–6, 2021, s. 9–18.

CIHLÁŘ, Jan: *Zprávy: 4. letní škola numismatiky Olomouc 27. – 29. 8. 2021*. *Numismatický časopis*, č. 5–6, 2021, s. 36.

LUKAS, Jiří – VIDEMAN, Jan: *Počátky českého mincovnictví / The Beginnings of the Bohemian Coinage*. *Monumenta numismatica* 5. Praha: Filozofický ústav AV ČR, v. v. i., 2021. 335 s.

RICHTERA, Lukáš – VIDEMAN, Jan: *Moravský denár (dříve uváděný jako brakteát) Cach 962 s motivem převzatým z uherského denáru Huszár 264*. *Folia Numismatica*, roč. 35, č. 1, 2021, s. 3–19.

ČNS, pobočka v Příboře

Zdeněk KLIMOVÍČ

NL 74, 2019, s. 219–220

Tento příspěvek je věnován všem, kteří se podíleli na práci naší pobočky, a všem, kteří se v průběhu 64leté existence naší pobočky zasloužili o rozvoj numismatiky v našem regionu.

Numismatická společnost byla v Příboře založena 20. května 1956. Dle prezenční listiny, kterou mám ve své sbírce, založilo numismatický kroužek pět členů a prvním předsedou se stal Čeněk Štěpán. Ustavující schůzi byli přítomni i dva hosté. Bohužel, dokumentace, která je k dispozici, je chatrná. Dochoval se pouze soubor se starým účetnictvím určeným ke skartaci. Archiv pobočky bohužel neexistuje.

V průběhu času se mi naštěstí podařilo získat z pozůstalosti po prvním předsedovi p. Štěpánovi krabici s několika dokumenty. Byla nalezena novým majitelem, který dům z pozůstalosti po něm koupil a který mi ji naštěstí nabídl. Jen náhodou tak neskončila ve sběru. Moc použitelného v ní bohužel nebylo, ale i tak jsem byl rád, že jsem ji získal.

Již v prvním roce své činnosti navazuje příborský kroužek spolupráci s opavským numismatickým kroužkem, který byl založen v roce 1948. Ten již dosahoval určitých úspěchů ve své činnosti včetně vydávání časopisu *Slezský numismatik* (v letech 1955–1971). Na popud opavského kroužku se od roku 1956 se začala uskutečňovat *Setkání numismatiků Slezska a severovýchodní Moravy*, od roku 1958 to byly *Sjezdy numismatiků*, od roku 1960 sjezdy *Numismatické dny Slezska a severovýchodní Moravy*. Na těchto akcích se místem konání podílela nejen Opava, ale i další numismatické kroužky, a to v Příboře (1962), Kopřivnici, Ostravě a Olomouci.

Numismatický kroužek v Příboře byl od roku 1956 hned po svém založení aktivně zapojen jako numismatický odbor při Domu kultury ROH v Příboře jako organizace se zaměřením na sbírání mincí, medailí a poznávání historie. V letech 1981 až 1982 měl příborský kroužek patronát nad nově založeným numismatickým kroužkem při Dole Staříč, kroužek bohužel brzo zanikl. Od roku 1982 příborský numismatický kroužek spolupracoval také s vlastivědným kroužkem v Příboře.

V roce 1982 přechází pod ČNS a stává se její součástí. Za dobu své existence se může pobočka pochlubit uspořádáním několika výstav, drobnou aukční činností, mnohými přednáškami a také vydáním několika ražeb a mnohými zájezdy.

* Zdeněk KLIMOVÍČ, kennygeys@centrum.cz.

Předsedové pobočky:

Čeněk Štěpán	1956–1984
Ivan Teichmann	1985–1994
Zdeněk Klimovič	1995–2020

Závěrem musím s politováním oznámit, že pobočka v letošním roce k 31. prosinci 2020 končí se svou činností. Důvody k tomuto rozhodnutí zde nebudu rozvádět, bylo by to na několik stran. Dovolím si snad jen jedno drobné povzdechnutí, že jednou všechno musí skončit, obzvláště pokud se o pobočku dlouhodobě stará jediná osoba.

ČNS, pobočka v Příbrami

Antonín FOUKAL

NĚ 74, 2019, s. 221–222

Příbramská pobočka vznikla na ustavující schůzi dne 14. října 1966 za účasti pěti zakládajících členů. Prvním předsedou byl zvolen Lumír Češka. V následujících dnech a týdnech postupně přibývali další členové. Koncem roku 1967 bylo členy 13 numismatiků a dvě organizace – Okresní muzeum a Okresní a městský archiv v Příbrami. Od roku 1967 konala pobočka 2x měsíčně schůze a debatní večery. Začalo též pořádání členských aukcí.

První větší aukci v okresním městě uspořádala pobočka z přebytků svých členů (mincí, medailí a plaket) 3. prosince 1967, a to v restauraci Sebastopol (Sabák), která byla dlouhá leta místem schůzek a aukcí. Pobočka vyvíjela i dobrou informační činnost v okresním tisku a občas i v krajském tisku – v časopise *Svoboda*.

V roce 1968 uspořádala 2. aukci na jaře a 3. aukci na podzim roku 1968. Byla založena pobočková knihovna numismatické literatury. Na schůzkách přednášeli i zkušení numismatici. První přednášku v roce 1969 měl ing. Polívka z Prahy, dlouholetý předseda ČNS. Pobočka se postupně rozrůstala, pravidelně organizovala a konala aukce numismatického materiálu, a to 2x ročně v objemu 500–600 položek, uvedených v cyklostylovaných katalogích.

Koncem roku 1971 měla pobočka 34 členů. V tomto roce měla celá ČNS kolem 2300 členů. Pravidelné aukce byly nově konány v kulturním domě v Příbrami. Nákupem dvou kusů upomínkových žetonů pobočky ČNS v Hradci Králové bylo zahájeno budování sbírky regionálních ražeb a ražeb ostatních poboček ČNS. Za rok 1972 bylo organizováno 28 schůzek spojených s drobnými aukcemi, informacemi z numismatického tisku a literatury. Předneseno bylo devět přednášek a referátů. Celkem se schůzek zúčastnilo 446 členů a 47 hostů. Při 11. členské aukci numismatického materiálu, konané dne 26. listopadu 1972, bylo změněno místo konaných aukcí, a to opět na restauraci Spartak (dříve Sebastopol-Sabák). Aukce se mimo místních zúčastnilo 78 členů ze 17 poboček ČNS.

V rámci symposia Hornická Příbram, pořádaného GŘ Uranových dolů, byla pobočkou uspořádána již 3. výstavka mincí ražených pražskou mincovnou od denárových ražeb po ražby k uzavření mincovny roku 1857.

Rok 1975 byl rokem vydání první medaile pobočky ČNS v Příbrami, vydané ke 100. výročí dosažení kolmé hloubky 1000 metrů na dole Vojtěch. Medaile o hmotnosti a velikosti příbramského zlatníku, jejíž jedna strana je kopií tohoto originálního zlatníku z doby císaře Františka Josefa I., byla ražena v počtu 1100 kusů státní mincovnou v Kremnici. Ohromný úspěch vydání této pamětní medaile inicioval

* Antonín FOUKAL, Antonin.Foukal@seznam.cz.

vydání druhé medaile pobočky, spojené s výročím 760 let města Příbrami a 10 let trvání pobočky ČNS v Příbrami. Hlavním obrazovým motivem byla oslava práce horníka a hornictví, které bylo pro Příbram typické.

V následujících letech se rozvíjela publikační činnost pobočky, konání numismatických aukcí, vydávání medailí pobočky nebo medailí s její účastí pro Muzeum Příbram, Okresní ústav národního zdraví či město Příbram. Do roku 1992, kdy měla pobočka 96 členů, bylo vydáno osm pobočkových medailí.

Do roku 1996 řídil činnost pobočky Příbram první zvolený předseda – Lumír Češka. Celých 30 let!! O uvolnění z této funkce požádal na výborové schůzi 10. prosince 1996 s tím, že zůstane čestným předsedou.

Výroční členská schůze dne 4. února 1997 zvolila nový výbor, v němž se stal předsedou Josef Dušek. Dne 8. března se konala v sále příbramské sokolovny 40. velká aukce numismatického materiálu. Měla 832 položek uvedených v hezkém nabídkovém katalogu. V tomto roce se pak konalo 21 členských schůzek s 10 přednáškami. Byla vydána desátá medaile pobočky, a to k miléniu mučednické smrti svatého Vojtěcha. Medaili s číslem 100/200 obdržel papež Jan Pavel II. při své návštěvě v České republice.

Pod novým výborem za předsednictví Josefa Duška dochází k intenzivnějšímu vydávání medailí jak k výročí příjezdu prvního vlaku do Příbrami, tak k výročím podobných tratí příbramského regionu, blatenské lokálky, tratě Lochovice-Zadní Třeň apod. Od roku 2002 jsou vydávány krásné medaile z řady Historie příbramského hornictví. Medaile o velikosti 50 mm byly vydávány v omezeném počtu ze stříbra a dále z mědi – celkem 21 medailí. Z toho 10 medailí šachet Uranových dolů, 10 medailí šachet Rudných dolů a jedné závěrečné (60 mm). Na vydání medailí se největší měrou podílel člen výboru Ján Chvalník.

Bohužel počet členů pobočky pomalu klesal, v současné době má 48 členů. Pravidelně pořádané aukce dosáhly počtu 71. Pobočka také spolupracovala na zajišťování a vydávání medailí různých spolků příbramského regionu, například spolků dobrovolných hasičů z okolních vesnic a podobně.

Jako u jiných poboček, také u příbramské se projevuje nedostatek nových mladých členů, ochotných podílet se na práci pobočky. Pravidelné schůzky jsou organizovány 2x měsíčně a na březen 2022 je připravována 72. aukce. Trvale jsou zajišťovány pamětní mince za všech kovů, roční sady a členové jsou průběžně informováni o akcích ostatních poboček a činnosti ústředí ČNS.

● 1: Příbram UD Kamenná, bronz, 60 mm, Závěrečná medaile Historie příbramského hornictví.

ČNS, pobočka v Táboře

Dalibor ZÁSMĚTA

NL 74, 2019, s. 223–224

Historie pobočky ČNS v Táboře patří mezi snad mezi nejdelší v rámci republiky. Jistěže jednotlivci sbírali mince už před tímto datem, ale v Táboře byl už v roce 1936 ustaven odbor Numismatické společnosti československé v čele s dr. F. Kroupou, ředitelem muzea, a V. Javůrkem, bankovním ředitelem. Za tento počín byl „kroužek“ vyzdvižen v 12. čísle *Numismatických zpráv* z roku 1936. Měl devět členů a jeho prvním a později dlouholetým předsedou se stal pan Pankrác Zajíček.

Dnešní senioři s nostalgií vzpomínají na setkání s tímto bělovlasým pánem, který je jako začínající elévy zasvěcoval do prvých tajů numismatiky. Z těchto setkání nikdo neodcházel s prázdnou a „drobné“ pozornosti nebyly pouze běžné oběhové mince. Pan Zajíček byl také filatelistický odborník, o čemž svědčí dnes už vydražené četné medaile z filatelistických výstav.

Numismatický kroužek byl již ve svých počátcích velmi aktivní a hlavně díky svému předsedovi uspořádal 16. a 17. května 1937 v budově tábořské reálky numismatickou a filatelistickou výstavu, která se setkala s velkým ohlasem veřejnosti. Byla zde také velmi bohatá ukázka numismatické literatury.

V době Protektorátu Čechy a Morava byla činnost zastavena a až 20. listopadu 1960 byl založen Numismatický kroužek při tábořském muzeu s devíti členy. Příští rok uspořádal kroužek další výstavu v prostorách muzea v Táboře. Po ní následovala výstava *Velké postavy busitských dějin na medailích a plaketách*. Vystavené exponáty byly později věnovány Vlastivědnému muzeu. Spolupráce s tábořským muzeem pokračovala i v dalších letech, kdy jsme mohli v jeho prostorách mimo jiné pořádat schůzky, a trvá až do současné doby, kdy naši členové pomáhají zpracovávat numismatické sbírky muzea.

Oficiálně byla činnost pobočky obnovena v roce 1973. Historicky první aukce byla uspořádána 12. března 1977. Útloučký nabídkový seznam obsahoval 554 položek z přebytků čtyř členů pobočky. V půlročních termínech následovaly aukce další, až po tu letošní 86., bohužel zastavenou koronavirem.

Rok 1989 se k nám nezachoval vlídně. Prakticky došlo k destrukci činnosti pobočky. Museli jsme opustit klubovnu, kde jsme se každých čtrnáct dní scházeli, přestaly drobné aukce, museli jsme prodat trezor, bohatou literaturu uložit do krabic a hledat pro ně uskladnění. Přestaly pravidelné schůzky, začalo se měnit složení pobočky. V roce 1986 jsme evidovali 77 členů. Tento stav začal klesat až na dnešních 30 členů, většinou důchodců, kteří nás „reprezentují“ ve

* Dalibor ZÁSMĚTA, dalibzas@cbox.cz.

12 obcích v pěti okresech – už jen tento fakt je jednou z překážek pravidelného styku. Někteří členové zemřeli, ale velká část přešla na jiné aktivity.

Předsedovi pobočky, zesnulému ing. Václavu Vančurovi, se v roce 1991 podařilo prosadit do výroby akciové společnosti Silon Planá nad Lužnicí výrobu Silboxů, numismatických skříněk, které dosud velmi dobře slouží nejednomu sběrateli mincí, medailí a po jejich úpravě i faleristům.

Činnost pobočky je mimo jiné doložena emisemi řady medailí. Ty byly vydány k 5. výročí obnovení pobočky, k 20. a 30. výročí jejího trvání. Protože je okres Tábor poměrně bohatý na numismatické nálezy, rozhodl se výbor některé z nich připomenout. Od roku 2017 jsme vydali pět medailí, které byly příznivě přijaty a v současné době již v zásobách pobočky prakticky nejsou. Na aversu medaile je vždy pohled na tábořské náměstí přes sochu Jana Žižky a na reversu byl postupně prezentován denár knížete Jaromíra (Choustník), 24krejcar 1619 českých stavů (Soběslav), pražský groš Vladislava II. (Tábor), pražský groš Václava IV. s kontramarkou Jihlavy (Lžín) a aureus císaře Tiberia (Dobronice u Bechyně). Současně s emisí jednotlivých medailí vydáváme *Numismatický zpravodaj* v rozsahu 24 stran, který obsahuje bližší údaje o medaili, ale i další numismatické zajímavosti. Kromě ražeb pobočky řada členů nechala razit pamětní medaile, většinou ke svým životním výročím.

Tolik jenom krátce k historii numismatiky v okrese Tábor. Věříme, že koníček, se kterým začaly již v dávné minulosti především korunované hlavy, bude pokračovat ještě hodně let, než nás postupně zlikvidují kreditní karty a že i dnešní ...tiletí k této krásné a poučné zálibě opět najdou cestu.

● □ 1: Ukázky pamětních medailí pobočky v Táboře.

Kulturní dům n. p. Konstruktiva v Denisově ulici č. 8, restaurace U Pramene, ZK Městského stavebního podniku v budově za kavárnou Concordia, výstavní síň Jízdárna v Regionálním muzeu, sál komerční budovy polikliniky v Dlouhé ulici, Dům kultury na Mírovém náměstí – celkem osm sálů.

Pobočka pořádala velkou výstavu platidel v teplickém muzeu v roce 1961, výstavu regionálních ražeb v roce 1991 a výstavu papírových platidel v roce 2015. Nadále spolupracuje s Regionálním muzeem nejen svými znalostmi, ale i zápůjčkami exponátů pro pořádané výstavy.

Pobočková knihovna je jednou z největších ve společnosti. Obsahuje přes 1550 titulů, nepočítaje časopisy, světové katalogy a kdysi vzácné aukční katalogy. Využívána je nejen našimi členy, ale i jinými zájemci, ba i institucemi.

Během historie pobočky byly zajištěny dva nálezy mincí: nález středověkých mincí v Ledvicích v roce 1949 a v roce 1954 nález pražských grošů v Žichlicích. To je v současnosti téměř nemožné. Soupisu chebských mincí Dr. Karla Castelina se zúčastnili Ladislav Kňourek a Jan Pěček. Za 69 let pobočka uspořádala zatím 106 velkých aukcí s katalogem.

Z teplické pobočky vznikly i okolní pobočky v Děčíně, Chomutově a Ústí nad Labem. Má své členy i mimo teplický okres, a to v okresech Most, Ústí nad Labem, Litoměřice.

Činnost pobočky je převážně osvětová. V dnešním pojetí numismatika znamená jen sbírání mincí, ale i hlubší zájem o ostatní příbuzné obory, jako například sbírání medailí, papírových platidel (notaflie), řádů a vyznamenání (faleristika), akcí (skripofilie), pečeti (sfragistika), odznaků (signistika) a dalších drobných plastik (žetony, účelové známky, nouzová platidla atd.). Přednáškových schůzek se účastní cca 30–40 zájemců včetně sběratelů pohlednic. Od září 1996 se scházíme druhou a čtvrtou neděli v měsíci od 8,30 hodin v prostorách Regionálního muzea v Teplicích. Procházíme-li se prezenčními listinami, setkáváme se ponejvíce s menší skupinou členů, vážných sběratelů, věrných ušlechtilé zábavě a snažících se přispět k záchraně nejen mincí a medailí, svědků naší dávné minulosti, jak je v jejich možnostech a silách.

Předsedové pobočky:

Jan Pěček	1951–1976	26 let	-70	+81
RSDr. Jiří Bulíček	1977–1985, 1991	10 let	-62	+73
Otto Bergner	1986–1990	4 roky	-64	+67
Erhard Rönisch	1992–1999	8 let	-59	
Vladimír Mjalovský	2000–2020	21 let	-81	

Přednášková činnost členů:

Vladimír Mjalovský	175
Ladislav Kňourek	75
Jan Pěček	65
Erhard Rönisch	48
Jaroslav Wágner st.	35
Milan Dubanič	22

Olga Pavelcová	14
Zdeněk Zícha	13
Václav Pinta	10
Antonín Walter ml.	9

Za 69 let činnosti pobočkou prošlo 263 řádných členů. V současnosti jich má pobočka 40. Mluvíme-li o tom, co jsme všechno udělali, nesmíme zapomenout na významné předsedy a členy pobočky.

První předseda **Jan Pěček**, policista, předválečný člen NSČS, se zajímal hlavně o mince střední Evropy.

Druhý předseda **RSDr. Jiří Bulíček**, bývalý důstojník čs. armády a profesor obchodní akademie, se zajímal hlavně o nouzová platidla a antiku.

Třetí předseda **Otto Bergner**, německé národnosti, vodař, měl velkou sbírku polských mincí a porcelánových medailí.

Čtvrtý předseda **Erhard Rönisch**, také německé národnosti, důlní technik, se především zabýval mincemi 17. století a dolary USA.

Pátý předseda, žijící, **Vladimír Mjalovský**, stavební projektant, se specializuje na mincovnictví Dubrovníku a bohemikální medaile s příběhem. 40 let byl knihovníkem, 36 let aukčním referentem a plánovačem zájezdů.

Ladislav Kňourek, vyučený prodavač, numismatik od Boha, kreslíř, odborník na středověké mince našeho regionu.

Josef Urban, strojní technik, dlouholetý knihovník a aukční referent, miloval antiku.

Ing. Jiří Šimůnek, člen od roku 1978, pozdější předseda ČNS.

Milan Dubanič, pozdější zakladatel pobočky v Ústí n.L. a tajemník ČNS.

Stanislav Dluhoš a Václav Štajner, funkcionáři v pozdější děčínské pobočce.

Ivan Dejmal, člen od roku 1965, pozdější ministr životního prostředí ČR.

Alois Zahradník, technik, dlouholetý pokladník, specialista na chyborazby a porcelánky.

Václav Pinta, zakladatel pobočky Chomutově, známý odborník na grošové období Karla IV.

Jindřich Mareš, stavař, specialista na mincovnictví Leopolda I.

PhDr. František Kolouch, restaurátor a soudní znalec.

V průběhu let vydala pobočka řadu medailí. Na jejich zpracování se podíleli členové i špičkoví umělci. V soupisu Martina Foukala *České numismatické medaile. Katalog ražeb. 1. díl* je to 14 medailí v různém provedení. Nejdražší byla medaile k 50. výročí založení pobočky s námětem Julia Payera; DN 40 mm ražená ve zlatě v počtu čtyř kusů. Jeden „chudý sběratel“ po zvýšení cen zlata svůj exemplář údajně prodal jako materiál. Byl to sběratel?

Relativně vzácná asi bude obyčejná hliníková medaile z roku 2015, kterou byli obdarováni účastníci zájezdu na slavkovské bojiště v počtu 33, z toho ale jen pět bylo numismatiky a tři cizinci. Byly vyraženy ještě tři kusy měděné a pak se údajně poničila raznice.

Zatím poslední medaili ke 150. výročí dobrovolných hasičů v Teplicích podle návrhu Michala Vitanovského jsme vydali v roce 2018, ražbu provedla pražská firma TRIGA-K. Další je plánovaná medaile etnografa a cestovatele Miloslava Stingla, rodáka z Bíliny. Ten by se v roce 2020 dožil 90 let. Návrh medaile vytváří Michal Vitanovský. V dlouhodobém plánu je medaile dalšího rodáka z kraje, Antona Wiedemanna, medailéra císařovny Marie Terezie, kterou navrhuje Karel Zeman. Snad vyjde k 70. výročí založení pobočky. Mohla by to být i medaile paní Hany Benešové, manželky našeho druhého prezidenta, která se narodila v Domaslavicích, součásti Háje u Duchcova. Netradičně byla vydána pamětní bankovka ke 40. výročí přesunu gotického kostela v Mostě.

Nezapomenutelné byly zájezdy pobočky. Po uvolnění hranic jsme procestovali Evropu od Pyrenejí po Karpaty, od Hamburku po Řím. Mnohé v naší činnosti se leckomu nelíbilo, ale tak už to bývá. Snažme se ale pro naši společnou věc, pro naše společné zájmy svědomitě udělat vše, co je v našich silách.

●□ 1: Ze života pobočky. Jan Pěček.

●□ 2: Návrh pobočkové medaile věnované Miloslavu Stinglovi.

●□ 3: Jiří Bulíček.

●□ 4: Erhard Rönisch.

●□ 5: Vladimír Mjalovský.

ČNS, pobočka v Turnově

Michal ZIKMUND

NĚ 74, 2019, s. 230

Pobočka ČNS Turnov byla založena v únoru 1969. Zatím se v čele vystříдалo jen pět předsedů, což v průměru odpovídá jedné dekádě na hlavu. V roce 1969 byl prvním předsedou Karel Peukert, kterého o pět let později vystřídal Josef Novotný. Na jeho místo v roce 1984 nastoupil Petr Reiniš. V roce 1992 nastoupil zatím nejdéle sloužící předseda Jan Bukvic, který se během svého předsednictví věnoval mimo jiné i literární činnosti. Určitě z pobočkové knihovny znáte jeho užitečnou publikaci *Čištění a konzervace mincí*. Bukvic předal v roce 2015 pomyslné žezlo Michalu Zikmundovi, který je předsedou dodnes. Turnov těží z ideální polohy, odkud je to blízko do Liberce, Jablonce, Mladé Boleslavi, Hradce Králové a jde o spádovou oblast ze Semilsku a přilehlých hor. To je důvod, proč si jako pobočka nemůžeme stěžovat na nedostatek členů a hostů z dalších poboček na našich schůzích.

Aktuálně ČNS Turnov navštěvuje 87 členů. Schůzky se konají o vybraných víkendových dnech od 8:30. Obvykle dorazí mezi 30 a 50 osobami. Například členy pobočky Mladá Boleslav můžete u nás potkat v plném počtu, protože se jich schází jen málo a rádi se přijdou podívat na blízkou větší akci. V nedávné minulosti jsme museli dvakrát změnit místo konání schůzek, ale zakotvili jsme v reprezentativním prostoru kulturního domu, kde se členům líbí, a myslím, že tu i na dlouho zůstaneme.

Na turnovské schůzi je mimo nabídky mincí „na stolech“ možné koupit aktuální pamětní mince ČNB od J. Pečenky, který k nám pravidelně jezdí z Jablonce. Zároveň sdělí členům novinky z emisního plánu Národní banky. Schůze je tradičně ukončena malou aukcí mincí, která má většinou okolo 50 položek.

Protože by byl hřích nevyužít krásný prostor turnovské Střelnice, pobočka dvakrát do roka pořádá přednášky s rautem. Ty jsou mezi členy velmi oblíbené a například Zdeněk Petrůň nebo Michal Mašek se rádi vracejí, protože si tuto událost nenechá ujít skoro nikdo ze členů a máme vždy plno. Přednášky se snažíme vybírat tak, aby byly divácky atraktivní. Za zmínku stojí například: *Nejvzácnější české mince, Podmokelský poklad a mincovnictví Keltů* nebo *Biblické mince*.

Samozřejmě bychom neradi usnuli na vavřínech a chceme posouvat pobočku dále. Pro zájemce bude v roce 2021 připraven výlet za historií mincí. Na rok 2022 plánujeme vydat svou vůbec první medailovou ražbu.

* Michal ZIKMUND, minceturnov@seznam.cz.

ČNS, pobočka v Uherském Hradišti

Antonín SEĎA

NĚ 74, 2019, s. 231–232

Členové pobočky České numismatické společnosti v Uherském Hradišti si v roce 2020 připomínají 50. výročí jejího založení. Je jediná na Moravském Slovácku a byla založena 14. dubna 1970. Prvním předsedou výboru pobočky se stal známý buchlovský numismatik František Dvořáček.

Motto českého sběratele a badatele P. Vincence Lichtblaua: *Esto in colligendo in defessus – In nummis memoria vivit* (Buď ve sbírání neúnavný – V mincích paměť žije) charakterizuje dlouholetý zájem českých a moravských sběratelů zachovat numismatický materiál i pro budoucí generace.

Uherskohradištská pobočka ČNS v průběhu 50 let vydala několik medailí. K 10. výročí založení pobočky v roce 1980 vydala medaili se symbolem sokolníka a znakem města Uherské Hradiště. Autorem ražby byl Jaroslav Jurčák a medaile byla ražena ve stříbře a bronzu. Druhou medailí byla roku 1985 medaile k nálezu mincí Přemysla Otakara ve Zlechově. Autorem bronzové medaile o průměru 60 mm byl Josef Úprka. Medaile z roku 1986 byla věnována památce prvního předsedy pobočky ČNS Františka Dvořáčka, jejím autorem byl opět J. Jurčák. Byla ražena ve stříbře a bronzu o průměru 59,5 mm a hmotnosti 101,6 g resp. 84,5 g. U příležitosti 50. výročí založení připravuje pobočka ražbu pamětní medaile. Na aversu bude sokolník, který v minulosti sloužil jako znak pobočky, s opisem, na reversu znak města Uherské Hradiště. Autorem návrhu medaile o průměru 60 mm je Antonín Seďa. Medaile bude tentokrát odlévána ze zinku a pokovena starostříbrem a staromosazí.

Pobočka ke svému 20. výročí založení uspořádala výstavu mincí, medailí a papírových platidel ve Slováckém muzeu a několik tematických zájezdů do mincovních kabinetů v Kroměříži, Brně, Praze, Bratislavě či Vídni. Členové uspořádali i zájezd do mincoven v Banské Štiavnici a v Kremnici. Doposud uspořádala téměř 500 členských schůzí s odbornou přednáškou a drobnou aukcí numismatického materiálu z přebytků svých členů. Za 50 let svého trvání se stala trvalou součástí kulturního života města, základnou numismatiků a sběratelů příbuzných oborů z celého regionu Moravského Slovácka.

* Antonín SEĎA, antonin.seda@seznam.cz.

**50. výročí založení pobočky ČNS
v Uherském Hradišti
1970 - 2020**

sokolník

erb Uherského Hradiště

Návrh
60 mm
Zinek pokovený staromosazí
44,4 g
30 ks

**50. výročí založení pobočky ČNS
v Uherském Hradišti
1970 - 2020**

sokolník

erb Uherského Hradiště

Návrh
60 mm
Zinek pokovený starostříbrem
44,4 g
30 ks

● 1: Medaile vydané pobočkou Uherské Hradiště.

ČNS, pobočka v Ústí nad Labem

J i n d ř i c h H U R D Á L E K

 74, 2019, s. 233–234

Prvním krokem k založení numismatické organizace v Ústí nad Labem byla činnost Klubu sběratelů platidel, který byl ustaven 9. ledna 1973 a působil v rámci Odborového domu kultury pracujících v Ústí nad Labem. Na založení klubu se nejvíce podílel Ing. Mlch společně s členem ČNS pobočky Teplice Milanem Dubaničem. Se zájmem o sběratelství v dané době souvisel i vyšší zájem o numismatiku a díky tomuto zájmu a rozrůstání členské základny vyvstala otázka, jak povýšit tento zájem z úrovně klubu na pobočku ČNS.

V roce 1974 byl zřízen přípravný výbor, který požádal ústřední výbor ČNS v Praze o povolení založit v Ústí nad Labem pobočku ČNS. Souhlas ke zřízení pobočky byl obdržen a pobočka byla založena na ustavující schůzi 25. února 1975 jako šestá pobočka ČNS v Severočeském kraji. Předsedou pobočky byl zvolen Milan Dubanič. Díky práci zakládajících členů Jaroslava Krejčího, Václava Sýkory, Ing. Dietze, Ing. Mastníka a řady dalších se zdárně rozrůstala až do počtu 83 členů v roce 1983.

Pobočka konala pravidelné schůzky dvakrát do měsíce, jednou ročně pořádala velkou aukci s nabídkou numismatického materiálu. Pro potřeby členů společnosti vytvořila vlastní odbornou knihovnu a tu stále rozšiřuje. Z publikační činnosti, pobočka vydala: *Numismatika na Ústecku I.* – kolektiv autorů, 1985; *Afgbánístán* – Václav Havlín, 2002; *Nápisy a obrazy na mincích císařského Říma* – Mgr. František Šabata, 2011. Z pamětních ražeb je znám žeton Milana Dubaniče k jeho 60. narozeninám – 30,5 mm, Ag 900/1000, autor Jaroslav Jelínek. Pobočka pořádala 45 velkých aukčních nabídek, bohužel ta 45. se již nekonala pro onemocnění předsedy.

Po celou dobu činnosti pobočky se uskutečnilo více než 400 přednášek s účastí významných lektorů z řad členů ČNS – hlavně je třeba uvést Ing. Kounovského z oboru faleristiky, Vladimíra Hanibala, Ladislava Kňourka, Stanislava Dluhoše, Ing. Vladimíra Mjalovského, Václava Štajnera a řadu dalších členů sousedních poboček a hlavně příspěvky předsedy pobočky Milana Dubaniče, členů pobočky Ing. Dietze, Ing. Mastníka, Václava Sýkory, Zdeňka Bobka.

Po celou dobu 45 let pobočka úzce spolupracovala s Muzeem města Ústí nad Labem, kde je třeba zvláště zdůraznit spolupráci s paní Lencovou a Mgr. Hubkovou, které pravidelně přispívaly do přednáškové činnosti pobočky z oboru numismatiky ve vazbě na historické události ústeckého regionu.

* Jindřich HURDÁLEK, Jindrich.Hurdalek@seznam.cz.

Je více než symbolické, že činnost pobočky končí s odchodem jejího předsedy Milana Dubaniče, který kvůli nečekané zdravotní komplikaci 2. června 2020 odešel bez rozloučení a předání pomyslné štafety pro další činnost pobočky. Milan Dubanič zasvětil celý svůj život, a to doslova, sběratelství, numismatice, ale zvláště historii šlechtických rodů zemí Koruny české a faleristice. Velmi významně se podílel na studiu sbírkového materiálu předních faleristů s Václavem Měřičkou, Josefem Kounovským, Bertholdem Zankelem a na spolupráci s nimi. Jeho znalosti z oborů faleristiky a heraldiky byly rozsáhlé a v budoucnu budou všem, kteří ho znali a řešili s ním různé záhady minulosti, obzvláště chybět.

● 1: Jindřich Hurdálek, Jan Pilc, Milán Dubanič.

